

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

“Από την κοινωνία της πληροφορίας στην κοινωνία της επιτήρησης”

Διπλωματική Εργασία

Χριστόπουλος Δημήτρης

Αθήνα, 2017

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ**

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Μήτρου Ευαγγελία

**Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Μηχανικών Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών
Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Αιγαίου**

Βασιλοπούλου Κωνσταντίνα

Λέκτορας, Πληροφορικής & Τηλεματικής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Σοφianoπούλου Χρύσα

**Επίκουρη Καθηγήτρια, Πληροφορικής & Τηλεματικής, Χαροκόπειο
Πανεπιστήμιο**

Ο Χριστόπουλος Δημήτριος

δηλώνω υπεύθυνα ότι:

- 1) Είμαι ο κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της πρωτότυπης αυτής εργασίας και από όσο γνωρίζω η εργασία μου δε συκοφαντεί πρόσωπα, ούτε προσβάλλει τα πνευματικά δικαιώματα τρίτων.
- 2) Αποδέχομαι ότι η ΒΚΠ μπορεί, χωρίς να αλλάξει το περιεχόμενο της εργασίας μου, να τη διαθέσει σε ηλεκτρονική μορφή μέσα από τη ψηφιακή βιβλιοθήκη της, να την αντιγράψει σε οποιοδήποτε μέσο ή/και σε οποιοδήποτε μορφότυπο καθώς και να κρατά περισσότερα από ένα αντίγραφα για λόγους συντήρησης και ασφάλειας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στην Επιβλέπουσα καθηγήτρια Κα Λίλιαν Μήτρου για την υποστήριξη και τις συμβουλές της.

Στην αγαπημένη μου σύζυγο Ευμορφία και το λατρεμένο γιό μου Κωνσταντίνο για την στήριξη, την υπομονή και την θετική ενέργεια.

Στους γονείς μου για την αγάπη και την συμπαράσταση.

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	4
Περίληψη στα Ελληνικά	7
Περίληψη στα Αγγλικά	8
Κατάλογος Εικόνων	9
Κατάλογος Πινάκων	10
Εισαγωγή	13
Κεφάλαιο 1 ^ο Προσωπικά δεδομένα στο διαδίκτυο	15
1.1 Η Έννοια της Ιδιωτικότητας	17
1.2 Internet Privacy	20
1.3 Consumer Privacy	21
Κεφάλαιο 2 ^ο Ιδιωτικότητα & σελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης	23
2.1 Ιστορική Αναδρομή	23
2.2 Διαχείριση Προσωπικών Δεδομένων	26
Κεφάλαιο 3 ^ο Συλλογή δεδομένων στο διαδίκτυο	28
3.1 Cookies	28
3.2 Deep Packet Inspection	31
3.3 OSN Network Tracking	32
3.4 Browser Fingerprinting	33
3.5 Διαφήμιση στο διαδίκτυο	34
Κεφάλαιο 4 ^ο Νομικό Πλαίσιο προστασίας Προσωπικών δεδομένων	36
4.1 Ευρωπαϊκή σύμβαση για τα δικαιώματα του ανθρώπου	37
4.2 Σύμβαση 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης	40
4.2.1 Μελλοντική προοπτική	41
4.3 Συνθήκη Σενγκεν	42
4.4 Η οδηγία 95/46/EK	43
4.5 GDPR- General Data Protection Regulation	44
4.6 The Right to be Forgotten	46
4.7 Η Ελληνική πραγματικότητα	48
4.7.1 Η Αρχή Προσωπικών δεδομένων	49
Κεφάλαιο 5 ^ο Προστασία Δεδομένων	51
5.1 Το πρωτόκολλο IP	51
5.2 Το πρωτόκολλο HTTPS	52

5.3	Ίχνη στο δίκτυο και στον υπολογιστή και η επιλογή της ιδιωτικότητας.....	53
5.3.1	Proxy	54
5.3.2	TOR	54
5.3.3	Browser Extensions	56
5.4	Privacy Policy	57
Κεφάλαιο 6ο - Έρευνα.....		60
6.1	Έρευνα μέσω Ερωτηματολογίου.....	60
6.2	Στόχος ερωτηματολογίου.....	60
6.3	Μεθοδολογία Έρευνας.....	60
6.4	Περιγραφή ερωτηματολογίου	61
6.5	Πρώτη Παρουσίαση Ευρημάτων Έρευνας	63
6.5.1	Δημογραφικά στοιχεία.....	63
6.5.2	Χρήση και εξοικείωση με το διαδίκτυο.....	68
6.5.3	Θέματα ασφάλειας και εμπιστοσύνη χρηστών.	71
6.5.4	Προσωπικά δεδομένα και ιδιωτικότητα των χρηστών	77
Συμπεράσματα.....		82
Παραρτήματα.....		86
Παράρτημα Α - Κεκτημένο του Σένγκεν		86
Παράρτημα Β – Οδηγία 95/46/ΕΚ.....		100
Παράρτημα Γ – Social Media TimeLine		159
Παράρτημα Δ – Ερωτηματολόγιο		160
Παράρτημα Ε - Απαντήσεις Ερωτηματολογίου		160
Βιβλιογραφία		160

Περίληψη στα Ελληνικά

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ένα σημαντικό δικαίωμα και ουσιώδης καταλύτης της αυτονομίας του ατόμου, της αξιοπρέπειας και της ελευθερίας της έκφρασης του.

Στην παρούσα διπλωματική εργασία σκοπός είναι να καταγραφεί πόσο ενδιαφέρεται ο μέσος χρήστης για τα προσωπικά δεδομένα και την ιδιωτικότητα του στο διαδίκτυο, να δούμε πόσο ενημερωμένος είναι σχετικά με τα μέτρα προφύλαξης, αλλά και πόσο συχνά και για ποιους λόγους χρησιμοποιεί το διαδίκτυο.

Παράλληλα γίνεται μια ανασκοπική καταγραφή των μέσων και των τεχνικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ώστε να παρακολουθείται η κίνηση και η συνήθειες ενός χρήστη στο διαδίκτυο.

Επιπρόσθετα καταγράφουμε τρόπους με τους οποίους μπορεί ο χρήστης να προφυλαχθεί. Ενώ γίνεται μια παρουσίαση του νομοθετικού πλαισίου.

Με την ολοκλήρωση της έρευνας διαπιστώθηκε ότι σχεδόν το σύνολο των ερωτηθέντων χρησιμοποιεί το διαδίκτυο καθημερινά. Όσον αφορά την αίσθηση ασφάλειας κατά την πλοήγηση των χρηστών στο διαδίκτυο παρατηρούμε ότι σχεδόν οι μισοί χρήστες αισθάνονται αρκετή ή απόλυτη ασφάλεια κατά την χρήση, ενώ η πλειονότητα των χρηστών είναι πεπεισμένη πως παρακολουθείται κατά την πλοήγηση.

Περίπου μοιρασμένοι είναι και οι χρήστες όσο αφορά την γνώση τους σε τεχνικές που επιτυγχάνουν την ανωνυμία. Ενώ παρατηρούμε ότι το θέμα της ιδιωτικότητας απασχολεί σχεδόν όλους τους χρήστες, με την πλειονότητα να εκφράζει έντονα την σημαντικότητά της. Εδώ κάνει και την εμφάνισή του κάτι παράδοξο καθώς πάνω από το 65% των ερωτηθέντων φαίνεται να μην εμπιστεύεται την ιστοσελίδα που αποθηκεύει τα προσωπικά του δεδομένα.

Εν κατακλείδι, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι το κοινό αυτό είναι μάλλον απαίδευτο σχετικά με τη φύση του εργαλείου που χρησιμοποιεί τόσο πολύ στην καθημερινή του ζωή.

Λέξεις κλειδιά: Παρακολούθηση, ιδιωτικότητα, προσωπικά δεδομένα, ίχνη

Περίληψη στα Αγγλικά

The protection of personal data is an important right and an essential catalyst for the individual's autonomy, dignity and freedom of expression.

In this diploma thesis, the purpose is to record how interested the average user is for his / her personal data and privacy on the internet, to see how informed he / she is about the precautionary measures, but also how often and for what reasons he /she uses the internet.

At the same time, there is a retrospective recording of the means and techniques that can be used to monitor the traffic and habits of a user on the internet.

In addition, we record ways in which the user can be protected, while presenting the legislative framework.

At the end of the survey it was found that almost all respondents use the internet daily. Regarding the sense of security when surfing the internet, we notice that almost half of the users feel enough or absolutely safe to use while the majority of users are convinced that they are being watched while navigating.

Almost equally shared is the amount of users who have the knowledge of techniques to achieve anonymity. We notice that privacy concerns almost all users, with the majority expressing its importance. There is something paradoxical about this, as over 65% of respondents seem to not trust the website that stores their personal data.

In conclusion, we can assume that this audience is rather uneducated about the nature of the tool he uses so much in his everyday life.

Keywords: *Surveillance, Privacy, Personal Data, trace*

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1 Διαδίκτυο.....	15
Εικόνα 2 Πληροφορίες κατά τη διάρκεια μιας ημέρας, Δεκέμβριος 2016.....	16
Εικόνα 3 Πληροφορίες κατά τη διάρκεια του 2016 μη συμπεριλαμβανομένου ολόκληρου του μήνα Δεκεμβρίου.	16
Εικόνα 4 IP Protocol	51
Εικόνα 5 Tor Browser	55
Εικόνα 6 Browser Extensions	57
Εικόνα 7 Privacy Policy - Google.....	58

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1 Κυρίαρχα Νομοθετικά Πλαίσια	36
Πίνακας 2 Νομοθετήματα στην Ελλάδα	49
Πίνακας 3 Αρμοδιότητες Αρχής Προστασίας Δεδομένων	50
Πίνακας 4 Πόσοι απάντησαν ανα φύλο	64
Πίνακας 5 Πόσοι απάντησαν ανα ηλικία	64
Πίνακας 6 Πόσοι απάντησαν ανα οικογενειακή κατάσταση	65
Πίνακας 7 Πόσοι απάντησαν ανα πλήθος παιδιών	66
Πίνακας 8 Πόσοι απάντησαν ανά βαθμίδα Εκπαίδευσης	66
Πίνακας 9 Πόσοι απάντησαν ανα επάγγελμα	67
Πίνακας 10 Πόσοι απάντησαν ανα εισόδημα	67
Πίνακας 11 Πόσοι απάντησαν ανα τόπο κατοικίας	68
Πίνακας 12 Συχνότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο	68
Πίνακας 13 Σύνδεση στο διαδίκτυο μέσω Η.Υ.....	69
Πίνακας 14 Σύνδεση στο διαδίκτυο μέσω Smartphone/Tablet/TV	69

Πίνακας 15 Κύριοι Λόγοι χρήσης του διαδικτύου	70
Πίνακας 16 Ποιες υπηρεσίες χρησιμοποιούνται.....	70
Πίνακας 17 Νιώθετε ασφάλεια κατά την πλοήγηση στο διαδίκτυο	71
Πίνακας 18 Εμπιστοσύνη στις συναλλαγές μέσω Η/Υ.....	72
Πίνακας 19 Εμπιστοσύνη στις συναλλαγές μέσω Smartphone/Tablet.....	72
Πίνακας 20 Γίνεται Παρακολούθηση χρηστών στο διαδίκτυο;.....	73
Πίνακας 21 Απο ποιόν παρακολουθούνται οι χρήστες;.....	73
Πίνακας 22 Για ποιο λόγο παρακολουθούνται οι χρήστες;.....	74
Πίνακας 23 Παρακολούθηση από Πάροχο (ISP).....	74
Πίνακας 24 Γνωρίζετε τα cookies;.....	75
Πίνακας 25 Διαφορά Http & Https	75
Πίνακας 26 Browser Fingerprinting, OSN Tracking, etc	75
Πίνακας 27 Γνωρίζετε τεχνικές Ανωθυμίας;	76
Πίνακας 28 Πιστεύετε στην χρήση τεχνικών αποκρυψης ταυτότητας;	76
Πίνακας 29 Σας απασχολεί το θέμα της ιδιωτικότητας;	77
Πίνακας 30 Προσωπικά δεδομένα – Καταχώρηση.....	78

Πίνακας 31 Εμπιστοσύνη ιστοχώρων για προσωπικά δεδομένα.....	78
Πίνακας 32 Ανησυχία για παραβίαση προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο	79
Πίνακας 33 Privacy Policy - Ανάγνωση.....	80
Πίνακας 34 Γιατί δεν διαβάζονται οι πολιτικές ιδιωτικότητας;	81

Εισαγωγή

Η ιδιωτικότητα δεν αποτελεί μία ανθρωπολογική σταθερά αλλά αποτελεί μόνιμο ζήτημα που απασχολεί το άτομο και την κοινωνία. Μάλιστα η ιδιωτικότητα προσδιορίζεται σε σχέση με τον κοινωνικό περίγυρο του ατόμου. Η εμβέλεια της ιδιωτικότητας ορίζεται από τις αντιλήψεις και τα ήθη μιας εποχής και κοινωνικής οργάνωσης, τα οποία υπόκεινται σε διαρκή αλλαγή επομένως και ο τρόπος που αντιλαμβανόμαστε την ιδιωτικότητα υπόκειται σε μια συνειδησιακή αλλαγή μέσα στο χρόνο. (Μήτρου, Η προστασία της Ιδιωτικότητας στην Πληροφορική και τις επικοινωνίες. Η νομική διάσταση)

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ένα σημαντικό δικαίωμα και ουσιώδης καταλύτης της αυτονομίας του ατόμου, της αξιοπρέπειας και της ελευθερίας της έκφρασής του, για όλους αυτούς τους λόγους και μέσα από μια τεχνική επί το πλείστον ανασκοπική θα μελετήσουμε στο Κεφάλαιο 1 και 2 την ιδιωτικότητα μέσα από την περιήγηση του ατόμου στο διαδίκτυο και τα κοινωνικά δίκτυα.

Για το σκοπό αυτό στο κεφάλαιο 3 καταγράφουμε το τι είναι και πως λειτουργούν τα «cookies» που αφορούν την ιστοσελίδα που επισκέπτεται ο χρήστης. Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να σημειώσουμε ότι η δημιουργία των cookies είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη του εμπορικού διαδικτύου.

Έπειτα μελετούμε τα πακέτα δεδομένων (DPI) τα οποία είναι μια προηγμένη μέθοδος φιλτραρίσματος πακέτων που λειτουργεί σε επίπεδο εφαρμογών του μοντέλου αναφοράς OSI (Open Systems Interconnection). Στην συνέχεια καταγράφουμε τα ψηφιακά μας αποτυπώματα τα οποία περιγράφονται ως «τα δακτυλικά αποτυπώματα τα οποία είναι εγγενή όταν το πρόγραμμα περιήγησης είναι στενά συνδεδεμένο με τη λειτουργικότητα του λειτουργικού συστήματος και το υλικό του συστήματος.»

Όλα τα παραπάνω δεν θα ήταν ολοκληρωμένα εάν δε τα βλέπαμε μέσα σε ένα θεσμοθετημένο σχετικό πλαίσιο, καθότι είναι ακριβώς αυτό το πλαίσιο που εφάπτεται με τις ανάγκες του μέσου χρήστη του ιντερνέτ. Συγκεκριμένα στο Κεφάλαιο 4 το ενδιαφέρον μας περιστρέφεται γύρω από την κατανόηση των :

- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- Συνθήκη Σένγκεν

-Η Σύμβαση 108 η οποία εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που διενεργείται τόσο από τον ιδιωτικό όσο και τον δημόσιο τομέα

-Την κύρια νομική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της προστασίας των δεδομένων την Οδηγία 95/46/EK

-Και τον Γενικό Κανονισμό για την προστασία Δεδομένων (GDPR) της Ε.Ε

Τέλος στο Κεφάλαιο 5 μέσα από τον ορισμό και την καταγραφή των πρωτοκόλλων IP και HTTPS καταγράφουμε κάποια εργαλεία που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο μέσος χρήστης για να περιφρουρήσει την ιδιωτικότητα του στον παγκόσμιο ιστό.

Η πραγματικότητα της αντίληψης περί ιδιωτικότητας και της διαχείρισης της έρχεται να αποτυπωθεί, με επικαιροποιημένα στοιχεία στο γεωγραφικό πλάτος της χώρα μας, και μέσα από μια έρευνα με ερωτηματολόγιο που διενεργήθηκε και παρουσιάζεται στο 6^ο κεφάλαιο.

Μέσα από την παραπάνω σειρά βημάτων σκοπεύουμε στην ολιστικού τύπου αποτύπωση που αφορά το «σύμπλεγμα διαδίκτυο-ιδιωτικότητα χρήστη διαδικτύου» όπως την αποτυπώνουμε μέσα από την τεχνικής φύσεως πραγματικότητα, τη νομοθετική αλλά και την κοινωνική του διάσταση.

Κεφάλαιο 1^ο Προσωπικά δεδομένα στο διαδίκτυο

Το Internet είναι μια υποδομή δικτύωσης. Συνδέει εκατομμύρια υπολογιστές σε παγκόσμιο επίπεδο, σχηματίζοντας ένα δίκτυο στο οποίο κάθε υπολογιστής μπορεί να επικοινωνεί με οποιονδήποτε άλλο υπολογιστή όσο και οι δύο συνδέονται με το Internet. Το Internet δεν είναι συνώνυμο με το World Wide Web. Το World Wide Web, ή απλά Web, είναι ένας τρόπος πρόσβασης στην πληροφόρηση πάνω από το μέσο του Διαδικτύου. Πρόκειται για ένα μοντέλο ανταλλαγής πληροφοριών, που είναι χτισμένο στην κορυφή του Διαδικτύου.

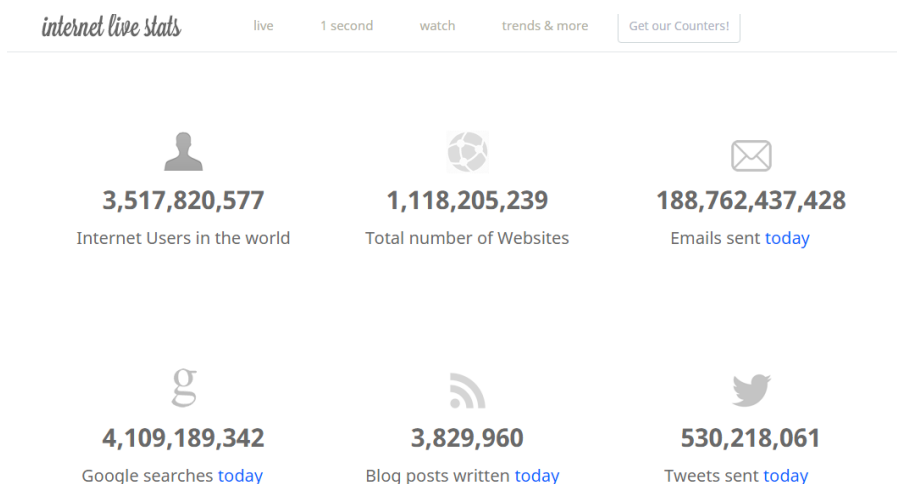

Εικόνα 1 Διαδίκτυο

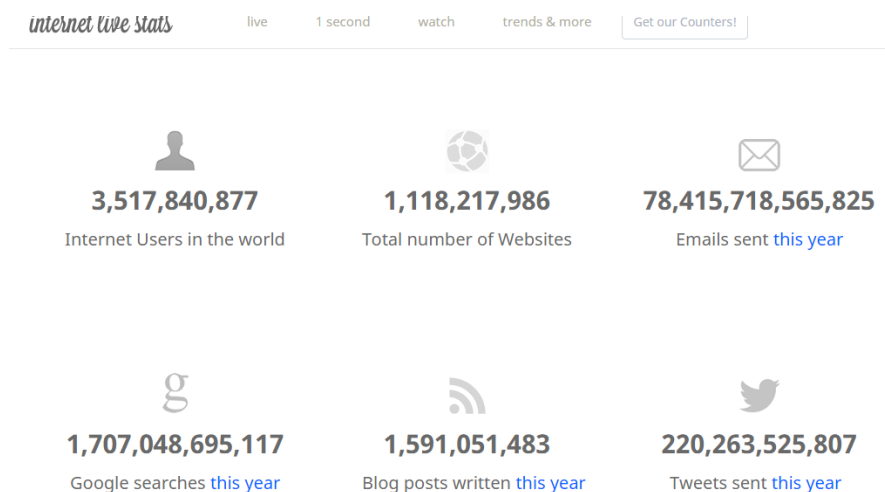
Σύμφωνα με το Internet Live Stats, στις 12 Αυγούστου 2016 υπήρχαν κατ' εκτίμηση 3432809100 χρήστες του Διαδικτύου σε όλο τον κόσμο. Ο αριθμός των χρηστών του Διαδικτύου αντιπροσωπεύει σχεδόν το 40 τοις εκατό του παγκόσμιου πληθυσμού. Ο μεγαλύτερος αριθμός των χρηστών του Διαδικτύου ανά χώρα βρίσκεται στη Κίνα, ακολουθούμενη από τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ινδία.

Στους επόμενους πίνακες βρίσκονται σχετικά στατιστικά στοιχεία που ελήφθησαν και πάλι από το Internet Live Stats, τον Δεκέμβριο του 2016. Τα νούμερα αυτά, τα οποία αλλάζουν ραγδαία αναφέρονται στους χρήστες που υπάρχουν στον internet, στον αριθμό ιστοσελίδων που υπάρχουν, στις φορές που έχει χρησιμοποιηθεί το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, την ηλεκτρονική εύρεση πληροφοριών στην πλατφόρμα της google , τα άρθρα που έχουν γραφεί και τα tweets που έχουν γίνει είτε στη διάρκεια μιας ημέρας (εικόνα 1) είτε κατά την διάρκεια ενός χρόνου (εικόνα 2), όλες

οι πληροφορίες ελήφθησαν από τον ιστότοπο <http://www.internetlivestats.com/> . Όπως θα παρατηρήσουμε και στις ακόλουθες εικόνες τα συνολικά νούμερα είναι ιλιγγιώδη.

Εικόνα 2 Πληροφορίες κατά τη διάρκεια μιας ημέρας, Δεκέμβριος 2016

Εικόνα 3 Πληροφορίες κατά τη διάρκεια του 2016 μη συμπεριλαμβανομένου ολόκληρου του μήνα Δεκεμβρίου.

1.1 Η Έννοια της Ιδιωτικότητας

Η παραπάνω εισαγωγή έγινε για να καταλάβουμε και σε αριθμούς το πόσο έχει διεισδύσει το internet στην καθημερινότητα μας, ένα συμπέρασμα που φαινομενικά είναι προφανές και άρα εύκολο, αλλά ταυτοχρόνως περικλείει πλείστους άλλους παράγοντες προς διερεύνηση και περισυλλογή που δε φαντάζουν προφανής, τουλάχιστον στο μέσο χρήστη.

Τι είναι όμως η «ιδιωτικότητα»;

Στο Συνταγματικό Δίκαιο Των ΗΠΑ, η ιδιωτικότητα ορίζεται ως το δικαίωμα των ανθρώπων να παίρνουν προσωπικές αποφάσεις σχετικά με οικεία τους ζητήματα στο πλαίσιο του Κοινού νόμου, το δικαίωμα των ανθρώπων να ζήσουν τη ζωή τους με έναν τρόπο που είναι εύλογα απομονωμένος από τον δημόσιο έλεγχο, αν ο έλεγχος αυτός προέρχεται για παράδειγμα από τα αδιάκριτα μάτια ενός γείτονα, υποκλοπές ενός ερευνητή, ή ενοχλητικές κάμερες ενός φωτογράφου . (Μήτρου, Η προστασία της Ιδιωτικότητας στην Πληροφορική και τις επικοινωνίες. Η νομική διάσταση)

Μάλιστα η προέλευση του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή εντοπίζεται κάπου τον δέκατο ένατο αιώνα. Συγκεκριμένα, το 1890, οι Samuel D. Warren και Louis d. Brandeis δημοσίευσαν ένα σημαίνον νομοθετικό άρθρο το «Το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα». Πριν από τη δημοσίευση αυτού του άρθρου, κανένα δικαστήριο των ΗΠΑ δεν είχε αναγνωρίσει ρητά ένα τέτοιο νομικό δικαίωμα. Από τη δημοσίευση του άρθρου αυτού, τα δικαστήρια έχουν στηριχθεί πάνω σε εκατοντάδες υποθέσεις που παρουσιάζουν μια σειρά από ζητήματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής. (Μήτρου, Η προστασία της Ιδιωτικότητας στην Πληροφορική και τις επικοινωνίες. Η νομική διάσταση)

Η ιδιωτικότητα δεν αποτελεί μία ανθρωπολογική σταθερά. Προσδιορίζεται σε σχέση με τον κοινωνικό περίγυρο του ατόμου. Η εμβέλεια της ιδιωτικότητας ορίζεται από τις αντιλήψεις και τα ήθη μιας (δεδομένης κάθε φορά) εποχής και κοινωνικής οργάνωσης, τα οποία υπόκεινται σε διαρκή αλλαγή. Οι αλλαγές στο μέγεθος, στη δομή και τη φύση της οικογένειας, η ανάδειξη νέων κοινωνικών χώρων και πεδίων δραστηριότητας, οι μεταλλαγές του αστικού χώρου και του οικιστικού περιβάλλοντος, η διάκριση χώρου εργασίας και χώρου κατοικίας, οι νέες τεχνολογίες επικοινωνίας μεταλλάσσουν την πραγματικότητα αλλά και τις αντιλήψεις σχετικά με το τι είναι

«ιδιωτικό» και τι «δημόσιο». Εξάλλου, σε θεσμικό επίπεδο, η αξίωση της ιδιωτικότητας δεν εμφανίζεται ως η εκπλήρωση μιας “φυσικής ανάγκης” όλων των ατόμων αλλά ως η κατάκτηση ενός προνομίου από μία κοινωνική ομάδα. Η κατοχύρωση των ατομικών δικαιωμάτων, αποτέλεσμα των επαναστάσεων του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα, δημιούργησε μία πολιτική και κοινωνική δομή, στο πλαίσιο της οποίας μπόρεσε, σταδιακά, να διατυπωθεί ένα ατομικό δικαίωμα στην ιδιωτικότητα. Η ιδιωτικότητα διατυπώνεται ως δικαίωμα, συχνά συνδεδεμένο με το δικαίωμα της προσωπικότητας. Εντασσόμενη στο συνταγματικό-νομικό πολιτισμό του 20^{ου} αιώνα, η ιδιωτικότητα αναπτύσσει καταρχήν και πρωτίστως έναν αμυντικό χαρακτήρα, καθώς θωρακίζει το άτομο έναντι των προσβολών από τη δημόσια-κρατική εξουσία.

“Με την πάροδο του χρόνου - και αναμφίβολα και υπό την επίδραση της εξέλιξης των νέων τεχνολογιών – γινόταν όλο και περισσότερο κατανοητό ότι η ιδιωτικότητα ως αξίωση σεβασμού της απόσυρσης ή του απόρρητου παρέχει αναγκαία μεν, ανεπαρκή ωστόσο προστασία στο άτομο. Η διεύρυνση του προστατευτέου αγαθού αλλά και η αναγκαιότητα της κανονιστικής αντιμετώπισης των προσβολών της ιδιωτικότητας πρόβαλε επιτακτικότερη, όταν κατέστη αντιληπτή η ποιοτική διαφορά στις δυνατότητες συλλογής, επεξεργασίας, διάχυσης, συσχετισμού των πληροφοριών που δημιουργήσαν τα πληροφοριακά και επικοινωνιακά συστήματα και κυρίως η δυνατότητα χρήσης, ανταλλαγής και συσχετισμού των δεδομένων που έχουν συλλεχθεί για πολλαπλούς και διαφορετικούς από τους αρχικούς σκοπούς. Η τεχνολογική δυνατότητα διείσδυσης στη ζωή και στην επικοινωνία, στην προσωπικότητα και στις συνήθειες του χρήστη ανέδειξε και την ποιοτική διάσταση των κινδύνων που συνδέονται με την αναδυόμενη Κοινωνία της Πληροφορίας, καθώς ήδη η ποσοτική αύξηση συνεπέφερε την αύξηση της έντασης, του βαθμού προσβολής των δικαιωμάτων. Ήδη, στις αρχές του ’70 τα φιλοσοφικά, πολιτικά και νομικά ζητήματα που υπογράμμιζαν το δικαίωμα στην - πληροφοριακή πλέον- ιδιωτικότητα βρέθηκαν στο επίκεντρο μιας συζήτησης που διέβλεπε στην τεχνολογία της πληροφορικής τους κινδύνους ενός νέου «Πανοπτικού», το οποίο, σε αντίθεση με το Panopticon του Bentham, δεν περιοριζόταν σε κλειστές επιτηρούμενες κοινότητες αλλά αφορούσε προοπτικά το σύνολο των ατόμων και των δραστηριοτήτων τους. (Μήτρου, Η προστασία της Ιδιωτικότητας στην Πληροφορική και τις επικοινωνίες. Η νομική διάσταση)

Η «διαφανής κοινωνία» ή ο «διαφανής πολίτης», συνήθεις εκφράσεις-μεταφορές κυρίως στα κείμενα των δεκαετιών του ’70 ή και του ’80, δεν είναι ακριβώς μόνο το αποτέλεσμα μιας συγκεντρωτικής κρατικής εξουσίας που εντείνει τη συλλογή πληροφορίας, η εκπλήρωση της κασσάνδρειας προφητείας του Orwell (1948), αλλά, πολύ περισσότερο, συνέπεια της διάχυσης

της επεξεργασίας της πληροφορίας στο κράτος, την οικονομία και την κοινωνία. Κατέστη επίσης προφανές ότι η γεωμετρική αύξηση των δυνατοτήτων επεξεργασίας της προσωπικής πληροφορίας τελούσε σε σχέση αντιστρόφως ανάλογη προς την ικανότητα του προσώπου να έχει εποπτεία της χρήσης των πληροφοριών που το αφορούν. Το διακυβευόμενο αγαθό δεν εντοπίζεται πλέον στην προστασία της αξίωσης για ανενόχλητη ιδιωτική σφαίρα αλλά αφορά την απώλεια ή – θετικά διατυπωμένο - την άσκηση ελέγχου επί των ιδίων, προσωπικών πληροφοριών. Σύμφωνα μάλιστα με τον «κλασικό» ορισμό του Westin, η ίδια η έννοια της ιδιωτικότητας προσδιορίζεται ακριβώς ως η αξίωση των ατόμων, ομάδων ή θεσμών να προσδιορίζουν οι ίδιοι πότε, πως και σε ποια έκταση οι πληροφορίες που τους αφορούν θα γίνονται γνωστές στους τρίτους.

Το περιεχόμενο της ιδιωτικότητας σε σχέση με τον κοινωνικό περίγυρο συνιστά μία αξιοσημείωτη διαφορά μεταξύ της κυρίαρχης αμερικανικής και της αντίστοιχης ευρωπαϊκής προσέγγισης. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει συμβάλει σημαντικά στην εξέλιξη της έννοιας της ιδιωτικότητας που δηλώνει μια «κοινωνική ιδιότητα» και συνδέεται με την ικανότητα και την εγγύηση των συνθηκών συναναστροφής με τον περιβάλλοντα κόσμο εν γένει. Το Δικαστήριο επεκτείνει την ιδιωτικότητα πέρα από το «κατώφλι» και τους τοίχους του σπιτιού και αυτό που αντιλαμβανόμαστε ως «στενά προσωπική σφαίρα». Απορρίπτει τη σχηματική διάκριση μεταξύ ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής και δέχεται επίσης ότι «...υπάρχει μια ζώνη αλληλεπίδρασης των ατόμων ακόμη και σε δημόσιο πλαίσιο, η οποία εμπίπτει στο πεδίο του ιδιωτικού βίου». (Μήτρου, Βήμα Ιδεών - Κοινωνία, 2007) Το Δικαστήριο αναγνωρίζει, έστω και περιορισμένη, αξίωση ιδιωτικότητας ακόμη και στον δημόσιο χώρο. Η αντίληψη αυτή αναπτύσσει κρίσιμες συνέπειες για την αντιμετώπιση των ζητημάτων προσβολής της πληροφοριακής/επικοινωνιακής ιδιωτικότητας στο πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων ή σε σχέση με τη χρήση κλειστών κυκλωμάτων τηλεόρασης στο δημόσιο χώρο”

1.2 Internet Privacy

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ένα σημαντικό δικαίωμα και ουσιώδης καταλύτης της αυτονομίας του ατόμου, της αξιοπρέπειας και της ελευθερίας της έκφρασης του. Ωστόσο, δεν υπάρχει καθολικά αποδεκτός ορισμός για αυτά. Μια κοινή αντίληψη της ιδιωτικής ζωής είναι το δικαίωμα να καθορίζει το άτομο πότε, πώς και σε ποιο βαθμό τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να τα μοιραστεί με άλλους. (OECD, 2013)

Στη σημερινή ψηφιακή εποχή, η συλλογή πληροφοριών είναι γρήγορη, εύκολη και λιγότερο δαπανηρή από ποτέ. Η πρόοδος σε μια ποικιλία από τεχνολογικά μέσα συνέβαλαν σε αυτό το νέο κόσμο. Για παράδειγμα:

- η αποθήκευση των δεδομένων είναι φθηνή, καθιστώντας τα δεδομένα προσβάσιμα στο διαδίκτυο για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Η κοινή χρήση δεδομένων μπορεί να είναι γρήγορη, επιτρέποντας τα δεδομένα να πολλαπλασιάζονται εύκολα.
- εργαλεία αναζήτησης στο Διαδίκτυο μπορεί να αναγνωρίσει εικόνες, πρόσωπα, ήχο, φωνή, και κίνηση, είναι εύκολο τελικά να παρακολουθείτε το άτομα μάλιστα κάποιες φορές και σε ζωντανό χρόνο/απευθείας σύνδεση και σε ένα μεγάλο εύρος τοποθεσιών.
- Είναι πιο εύκολο από ποτέ να εντοπιστούν τα άτομα - και κατηγορίες ατόμων - από δήθεν ανώνυμα δίκτυα.
- Υπάρχουν όλο και περισσότερες αισθητήρες σε αντικείμενα και σε φορητές συσκευές που συνδέονται στο Διαδίκτυο.

Τελικά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν γίνει ένα κερδοφόρο εμπόρευμα. Κάθε μέρα, οι χρήστες μοιράζονται περισσότερα προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο, και συχνά εν αγνοία τους. Τα σχετικά με αυτά στοιχεία θα τα μελετήσουμε στην συνέχεια.

1.3 Consumer Privacy

Η ασφάλεια του καταναλωτή στο πεδίο μελέτης μας, δηλαδή το διαδίκτυο, είναι ένα θέμα σημαντικό και περισσότερο επίκαιρο από ποτέ. Τα δεδομένα των καταναλωτών που υπάρχουν ηθελημένα ή όχι στο διαδίκτυο, δεν ήταν ποτέ πιο σημαντικά από όσο είναι σήμερα στον κλάδο του λιανικού εμπορίου. Χρησιμοποιώντας την τεχνολογία της εξόρυξης δεδομένων, οι έμποροι μπορούν εύκολα να εξάγουν ένα τεράστιο ποσό των προσωπικών δεδομένων των καταναλωτών/χρηστών μόνο με τα ονόματά και τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν στοιχεία που αφορούν το ιστορικό των αγορών που έκανε ο χρήστης, τις κοινωνικές προτιμήσεις του καθώς και ό,τι άλλο σχετικό αποτύπωμα μπορεί να αφήσει ο χρήστης κατά την περιήγηση του στο διαδίκτυο. (Tun-Min & King, 2015)

Για πολλούς πολίτες των ΗΠΑ, αποτελεί κοινό τόπο το γεγονός ότι αναγνωρίζονται αμέσως από μια συγκεκριμένη ιστοσελίδα, όταν επισκέπτονται την ιστοσελίδα αυτή για δεύτερη φορά. Στους καταναλωτές μπορούν ακόμη και να παρουσιάζονται στοχευμένες διαφημίσεις – banner αφότου αφήνουν μια ιστοσελίδα. (Tun-Min & King, 2015)

Αν και αυτές οι συμπεριφορικά στοχευμένες υπηρεσίες συχνά φαίνονται αβλαβείς για τον καταναλωτή, αυτή η φαινομενικά ατελείωτη εμπορική δραστηριότητα υποδηλώνει πως τα συλλεχθέντα δεδομένα των καταναλωτών έχουν πωληθεί ή διαμοιραστεί για τους σκοπούς του μάρκετινγκ. Η έρευνα αγοράς έδειξε ότι οι καταναλωτές των ΗΠΑ πιστεύουν ότι το διαδίκτυο δεν είναι άρτια ρυθμισμένο (Harris Interactive, 2012), και φαίνεται ότι η μεγαλύτερη ανησυχία τους αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής των καταναλωτών ανησυχία που προέρχεται ακριβώς από αυτό που μόλις περιγράψαμε δηλαδή του διαμοιράσματος από τρίτους και η χρήση των προσωπικών προτιμήσεων και πληροφοριών των χρηστών.

Σε αυτό το σημείο έχει ενδιαφέρον να παρουσιάσουμε την P3P (Platform for Privacy Preferences) το οποίο είναι ένα πρωτόκολλο που καθορίζει έναν τρόπο για να οριστούν εάν οι πολιτικές ασφαλείας μιας τοποθεσίας Web ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις προστασίας της ιδιωτικής ζωής του χρήστη (Wenning, 2007) . Η P3P περιλαμβάνει ένα αναγνώσιμο από μηχανή λεξιλόγιο και το συντακτικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει τις πολιτικές ασφαλείας στο Web και τις αυτο-προσδιοριζόμενες προτιμήσεις απορρήτου των καταναλωτών.

Όταν ένας χρήστης ζητά μια σελίδα Web, τα αρχεία της πολιτικής P3P αυτού του δικτυακού τόπου αποστέλλονται στο πρόγραμμα περιήγησης, το οποίο συγκρίνει τα αρχεία με τις προτιμήσεις της ιδιωτικής ζωής του χρήστη και παρέχει μια ειδοποίηση αν υπάρχει σύγκρουση μεταξύ των δύο. Η P3P αναπτύχθηκε από την Κοινοπραξία του Παγκόσμιου Ιστού (W3C) ως μέσο για την αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στις online συναλλαγές (Wenning, 2007)

Κεφάλαιο2ο Ιδιωτικότητα & σελίδες Κοινωνικής Δικτύωσης

2.1 Ιστορική Αναδρομή

Στην παρούσα ενότητα θα αποτυπώσουμε τις τάσεις των διαδικτυακών καναλιών εκείνων που έφεραν το μεγάλο πλήθος ακόμη πιο κοντά στην χρήση του ιντερνετ. Τα «κανάλια» αυτά δεν θα μπορούσαν να είναι άλλα από τα «δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης» που έχουν πλέξει ένα διευρυμένο πλέγμα πλέον, μέσα στην καθημερινή μας διάδραση.

Τα πρώτα κοινωνικά δίκτυα (social networks) στο διαδίκτυο, κάνουν την εμφάνισή τους στα μέσα της δεκαετίας του '90. Αρχικά, παρουσιάστηκαν με την μορφή κοινοτήτων, όπως είναι το "The Wall" (1985), το "Theglobe.com" (1994) , το "GeoCities" (1994) και το "Tripod" (1995). Τα πρώτα αυτά δίκτυα αναφέρονται σε μια online κοινότητα εγγεγραμμένων μελών σε όλο τον κόσμο. Το δίκτυο/κοινότητα έδωσε στους χρήστες την ελευθερία να παρουσιάσουν online εμπειρίες τους και να αλληλοεπιδράσουν με άλλους χρήστες με παρόμοια ενδιαφέροντα. (Kannan, Menezes, & McKechnie, 2010)

Από το 1997 έως το 2001, ένας αριθμός από εργαλεία δημιουργίας κοινοτήτων με συνδυασμό δημιουργίας προφίλ και δημόσιας λίστας φίλων επέτρεπαν στους χρήστες να δημιουργούν προσωπικά, επαγγελματικά και αισθηματικά προφίλ, προκειμένου να δημιουργούν φίλους χωρίς να απαιτείται η έγκριση της σύνδεσης. Τέτοιοι τύποι κοινοτήτων αποτελούν τα "AsianAvenue.com" και το "Blackplanet" .

Τομή για τον κόσμο των κοινωνικών δικτύων το 2001 αποτέλεσε το "Ryze.com" . Έντυπα μέσα γράφουν σχετικά:

«Οι προοπτικές των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης που έχουν επιχειρηματικό προσανατολισμό φαίνονται να είναι πιο ελπιδοφόρα από ποτέ, σύμφωνα με τους αναλυτές.» New York Times

«Για το μέσο όρο των μικρών επιχειρήσεων που δεν έχουν πρόσβαση σε μια αρκούντως μεγάλη βάση δυνητικών πελατών τέτοια μέσα δίνουν χρυσές προοπτικές και τα οικονομικά μέσα για να καθιερωθούν οι επιχειρήσεις, αποτελούν μια αστείρευτη πηγή ευκαιρίας.» Alf Nucifora, γράφοντας στο Denver Business Journal

Στην συνέχεια αναπτύχθηκαν ακόμη περισσότερες υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης διαφόρων στοχεύσεων και προσανατολισμού, Ακολουθούν σχετικά παραδείγματα:

- ☛ τα δίκτυα "Linkedin", "Visible Path" και "Xing", τα οποία επέβλεπαν κυρίως στον επιχειρηματικό κόσμο,
- ☛ το "Dogster" που αφορά φιλίες μεταξύ ατόμων βάσει ενδιαφέροντος για τους σκύλους
- ☛ το "Care2" που έχει να κάνει με συναντήσεις ακτιβιστών,
- ☛ το "Couchsurfing" που έχει να κάνει με συνδέσεις ταξιδιωτών φιλοξενία και ανταλλαγή εμπειριών,
- ☛ το "MyChurch" που αφορά σύνδεση χριστιανικών εκκλησιών
- ☛ κ.α.

Την τελευταία δεκαετία παρατηρήθηκε ιδιαίτερη μεγάλη αύξηση πρόσβασης νέων χρηστών στο διαδίκτυο, ενώ κοινωνικά δίκτυα όπως το "MySpace" & το "Facebook" άρχισαν να προσελκύουν παγκόσμιο ενδιαφέρον και να γίνονται ευρέως γνωστά. Το γεγονός αυτό δημιούργησε νέα δεδομένα στο κόσμο του social networking και καθώς και την ανάγκη για νέα εργαλεία, όπως το Instant messaging, την online αποθήκευση φωτογραφιών και άλλα.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο όρος κοινωνικά μέσα (social media) αναφέρεται στα μέσα διαμοιρασμού της πληροφορίας, των δεδομένων και της επικοινωνίας στο κοινό, ενώ ο όρος "social networking" αναφέρεται στη δημιουργία και την αξιοποίηση κοινοτήτων, με σκοπό τη διασύνδεση ανθρώπων με κοινά ενδιαφέροντα. (Boyd & Ellison, 2007)

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) αποτελούν συνδυασμό της τεχνολογίας, της διαδικτυακής κοινωνικοποίησης και της πληροφορίας (κείμενο, video και φωτογραφίες), και εκπροσωπούνται μέσα από διάφορες τεχνολογικές πλατφόρμες. Οι κυριότερες κατηγορίες αυτών είναι τα social networks, τα blogs, τα social bookmarking sites, τα photo & video (multimedia) sharing δίκτυα, τα RSS, τα podcasting, τα Wikis, τα forums, και τα rating and reviews. (Boyd & Ellison, 2007)

Οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης επιτρέπουν στους χρήστες να δημιουργήσουν δικό τους περιεχόμενο και να το μοιράζονται με ένα ευρύ δίκτυο ατόμων, ακόμη και σε παγκόσμιο επίπεδο. Σήμερα, υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός τέτοιων υπηρεσιών, ενώ το περιεχόμενο που διαμορφώνεται από τους χρήστες (user generated content) γίνεται ολοένα και πιο δημοφιλές. (Boyd & Ellison, 2007)

Οι ιστοσελίδες αυτές απευθύνονται σε ποικίλες ομάδες χρηστών του διαδικτύου, όμως κατά κύριο λόγο χρησιμοποιούνται από παιδιά και νέους. Παρ' όλο που το τεχνολογικό υπόβαθρο κάθε ιστοσελίδας κοινωνικής δικτύωσης είναι παρόμοιο, το περιβάλλον και η νοοτροπία που δημιουργείται γύρω από αυτές, διαφέρει. Οι περισσότερες ιστοσελίδες υποστηρίζουν τη διατήρηση προϋπαρχόντων κοινωνικών δικτύων και σχέσεων. Υπάρχουν, όμως, άλλες που βοηθούν την ανάπτυξη νέων γνωριμιών μεταξύ ξένων ατόμων, με βάση κοινά ενδιαφέροντα, απόψεις ή δραστηριότητες. Παραδείγματα ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, αποτελούν το Facebook, το LinkedIn, το Twitter, κ.λπ.

Στο **Παράρτημα Γ** μπορούμε να δούμε ένα γράφημα που απεικονίζει την ιστορική καταγραφή των μεγαλύτερων site κοινωνικής δικτύωσης.

2.2 Διαχείριση Προσωπικών Δεδομένων

Σύμφωνα με την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων , “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, είναι : «Κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων.»

Σύμφωνα με τις Οδηγίες Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων ΟΟΣΑ (OECD, 2013) προσωπικά δεδομένα είναι: "Κάθε πληροφορία σχετικά με ένα προσδιορισμένο ή προσδιορίσιμο άτομο (υποκείμενο των δεδομένων)". Αυτή είναι μια ευρεία έννοια, η οποία περιλαμβάνει, εν είδει παραδείγματος, τα ακόλουθα είδη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- Χρήστη σε δημιουργούμενο περιεχόμενο, συμπεριλαμβανομένων των blogs, σχόλια, φωτογραφίες και βίντεο, κ.λπ.
- Δραστηριότητα ή συμπεριφορικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων ό, τι ψάχνουν ή κοιτούν οι χρήστες στο διαδίκτυο, όπως όταν ο χρήστης αγοράζει online, πόσο και πώς θα πληρώσει, κ.λπ.
- Κοινωνικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των επαφών και των φίλων σε ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης
- Δεδομένα χωροθέτησης, συμπεριλαμβανομένων διευθύνσεων κατοικίας, GPS και geo-location (π.χ. από κυψελοειδή κινητά τηλέφωνα), διεύθυνση IP, κ.λπ.
- Δημογραφικά στοιχεία, όπως η ηλικία, το φύλο, τη φυλή, το εισόδημα, τις σεξουαλικές προτιμήσεις, πολιτικές πεποιθήσεις, και τα λοιπά.
- Στοιχεία ταυτότητας του επίσημου χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος, οικονομικές πληροφορίες και πληροφορίες για την υγεία, οι αριθμοί εθνικής υγείας ή κοινωνικής ασφάλισης, αστυνομικά αρχεία, κ.λπ.

Είναι δε σύνθητες, είτε σε εύκολα προσβάσιμο σημείο είτε όχι, σε πλείστα site να υπάρχει το παρακάτω εδάφιο προς ενημέρωση του χρήστη για την τήρηση από το εν λόγω site των αρχών προσωπικών του δεδομένων:

«Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων του επισκέπτη/ χρήστη του δικτυακού τόπου υπόκειται στους όρους του παρόντος τμήματος καθώς και από τις σχετικές διατάξεις του ελληνικού δικαίου για την προστασία του ατόμου από την διαχείριση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως έχει συμπληρωθεί με τις αποφάσεις του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, τα Π. Δ. 207/1998 και 79/2000 και το άρθρο 8 του Ν. 2819/2000) και του ευρωπαϊκού δικαίου.»

Κεφάλαιο 3^ο Συλλογή δεδομένων στο διαδίκτυο

Στο παρόν κεφάλαιο θα καταγράψουμε τους τρόπους, και τα μέσα που συλλέγονται τα δεδομένα του χρήστη του διαδικτύου όπως αυτός εν πολλύς περιγράφηκε και μέσα από την διαμόρφωση του προφίλ του από την εξέλιξη των σελίδων κοινωνικής δικτύωσης.

3.1 Cookies

Τα cookies έχουν αναπτυχθεί από την Netscape, και αναφέρονται αρχικά ως «μαγικά cookies» (MagicCookies σε υπολογιστές Macintosh), αλλά επίσημα ονομάζονται Persistent Client State HTTP Cookies (Searcher, 1997). Επειδή το πρωτόκολλο HTTP (σύνδεση μεταξύ του πελάτη και του διακομιστή) τελειώνει με το κλείσιμο της σύνδεσης, θεωρείται "απάτριδες" καθώς μόλις τελειώνει η σύνδεση μεταξύ του διακομιστή και του πελάτη, δεν υπάρχει καταχώρηση στην μνήμη. Τα cookies έχουν αναπτυχθεί ως συνέχεια των συναλλαγών μεταξύ του web server και του χρήστη.

Η δημιουργία των cookies ήταν συνδεδεμένη με την ανάπτυξη του εμπορικού διαδικτύου. Η Netscape, ως εμπορική οντότητα, απαιτούσε έσοδα και τα έσοδα για ασφαλείς συναλλαγές στις ιστοσελίδες ήταν μεγαλύτερα από τα έσοδα που προκύπτουν από τη γενική περιήγηση στο web. Η ανάπτυξη των cookies ήταν μια επιχειρηματική απόφαση όσον αφορά την ασφάλεια και την απόδοση για το εμπόριο που χρησιμοποιεί web servers και προγράμματα περιήγησης (browsers), παρόμοια με την δυναμική για ανάπτυξη λοιπών τεχνολογιών web, όπως η συνεχής ροή εγγράφων και Secure Sockets Layer κρυπτογράφηση (Shah & Kesan, 2011)

Τα «cookies» είναι ένα είδος αρχείων με πληροφορίες που αφορούν την ιστοσελίδα που επισκέπτεται ο χρήστης και τα οποία αρχεία αποθηκεύονται στον υπολογιστή ενός χρήστη και επισκέπτη της σελίδας αυτής. Το πρόγραμμα περιήγησής που χρησιμοποιεί ο χρήστης αποθηκεύει αυτές τις πληροφορίες σε ένα μικρό αρχείο, που ονομάζεται Cookie.txt. Όταν ζητάτε μια άλλη σελίδα από τον server, ο browser σας στέλνει το cookie πίσω στο διακομιστή. Τα αρχεία αυτά περιέχουν συνήθως πληροφορίες για την επίσκεψή σας στην ιστοσελίδα, καθώς και οποιαδήποτε

πληροφορία έχει εθελοντικά δοθεί, όπως το όνομα και τα ενδιαφέροντά μας. (Αρχή Προστασίας Δεδομένων, n.d.)

Από το 2012 περίπου και ύστερα αρκετά site που επισκεπτόμαστε έχουν μια προειδοποίηση πως χρησιμοποιούν cookies. η εγκατάσταση των «cookies» επιτρέπεται μόνο με τη συγκατάθεση του χρήστη και μετά από κατάλληλη ενημέρωσή του. Ακολουθεί παράδειγμα τέτοιας ενημερωτικής ανακοίνωσης από το δημοφιλές site του BBC:

Cookies στο site του BBC

“We use cookies to ensure that we give you the best experience on our website. If you continue without changing your settings, we'll assume that you are happy to receive all cookies on the BBC website. However, if you would like to, you can change your cookie settings at any time.” Aka “Χρησιμοποιούμε cookies για να διασφαλίσουμε ότι θα σας παρέχουμε την καλύτερη εμπειρία στην ιστοσελίδα μας. Αν συνεχίσετε χωρίς να αλλάξετε τις ρυθμίσεις σας, θα υποθέσουμε ότι είστε ευτυχείς να λαμβάνετε όλα τα cookies στην ιστοσελίδα του BBC. Ωστόσο, αν θέλετε, μπορείτε να αλλάξετε τις ρυθμίσεις των cookies σας ανά πάσα στιγμή.”

Σχετικά με την συγκεκριμένη νομοθεσία και ειδικότερα, η παράγραφος 5 του άρθρου 4 ν. 3471/2006, όπως αυτή τροποποιήθηκε από το ν. 4070/2012 ορίζει ότι «η εγκατάσταση των «cookies» επιτρέπεται μόνο αν ο συνδρομητής ή χρήστης έχει δώσει τη συγκατάθεση του μετά από σαφή και εκτενή ενημέρωση κατά την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2472/1997, όπως ισχύει».

Αυτό το σύστημα είναι γνωστό και ως «opt-in», σε αντιδιαστολή με το σύστημα «opt-out» που ίσχυε πριν από την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/58/EK και επέτρεπε την εγκατάσταση των «cookies» χωρίς τη συγκατάθεση του συνδρομητή ή χρήστη, εφόσον ο τελευταίος έχει προηγουμένως ενημερωθεί και δεν έχει εναντιωθεί στην επεξεργασία. (Αρχή Προστασίας Δεδομένων, n.d.)

Όπως κωδικοποιημένα αναφέρεται στον ιστότοπο του Indiana University τα cookies χρησιμοποιούνται πιο συχνά για να παρακολουθείται η δραστηριότητα σε μια ιστοσελίδα. Όταν επισκέπτεται ο χρήστης ορισμένες τοποθεσίες, ο διακομιστής δίνει ένα cookie που λειτουργεί ως η ταυτότητα του. Μετά από κάθε επίσκεψη σε αυτήν την τοποθεσία, το πρόγραμμα περιήγησής

περνά αυτό το cookie πίσω στο διακομιστή. Με τον τρόπο αυτό, ένας web server μπορεί να συλλέξει πληροφορίες σχετικά με το ποιες σελίδες χρησιμοποιούνται περισσότερο.

Τα cookies χρησιμοποιούνται επίσης για online αγορές. Ηλεκτρονικά καταστήματα συχνά χρησιμοποιούν cookies, που καταγράφουν όλες τις προσωπικές πληροφορίες που εισάγει ο χρήστης, καθώς και οποιαδήποτε στοιχεία έχουν να κάνουν με το ηλεκτρονικό καλάθι αγορών, έτσι ώστε να μην χρειάζεται να εισαχθούν εκ νέου αυτές οι πληροφορίες κάθε φορά που επισκέπτεται ο χρήστης την ιστοσελίδα.

Διακομιστές μπορεί να χρησιμοποιούν cookies για να παρέχουν εξατομικευμένες ιστοσελίδες. Όταν επιλέξει ο χρήστης προτιμήσεις σε μια ιστοσελίδα που χρησιμοποιεί, ο διακομιστής τοποθετεί τις πληροφορίες σε ένα cookie. Όταν επιστρέψετε, ο διακομιστής χρησιμοποιεί τις πληροφορίες στο cookie για να δημιουργηθεί μια προσαρμοσμένη σελίδα..

Χωρίς τα cookies, οι εξατομικευμένες προτιμήσεις του κάθε χρήστη θα ήταν αδύνατον να αποθηκευτούν, και κάθε φορά που θα μπαίναμε στις ιστοσελίδες θα ήταν σαν να μπαίναμε για πρώτη φορά.

Μόνο η ιστοσελίδα που δημιουργεί ένα cookie μπορεί να το διαβάσει, ενώ οι άλλοι διακομιστές δεν έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αποθηκεύονται. Επιπλέον, οι διακομιστές web μπορεί να χρησιμοποιήσουν μόνο τις πληροφορίες που παρέχονται ή τις επιλογές που έχουν γίνει από το χρήστη στο παρελθόν.

Οι Webmasters έχουν πάντα τη δυνατότητα να επιτηρούν την πρόσβαση σε δικτυακούς τόπους στοιχείο που τα cookies διευκολύνουν. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα cookies δεν προέρχονται από την τοποθεσία που επισκέπτεται ο χρήστης, αλλά και από διαφημιστικές εταιρείες που διαχειρίζονται τις διαφημίσεις banner για ένα σύνολο χώρων (όπως DoubleClick.com). Αυτές οι διαφημιστικές εταιρείες μπορούν να αναπτύξουν λεπτομερή προφίλ των ανθρώπων που επιλέγουν διαφημίσεις σε δικτυακούς τόπους των πελατών τους.

Η αποδοχή ενός cookie δεν δίνει πρόσβαση στο διακομιστή για τον υπολογιστή του χρήστη ή σε οποιοδήποτε από τα προσωπικά στοιχεία αυτού (με εξαίρεση οποιαδήποτε πληροφορία που μπορεί να έχει δοθεί εσκεμμένα από τον χρήστη, όπως συμβαίνει με το online

shopping). Επίσης, δεν είναι δυνατόν να εκτελέσει κώδικα από ένα cookie, και δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιήσει ένα cookie για να μεταφερθεί ιός στον υπολογιστή του χρήστη.

3.2 Deep Packet Inspection

Για τους παρόχους υπηρεσιών επικοινωνιών, η τεχνολογία Deep Packet Inspection (DPI - έλεγχος των πακέτων δεδομένων) είναι το θεμέλιο που επιτρέπει την παροχή προηγμένων υπηρεσιών για επιχειρηματική ευφυΐα και περιπτώσεις αναλυτικής χρήσης, όπως: διαχείριση του δικτύου, ενεργοποίηση υπηρεσιών χρήστη, λειτουργίες ασφάλειας, επικοινωνιών συνδρομητών, τη διαχείριση της συμφόρησης, πολιτική δικαίας χρήσης (fair-use policies), τις δυνατότητες εξαγωγής δεδομένων.

Γενικά ο έλεγχος των πακέτων δεδομένων (DPI) είναι μια προηγμένη μέθοδος φιλτραρίσματος πακέτων που λειτουργεί σε επίπεδο εφαρμογών του μοντέλου αναφοράς OSI (Open Systems Interconnection). Η χρήση DPI καθιστά δυνατό να βρεθούν, αναγνωριστούν, ταξινομηθούν και αναδρομολογηθούν πακέτα μπλοκ με συγκεκριμένα δεδομένα ή ωφέλιμα στοιχεία κώδικα σε αντιθεση με το συμβατικό φιλτράρισμα πακέτων, που εξετάζει μόνο τις κεφαλίδες πακέτων

Χρησιμοποιώντας DPI, οι πάροχοι υπηρεσιών επικοινωνίας μπορούν να διαθέσουν τους διαθέσιμους πόρους για τον εξορθολογισμό της ροής της κυκλοφορίας. Για παράδειγμα, ένα μήνυμα χαρακτηρισμένο ως υψηλής προτεραιότητας μπορεί να δρομολογηθεί στον προορισμό του πριν από ένα λιγότερο σημαντικό ή χαμηλής προτεραιότητας μήνυμα ή πακέτο που εμπλέκονται σε μια συνηθισμένη περιήγηση στο Internet. Ο DPI μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για να περιορίσει τη μεταφορά δεδομένων για την P2P (peer-to-peer) χρήση ώστε να επιτύχει τη βελτίωση της απόδοσης του δικτύου για τους περισσότερους συνδρομητές. Οι συνέπειες για την ασφάλεια του DPI είναι ευρέως διαδεδομένες επειδή η τεχνολογία καθιστά δυνατή την αναγνώριση του εντολέα ή του παραλήπτη του περιεχομένου που περιέχει συγκεκριμένες πακέτα, μια δυνατότητα που έχει προκαλέσει ανησυχία στους υποστηρικτές της προστασίας της ιδιωτικότητας (epic.org, n.d.).

Το DPI έχει τουλάχιστον τρεις σημαντικούς περιορισμούς. Πρώτον, μπορεί να δημιουργήσει νέα τρωτά σημεία. Δεύτερον, αυξάνει την πολυπλοκότητα και το δυσκίνητο χαρακτήρα των υφιστάμενων firewalls και άλλων λογισμικών. Τρίτον, ο DPI μπορεί να μειώσει την ταχύτητα του υπολογιστή, διότι αυξάνει την επιβάρυνση του επεξεργαστή. Παρά τους περιορισμούς αυτούς, πολλοί διαχειριστές δικτύου έχουν αγκαλιάσει την τεχνολογία DPI, σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστεί μια αντιληπτή αύξηση στην πολυπλοκότητα και την ευρεία φύση των κινδύνων του Διαδικτύου.

3.3 OSN Network Tracking

Τις τελευταίες δεκαετίες ένα σημαντικό μέρος της κοινωνική μας ζωή έχει μετατοπιστεί στον ψηφιακό κόσμο, μέσω της χρήσης των online κοινωνικών δικτύων (OSNs) όπως το Facebook και το Twitter. Ωστόσο, σε σύγκριση με το πραγματικό κόσμο των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων, τα OSNs δεν διευκολύνουν την ανακάλυψη των συναισθημάτων ή ακόμη τις αλλαγές στη διάθεση των χρηστών, εκτός αν αυτά δηλώνονται ρητά από τους ίδιους τους χρήστες. Λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό ρόλο που τα OSNs παίζουν στην καθημερινή ζωή των ατόμων, η ενδελεχής μελέτη αυτών είναι μια αδιαμφισβήτη προτεραιότητα. (James, Efstratiou, & Bai, 2016)

Η δημοτικότητα και ο πολλαπλασιασμός των online κοινωνικών δικτύων (OSNs) έχουν δημιουργήσει τεράστια κοινωνική αλληλεπίδραση μεταξύ των χρηστών και έτσι δημιουργούν ένα εκτεταμένο ποσό δεδομένων στην σφαίρα του internet. Μια OSNs προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία για τη μελέτη και την κατανόηση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας μεταξύ ενός πολύ μεγάλου πληθυσμού που ασχολείται με αυτό. Πρόσφατα, η OSNs εστίασε σημαντική προσοχή ως ένα πιθανό εργαλείο για να παρακολουθείτε αυτή η «πανδημία». Αυτό συμβαίνει διότι μπορεί να παρέχει κάτι σαν σύστημα παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο και λιγότερο δαπανηρό ρυθμό σε σχέση με τα παραδοσιακά συστήματα επιτήρησης. (Al-garadi, Khan, Varathan, & Mujtaba, 2016)

Τα αποτελέσματα των συστημάτων επιτήρησης OSNs έχουν δείξει υψηλές συσχετίσεις με τα ευρήματα των επίσημων συστημάτων επιτήρησης. Ωστόσο, ο περιορισμός στη χρήση OSNs για την παρακολούθηση της «πανδημίας» είναι στη συλλογή αντιπροσωπευτικών στοιχείων με επαρκή κάλυψη

του πληθυσμού. Αυτή η πρόκληση σχετίζεται με τα χαρακτηριστικά των δεδομένων OSNs. Τα στοιχεία είναι δυναμικά και μεγάλου μεγέθους, έτσι απαιτούνται προηγμένοι αλγόριθμοι και υπολογιστική γλωσσολογία για την διαχείριση και εξαγωγή τους. (Al-garadi, Khan, Varathan, & Mujtaba, 2016)

3.4 Browser Fingerprinting

Το διαδικτυακό μας αποτύπωμα, ή καλύτερα το αποτύπωμα που αφήνουμε όταν χρησιμοποιούμε κάποιον περιηγητή (browser fingerprinting) είναι μια όλο και πιο κοινή, αλλά που σπάνια συζητιέται τεχνική, για την ταυτοποίηση ενός μεμονωμένου χρήστη από τα μοναδικά σχέδια των πληροφοριών του, ορατή κάθε φορά που ένας υπολογιστής επισκέπτεται μια ιστοσελίδα. Οι πληροφορίες που συλλέγονται είναι αρκετά περιεκτικές και συχνά περιλαμβάνουν τον τύπο του προγράμματος περιήγησης και την έκδοση, το λειτουργικό σύστημα και την έκδοση, την ανάλυση της οθόνης, με την υποστήριξη γραμματοσειρών, plugins, ζώνη ώρας, τη γλώσσα και τη γραμματοσειρά προτίμησης, ακόμη και διαμορφώσεις υλικού. Αυτά τα στοιχεία μπορούν να φαίνονται γενικά και διόλου προσωπικά ως προς τον εντοπισμό του χρήστη, αλλά συνήθως μόνο ένας στα πολλά εκατομμύρια άνθρωποι έχουν ακριβώς τις ίδια αυτά στοιχεία.

Το αποτύπωμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε εποικοδομητικά είτε καταστροφικά. Εποικοδομητικά εννοώντας, ότι υπάρχει η δυνατότητα να αναγνωριστεί σωστά η συσκευή του χρήστη και να καταπολεμηθούν με αυτό τον τρόπο φαινόμενα απάτης, π.χ., ανιχνεύοντας ότι ένας χρήστης που προσπαθεί να συνδεθεί με μια ιστοσελίδα είναι πιθανό να είναι εισβολέας που έκλεψε τα διαπιστευτήρια ενός χρήστη ή cookies.

Καταστροφικά εννοώντας ότι η ταυτοποίηση μέσω «αποτυπωμάτων» μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παρακολούθηση χρήστων ιστοσελίδων, εν αγνοία τους και χωρίς να υπάρχει απλός τρόπος για να επιλέξουν opt-out. Επιπλέον, μπορεί να αξιοποιηθεί από επιτιθέμενους, προκειμένου να πραγματοποιήσουν επιθέσεις, σε συγκεκριμένους συνδυασμούς browsers, plugins και λειτουργικών συστημάτων.

Το τελικό συμπέρασμα είναι η δυνατότητα να παρακολουθούνται οι χρήστες, ακόμη και αν έχει προηγηθεί διαγραφή όλων των cookies τους ή/και κρύβονται οι IP διευθύνσεις τους με σχετικά εργαλεία. Ενώ το browser fingerprinting δεν προσδιορίζετε με τον ίδιο τρόπο όπως μια διεύθυνση IP, κάνει δυνατή την αναγνώριση του χρήστη όποτε επανέρχεται σε μια ιστοσελίδα. Ακόμα και αν έχει προηγηθεί η διαγραφή των cookies, το δακτυλικό αποτύπωμα στο πρόγραμμα περιήγησης επιτρέπει στους οργανισμούς τον εκ νέου εντοπισμό και την εκ νέου επαναφορά των cookies στο σύστημα. Εν κατακλείδι το διαδικτυακό αποτύπωμα καθιστά ουσιαστικά ανενεργές τις προσπάθειές του χρήστη να κάνει μια ιδιωτική περιήγηση στο διαδίκτυο.

Σε έκθεση του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια που παρουσιάστηκε το 2013 από την IEEE στο Συμπόσιο για την Ασφάλεια και Προστασία Προσωπικών Δεδομένων, οι συγγραφείς διαπίστωσαν ότι η λήψη ψηφιακών αποτυπωμάτων είναι ήδη μέρος του συστήματος σε μερικά από τα πιο δημοφιλή sites του Διαδικτύου, που σημαίνει ότι οι σε εκατοντάδες χιλιάδες επισκέπτες γίνεται καθημερινά browser fingerprinting. (Nikiforakis, et al., 2013)

3.5 Διαφήμιση στο διαδίκτυο

Banner, viral marketing, search engine marketing, search engine optimization, rich media, text links, adwords, advertorial, skin, mail marketing, newsletter, web marketing είναι έννοιες και τελικά πρακτικές που ενώ μέχρι πριν λίγα χρόνια μας ήταν άγνωστες πλέον περιγράφουν μια κοινή πραγματικότητα η οποία ήρθε σαν φυσική εξέλιξη της ραγδαίας ανόδου του ίντερνετ. Αυτή η πρόσφατη μετατόπιση της αγοράς στο internet συνυπολογιζόμενοι και τα παραπάνω δεδομένα που αφορούν τα προσωπικά δεδομένα των χρηστών του internet και εν δυνάμει καταναλωτών , μπορούν να δώσουν μια καλή πρώτη εξήγηση γιατί το διαδίκτυο είναι καλή εναλλακτική για τις εταιρίες ή τους ιδιώτες να διαφημιστούν σε αυτό το πεδίο όπου μπορούν να βρουν μάλλον εύκολα πληροφορίες από τους εν δυνάμει αγοραστές τους.

Οι χρήστες χρησιμοποιούν ολοένα και περισσότερο το διαδίκτυο για να αλληλοεπιδρούν με περιεχόμενο και να αναζητούν διάφορα προϊόντα. Ως αποτέλεσμα, ο κόσμος της διαφήμισης έχει μετατοπιστεί στο internet, και έχουν αναπτύξει νέες τεχνικές για να το επιτύχουν αυτό. Έρευνες έχουν αποδείξει ότι «η διαφήμιση προβολής αύξησε σημαντικά τον αριθμό των μεμονωμένων χρηστών που επισκέπτονται τους ιστότοπους των διαφημιστών και αύξησε ακόμα περισσότερο τον αριθμό των σελίδων που προβάλλονται ανά επισκέπτη» (Αναστασιάδη & Γκρέμου, 2013). Σύμφωνα με έρευνα, αφού οι καταναλωτές εκτεθούν σε μια διαφήμιση προβολής, είναι πολύ πιο πιθανό να κάνουν κλικ στο σύνδεσμο ενός διαφημιζόμενου. Ωστόσο, πολλοί λίγοι υπεύθυνοι μάρκετινγκ συντονίζουν τις αγορές μέσω διαφημίσεων προβολής με το μάρκετινγκ αναζήτησης στοιχείο που μας δείχνει ότι η διαδικασία αυτή έχει περιθώρια εξέλιξης. (Nahari & Krutz, 2011)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της παγκόσμιας έρευνας «Digital Life» της ICAP, η διείσδυση του διαδικτύου στην Ελλάδα είναι 46,2%, ενώ εβδομαδιαίως δαπανούμε κατά μέσο όρο 20 ώρες στο διαδίκτυο. Σύμφωνα με την ίδια έρευνα, μετά την αποστολή mail που αποτελεί την κυριότερη ενέργεια στο διαδίκτυο (για το 80% των χρηστών ημερησίως και 5,7 ώρες την εβδομάδα), η δεύτερη κυριότερη για τους χρήστες στην Ελλάδα είναι η κοινωνική δικτύωση (56% ημερησίως και 7,4 ώρες την εβδομάδα) (Μανιφάβα, 2011) .

Στην Ελλάδα ο μέσος όρος «φίλων» στα social media είναι 198, από τους υψηλότερους στην Ευρώπη. Σύμφωνα με όσα είχε αναφέρει σε πρόσφατο συνέδριο για το λιανεμπόριο ο κ. Στ. Λουκάκος, υπεύθυνος της Google για την Ελλάδα πάνω από 20% των tweets περιέχουν αναφορές σε κάποιο προϊόν ή μάρκα, ενώ το 34% των bloggers δημοσιοποιούν απόψεις για κάποιο προϊόν. Τα στοιχεία αυτά στοιχειοθετούν και με αριθμούς ακριβώς το προηγούμενο συμπέρασμα. Ότι δηλαδή η διαφήμιση στο διαδίκτυο και εν προκειμένο στη χώρα μας, είναι ένα πεδίο εύφορο αλλά αυτό φαίνεται να έχει ακόμα ισχυρές δυνατότητες εισχώρησης.

Κεφάλαιο 4ο Νομικό Πλαίσιο προστασίας Προσωπικών δεδομένων

Το δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής σφαίρας του ατόμου έναντι αυθαίρετων επεμβάσεων τρίτων, ιδίως του κράτους, κατοχυρώνεται για πρώτη φορά σε διεθνές νομικό κείμενο το 1948 στο άρθρο 12 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, σχετικά με το σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Το άρθρο 12 συγκεκριμένα αναφέρει:

«Κανείς δεν επιτρέπεται να υποστεί αυθαίρετες επεμβάσεις στην ιδιωτική του ζωή, την οικογένεια, την κατοικία ή την αλληλογραφία του, ούτε προσβολές της τιμής και της υπόληψης του. Καθένας έχει το δικαίωμα να τον προστατεύουν οι νόμοι από επεμβάσεις και προσβολές αυτού του είδους.»

Η Οικουμενική Διακήρυξη επέδρασε καθοριστικά στη θέσπιση πράξεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Ευρώπη (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014).

Ακολούθως θα δούμε συγκεκριμένα το νομοθετικό πλαίσιο που έχει θεσπιστεί, ενώ στον παρακάτω πίνακα έχουμε συγκεντρωτικά τα κυρίαρχα νομοθετικά πλαίσια:

Ευρωπαϊκή Ένωση	Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Άρθρο 6) Ευρωπαϊκή Σύμβαση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Άρθρο 8) Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Άρθρο 8)
Οδηγία 95/46/ΕΚ	Για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών
Οδηγία 2002/58/ΕΚ	Για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Βλ. κατωτέρω τροποποίηση της, δια της Οδηγίας 2009/136/ΕΚ
Οδηγία 2006/24/ΕΚ	Για τη διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/58/ΕΚ
Οδηγία 2009/136/ΕΚ	Για τροποποίηση της οδηγίας 2002/22/ΕΚ για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της οδηγίας 2002/58/ΕΚ σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών
Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679	Για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)
Οδηγία (ΕΕ) 2016/680	Για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου
Οδηγία (ΕΕ) 2016/681	Σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων

Πίνακας 1 Κυρίαρχα Νομοθετικά Πλαίσια

4.1 Ευρωπαϊκή σύμβαση για τα δικαιώματα του ανθρώπου

Όπως αναφέρεται στο εγχειρίδιο των FRA & EC (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014) το Συμβούλιο της Ευρώπης ιδρύθηκε την επαύριον του Β' Παγκοσμίου Πολέμου από τα ευρωπαϊκά κράτη με σκοπό την προώθηση του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής ανάπτυξης.

Το 1950 υιοθετήθηκε η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), η οποία τέθηκε σε ισχύ μόλις τρία χρόνια αργότερα. Η συμμόρφωση προς την Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου αποτελεί υποχρέωση των κρατών. Πλέον, όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ) έχουν ενσωματώσει την ΕΣΔΑ στο εθνικό τους δίκαιο και την έχουν θέσει σε ισχύ.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) ιδρύθηκε στο Στρασβούργο της Γαλλίας το 1959, με σκοπό να διασφαλίζει την τήρηση -από τα συμβαλλόμενα μέρη- των υποχρεώσεων που υπέχουν από την ΕΣΔΑ. Το ΕΔΔΑ διασφαλίζει την τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων από τα κράτη εξετάζοντας προσφυγές φυσικών προσώπων, ενώσεων προσώπων, ΜΚΟ ή νομικών προσώπων για φερόμενες παραβιάσεις της ΕΣΔΑ (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014).

Το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων αποτελεί μέρος των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο άρθρο 8 ΕΣΔΑ, το οποίο εγγυάται το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, της κατοικίας και της αλληλογραφίας και ορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπονται περιορισμοί του εν λόγω δικαιώματος. Συγκεκριμένα στο άρθρο 8 αναφέρεται στο «Δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής» και αποτελείται από τις ακόλουθες δύο παραγράφους:

1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.

2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξη επέμβασις δημοσίας αρχής εν τη ασκήσει του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβασις αυτή προβλέπεται υπό του νόμου και αποτελεί μέτρον το οποίον, εις μίαν δημοκρατικήν κοινωνίαν, είναι αναγκαίον δια την εθνικήν ασφάλειαν, την δημοσίαν ασφάλειαν, την οικονομικήν ευημερίαν της χώρας, την προάσπισιν της τάξεως και την πρόληψιν ποινικών παραβάσεων, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων (Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, 2010)

Στο σύνολο της νομολογίας του, το ΕΔΔΑ επιλήφθηκε υποθέσεων στις οποίες ηγείρετο το ζήτημα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Κατηγοριοποιώντας τις σημαντικότερες εξ αυτών συναντάμε υποθέσεις υποκλοπής επικοινωνιών, παρακολούθησης και προστασία έναντι της διατήρησης προσωπικών δεδομένων από δημόσιες αρχές. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) έχει διευκρινίσει ότι το άρθρο 8 του ΕΣΔΑ δεν υποχρεώνει απλώς τα κράτη να μην προβαίνουν σε ενέργειες οι οποίες συνιστούν παραβίαση του εν λόγω δικαιώματος, αλλά σε ορισμένες περιστάσεις επιβάλλει σε αυτά και τη θετική υποχρέωση ανάληψης δράσης για τη διασφάλιση του ουσιαστικού σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

Πριν προχωρήσουμε βαθύτερα στην σχετική νομοθεσία έχει σημασία να καταγράψουμε τον ορισμό των «προσωπικών δεδομένων» όπως αυτός αναφέρεται στο πρόσφατο εγχειρίδιο (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014) , σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων:

- Προσωπικά είναι τα δεδομένα τα οποία αναφέρονται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή τουλάχιστον μπορεί να εξακριβωθεί (υποκείμενο των δεδομένων)
- Ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο για το οποίο είναι δυνατόν να αποκτηθούν με εύλογη προσπάθεια πρόσθετες πληροφορίες, οι οποίες επιτρέπουν τον προσδιορισμό του υποκειμένου των δεδομένων.
- Αυθεντικοποίηση είναι η διαδικασία με την οποία αποδεικνύεται ότι ένα συγκεκριμένο πρόσωπο είναι ο κάτοχος συγκεκριμένης ταυτότητας και/ή είναι εξουσιοδοτημένο να εκτελεί συγκεκριμένες ενέργειες

4.2 Σύμβαση 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης

Η σταδιακή μετατόπιση του πληροφοριακού και επικοινωνιακού πεδίου στο διαδίκτυο από εμφανίσεως του, τη δεκαετία του 1960, δημιούργησε την ανάγκη θέσπισης λεπτομερέστερων κανόνων για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ατόμου μέσω της προστασίας των προσωπικών δεδομένων του. Έως τα μέσα της δεκαετίας του 1970, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης εξέδωσε ποικίλα ψηφίσματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, διά παραπομπής στο άρθρο 8 ΕΣΔΑ. Συγκεκριμένα το ΣτΕ, Επιτροπή Υπουργών (1973), εξέδωσε το 1973 το Ψήφισμα 22 «για την προστασία της ιδιωτικότητας των φυσικών προσώπων έναντι ηλεκτρονικών τραπεζών δεδομένων στον ιδιωτικό τομέα.», και το 1974 το Ψήφισμα 29 για «την προστασία της ιδιωτικότητας των φυσικών προσώπων έναντι ηλεκτρονικών τραπεζών δεδομένων στον δημόσιο τομέα.» (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014).

Στις 28^η Ιανουαρίου του 1981 άνοιξε προς υπογραφή η Σύμβαση για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (Σύμβαση 108). Η Σύμβαση 108 ήταν και παραμένει η μόνη νομικά δεσμευτική διεθνής πράξη στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Μάλιστα η 28^η Ιανουαρίου ορίστηκε ως ημέρα αφιερωμένη στα «Προσωπικά Δεδομένα» (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014)

Η Σύμβαση 108 εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που διενεργείται τόσο από τον ιδιωτικό όσο και τον δημόσιο τομέα. Η σύμβαση προστατεύει το άτομο από ενδεχόμενες καταχρηστικές ενέργειες κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Ταυτόχρονα, η Σύμβαση 108 στοχεύει στην ρύθμιση της διασυνοριακής ροής προσωπικών δεδομένων. Όσον αφορά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, «οι αρχές που καθιερώνονται αφορούν ιδίως τη θεμιτή και νόμιμη συλλογή και αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων, τα οποία φυλάσσονται για συγκεκριμένους θεμιτούς σκοπούς και δεν χρησιμοποιούνται για σκοπούς ασύμβατους προς αυτούς, ούτε διατηρούνται για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του αναγκαίου». (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014)

Η Σύμβαση, πέραν των εγγυήσεων που παρέχει για τη συλλογή και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, απαγορεύει, ελλείψει κατάλληλων νομικών εγγυήσεων, την επεξεργασία «ευαίσθητων» δεδομένων, π.χ. δεδομένων που αφορούν τη φυλή, τις πολιτικές πεποιθήσεις, την υγεία, τη θρησκεία, τη σεξουαλική ζωή ή το ποινικό μητρώο του προσώπου. Η Σύμβαση κατοχυρώνει επίσης «το δικαίωμα του προσώπου να γνωρίζει τι είδους στοιχεία φυλάσσονται σχετικά με αυτό και, εάν κρίνεται αναγκαίο, να ζητά τη διόρθωσή τους». Βέβαια σε εξαιρετικές περιπτώσεις το παραπάνω δικαίωμα χάνεται από τα φυσικά πρόσωπα εάν θεωρηθεί ότι διακυβεύεται υπέρτερο συμφέρον, όπως η εθνική ασφάλεια ή η εθνική άμυνα. (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014)

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν κυρώσει τη Σύμβαση 108. Το 1999, η Σύμβαση 108 τροποποιήθηκε ώστε να δοθεί η δυνατότητα προσχώρησης και στην ΕΕ. Το 2001 υιοθετήθηκε πρόσθετο πρωτόκολλο στη Σύμβαση 108, το οποίο θεσπίζει διατάξεις σχετικά με «τη διασυνοριακή ροή δεδομένων προς μη συμβαλλόμενα μέρη, τις αποκαλούμενες «τρίτες χώρες», και σχετικά με την υποχρεωτική σύσταση εθνικών εποπτικών αρχών προστασίας των δεδομένων».

4.2.1 Μελλοντική προοπτική

Το 2011 και μετά από δημόσια διαβούλευση που, κατέστη δυνατόν να επιβεβαιωθούν οι δύο βασικοί στόχοι: αφενός η ενίσχυση της προστασίας της ιδιωτικότητας στον ψηφιακό χώρο και, αφετέρου, η ενίσχυση του μηχανισμού παρακολούθησης της Σύμβασης 108. Η Σύμβαση «είναι ανοικτή στην προσχώρηση και μη κρατών μελών του ΣτΕ, όπως και μη ευρωπαϊκών χωρών». Θα είχε ενδιαφέρον να σημειώσουμε ότι η δυνατότητα της Σύμβασης να λειτουργήσει ως ένα πρότυπο θα μπορούσαν να αποτελέσει τη βάση για την προώθηση της προστασίας των δεδομένων σε παγκόσμιο επίπεδο (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014).

4.3 Συνθήκη Σένγκεν

Στις 14 Ιουνίου 1985 υπογράφηκε μεταξύ των Γαλλία, Γερμανία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο και Ολλανδίας, η πρώτη Συμφωνία Σένγκεν η οποία είχε ως στόχο τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα των χωρών αυτών. Η Σύμβαση Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν (ΣΕΣΣ) υπογράφηκε στις 19 Ιουνίου 1990 και τέθηκε σε εφαρμογή το 1995 με αποτέλεσμα την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα των κρατών που την είχαν υπογράψει, καθώς και τη δημιουργία ενιαίων εξωτερικών συνόρων. Με την ίδια Σύμβαση **(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α)** καθιερώθηκαν *κοινοί κανόνες για την έκδοση θεωρήσεων, την παροχή ασύλου και τον έλεγχο στα εξωτερικά σύνορα*, με σκοπό την απρόσκοπτη κυκλοφορία των φυσικών προσώπων στο εσωτερικό του Χώρου Σένγκεν. (ΑΠΔΠΧ, n.d.)

Η Ελλάδα με το Ν. 2514/1997 κύρωσε τη Συμφωνία Σένγκεν, τη Σύμβαση Εφαρμογής της καθώς και τα πρωτόκολλα και τις συμφωνίες προσχώρησης στη Συμφωνία Σένγκεν των υπόλοιπων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής ΕΕ). Σήμερα πλήρη μέλη της Συμφωνίας Σένγκεν αποτελούν τα 22 από τα 27 κράτη μέλη (πλην, δηλαδή, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου αλλά και της Κύπρου, της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας – οι οποίες δεν συμμετέχουν ακόμα πλήρως στο χώρο Σένγκεν -) (ΑΠΔΠΧ, n.d.)

Με βάση το άρθρο 92 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν δημιουργήθηκε ένα κοινό σύστημα πληροφοριών Schengen (ΣΠΣ) για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των συμβαλλομένων κρατών, το οποίο περιέχει πληροφορίες σχετικά με πρόσωπα και αντικείμενα. Με βάση το άρθρο 108 της ΣΕΣΣ δημιουργήθηκαν σε όλα τα κράτη μέλη της Σένγκεν τα «Γραφεία SIRENE». Η λέξη SIRENE σχηματίζεται από τα αρχικά των λέξεων Supplementary Information Request at the National Entry (αίτηση συμπληρωματικών πληροφοριών για εθνικές καταχωρήσεις) .

4.4 Η οδηγία 95/46/EK

Η κύρια νομική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της προστασίας των δεδομένων είναι η Οδηγία 95/46/EK (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της που έλαβε χώρα στις 24^η Οκτωβρίου 1995 και αφορά την προστασία των φυσικών προσώπων «έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών». Η ανάγκη της νέας αυτής οδηγίας προέκυψε από την ανάγκη για «ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, κεφαλαίων, υπηρεσιών και προσώπων εντός της εσωτερικής αγοράς» ανάγκη που απαιτούσε την ελεύθερη ροή δεδομένων. Κάτι τέτοιο θα ήταν δύσκαμπτο εάν δεν ορίζονταν κοινές βάσεις προστασίας μεταξύ των κρατών μελών, στοιχείο στο οποίο διευκολύνει η εν λόγω οδηγία (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014)

Δεδομένου ότι η Οδηγία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκδόθηκε με σκοπό την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών για την προστασία των δεδομένων, συγκεκριμενοποιείται σε βαθμό αντίστοιχο με αυτόν των (κατά τον χρόνο εκείνο) υφιστάμενων εθνικών νομοθεσιών. Για το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), «η οδηγία 95/46 έχει ως σκοπό [...] να καταστήσει ισοδύναμο σε όλα τα κράτη μέλη το επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα [...] Η προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών που ισχύουν στον τομέα αυτό δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την εξασθένηση της προστασίας που αυτές εξασφαλίζουν, αλλά πρέπει, αντιθέτως, να έχει ως σκοπό την κατοχύρωση υψηλού επιπέδου προστασίας στην Ένωση. Έτσι, [...] η εναρμόνιση των εν λόγω εθνικών νομοθεσιών δεν περιορίζεται συνεπώς σε μια ελάχιστη εναρμόνιση, αλλά καταλήγει σε εναρμόνιση η οποία είναι, κατ' αρχήν, πλήρης. Η Οδηγία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων αποσκοπεί στην υλοποίηση - και στη διεύρυνση- των αρχών που διέπουν το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και διατυπώνονται ήδη στη Σύμβαση 108». (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014)

Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας εκτείνεται πέραν των συνόρων των 28 κρατών μελών της ΕΕ και περιλαμβάνει και τα μη κράτη μέλη της όπως τα Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία, κράτη με τα οποία συναποτελούν τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Χρίζει σημείωσης ότι, ακόμη και σε πεδία τα οποία καλύπτονται από την Οδηγία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων συχνά χρειάζονται επιπλέον και λεπτομερέστερες

διατάξεις ώστε να αποσαφηνίζονται επιμέρους ζητήματα.. Ενδεικτικά αναφέρονται δύο παραδείγματα, η Οδηγία 2002/58/EK σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών) και η Οδηγία 2006/24/EK για τη διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθεσίμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/58/EK (οδηγία για τη διατήρηση δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ακυρώθηκε την 8η Απριλίου 2014) (Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., 2014).

4.5 GDPR- General Data Protection Regulation

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε το Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (GDPR) της ΕΕ το Ιανουάριο του 2012 με σκοπό να μεταφέρει την Ευρώπη στην ψηφιακή εποχή. Μάλιστα σε ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 90% των Ευρωπαίων δηλώνει ότι θέλουν τα ίδια δικαιώματα προστασίας των δεδομένων τους σε όλη την ΕΕ - και ανεξάρτητα από το πού γίνεται επεξεργασία αυτών.

Ο κανονισμός αποτελεί ένα ουσιαστικό βήμα για την ενίσχυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών στην ψηφιακή εποχή και να διευκολύνει τις επιχειρήσεις, με την απλούστευση των κανόνων για τις επιχειρήσεις στην ενιαία ψηφιακή αγορά. Η οδηγία για τον τομέα της αστυνομίας και της ποινικής δικαιοσύνης προστατεύει το θεμελιώδες δικαίωμα των πολιτών για την προστασία των δεδομένων, όταν τα προσωπικά δεδομένα χρησιμοποιούνται από εγκληματικές αρχές επιβολής του νόμου. Πρόκειται, ειδικότερα, να διασφαλίσει ότι τα προσωπικά δεδομένα των θυμάτων, μαρτύρων και υπόπτων προστατεύονται δεόντως και θα διευκολύνει τη διασυνοριακή συνεργασία στην καταπολέμηση του εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

Στις 15 Δεκεμβρίου 2015, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με τους νέους κανόνες για την προστασία των δεδομένων, για τη θέσπιση ενός σύγχρονου και εναρμονισμένου πλαισίου για την προστασία των δεδομένων σε ολόκληρη την ΕΕ. Η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής Μονίμων Αντιπροσώπων (EMA) του Συμβουλίου, ενέκρινε στη συνέχεια τις συμφωνίες με πολύ μεγάλες πλειοψηφίες. Οι συμφωνίες έγιναν επίσης ευνοϊκά δεκτές από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 17-18 Δεκεμβρίου, ως σημαντικό βήμα προς τα εμπρός για την υλοποίηση της στρατηγικής της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

Στις 8 Απριλίου 2016, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό και την οδηγία. Και στις 14 Απριλίου 2016, ο κανονισμός και η οδηγία εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στις 4 Μαΐου 2016 τα επίσημα κείμενα του κανονισμού και της οδηγίας δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ σε όλες τις επίσημες γλώσσες. Ο κανονισμός τέθηκε σε ισχύ στις 24 Μαΐου 2016 και εφαρμόζεται από τις 25 Μαΐου 2018. Η οδηγία τέθηκε σε ισχύ στις 5 Μαΐου 2016 και τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να τη μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο μέχρι τις 6 Μαΐου το 2018.

Κυρίαρχοι κανονισμοί είναι οι ακόλουθοι:

Κανονισμός 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016 με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και την κατάργηση της οδηγίας 95/46 / ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων)

Οδηγία 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27^{ης} Απριλίου 2016 με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, διαπίστωσης και δίωξης αξιόποινων αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και την κατάργηση της απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου 2008/977 / ΔΕΥ του Συμβουλίου. (European Commission, 2012)

4.6 The Right to be Forgotten

Το δικαίωμα στη λήθη (the right to be forgotten) είναι μια αμφισβητούμενη έννοια. Το 2010 ένας Ισπανός πολίτης υπέβαλε καταγγελία κατά ισπανικής εφημερίδας βασιζόμενος στην αρχή προστασίας δεδομένων και κατά της Google της Ισπανίας και της Google Inc. (epic.org, n.d.) Ο πολίτης κατήγγειλε ότι στα αποτελέσματα της google αναφέρονταν στην προκήρυξη δημοπρασίας της προς ανάκτηση οικίας οπότε και διαπίστωσε ότι παραβιάζονταν τα δικαιώματα της ιδιωτικής ζωής του, καθώς επειδή οι διαδικασίες που τον αφορούν είχαν επιλυθεί πλήρως για πολλά χρόνια και ως εκ τούτου, η αναφορά ήταν εντελώς άσχετη. Ζήτησε, πρώτον, ότι απαιτείται η εφημερίδα είτε να αφαιρέσει ή να τροποποιήσει τις σελίδες που αναφέρονταν στα εν λόγω προσωπικά δεδομένα που τον αφορούν και, δεύτερον, ότι απαιτεί η Google Ισπανίας ή την Google Inc. να καταργήσει τα προσωπικά δεδομένα που τον αφορούν, έτσι ώστε να μην είναι πλέον εμφανή στα αποτελέσματα αναζήτησης.

Το ισπανικό δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζητώντας:

(Α) αν η οδηγία για την προστασία της ΕΕ για το 1995 δεδομένων εφαρμόζεται σε μηχανές αναζήτησης όπως το Google;

(Β) αν η νομοθεσία της ΕΕ (οδηγία) εφαρμόζεται στο Google Ισπανίας, δεδομένου ότι ο διακομιστής επεξεργασίας δεδομένων της εταιρείας ήταν στις Ηνωμένες Πολιτείες?

(Γ) αν ένα άτομο έχει το δικαίωμα να ζητήσει τα προσωπικά του δεδομένα να αφαιρεθούν από την προσβασιμότητα μέσω μιας μηχανής αναζήτησης (το «δικαίωμα να λησμονηθούν» -« the right to be forgotten»).

Στην απόφασή του της 13ης Μαΐου 2014, το Δικαστήριο της ΕΕ, δήλωσε:

α) Σχετικά με την εδαφικότητα των κανόνων της ΕΕ: Ακόμα και αν ο φυσικός server της επεξεργασίας των δεδομένων της εταιρείας βρίσκεται εκτός Ευρώπης, οι κανόνες της ΕΕ εφαρμόζονται για να ελέγχουν μηχανές αναζήτησης εάν έχουν υποκατάστημα ή θυγατρική σε

κράτος μέλος το οποίο προωθεί την πώληση διαφημιστικού χώρου που προσφέρονται από την μηχανή αναζήτησης

β) Σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων προστασίας δεδομένων της ΕΕ σε μια μηχανή αναζήτησης: Οι μηχανές αναζήτησης είναι οι ελεγκτές των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η Google, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να αποφεύγει των ευθυνών της από το ευρωπαϊκό δίκαιο κατά το χειρισμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, λέγοντας ότι είναι μια μηχανή αναζήτησης. νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων της ΕΕ ισχύει και ομοίως και το δικαίωμα στη λήθη.

γ) Σχετικά με το "δικαίωμα στη λήθη": Τα άτομα έχουν το δικαίωμα - υπό ορισμένες προϋποθέσεις - να ζητήσουν από τις μηχανές αναζήτησης για να αφαιρεθούν οι συνδέσεις με τις προσωπικές πληροφορίες που τους αφορούν.

Η απόφαση, και η απόκριση της Google, εγείρει μια σειρά από ερωτήματα. Συγκεκριμένα η απόφαση επηρεάζει τη φύση της ισορροπίας μεταξύ της ελευθερίας του λόγου και της ιδιωτικής ζωής στο Διαδίκτυο. Η παρουσίαση της αναζήτησης της Google ως ουδέτερη αντανάκλαση της κατάστασης του Web (Και για το λόγο αυτό, αποτελεί έναν πολύτιμο πόρο για τους χρήστες του Web) ήταν ανεπαρκείς από το δικαστήριο, καθώς είναι γνωστό ότι η ίδια η Google έχει συχνά προσαρμόσει τον αλγόριθμο PageRank της για τη βελτίωση των διάμεσων αποκλεισμών, για παράδειγμα, spam ή παιδικής πορνογραφίας.

Τέτοιες μέθοδοι δεν μπορούν να είναι διαφανής, δεδομένου ότι τότε θα γινόταν προϊόν εκμετάλλευσής από τους spammers. Έτσι η Google θα πρέπει να παρουσιάζει τις μεθόδους ως εταιρικό μυστικό. Ωστόσο, είναι ένα μεγάλο βήμα για να μεταβιβάσει τα θέματα της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και της ελευθερίας σε μια αδιαφανή διαδικασία "μαύρο κουτί". - Ακόμη και αν γίνεται δεκτό από την επίσημη νομοθεσία ότι ένας παίκτης του ιδιωτικού τομέα μπορεί να πάρει νόμιμα αποφάσεις σε αυτόν τον τομέα, η απόφαση αυτή θα αλλάζει πολύ τα δικονομικά δεδομένα (O'Hara, Shadbolt, & Hall, 2016)

Εν κατακλείδι το δικαίωμα στη λήθη που περιεργαστήκαμε σε τούτη την ενότητα από νομοθετική σκοπιά είναι ένα πολύπλοκο θέμα που δεν μας επιτρέπει να βγάλουμε εύκολα συμπεράσματα σχετικά με την βέλτιστη διαχείριση του, καθώς όλες οι εμπλεκόμενες πλευρές

έχουν να παρουσιάσουν οφέλη και κόστη από την διαγραφή ή μη , από την ιστορία του διαδικτύου, των αρχείων που αφορούν ένα πρόσωπο ή μια εταιρία.

4.7 Η Ελληνική πραγματικότητα

Ερχόμενοι στην Ελληνική νομοθετική πραγματικότητα συναντάμε στο Σύνταγμα το άρθρο 9Α που αφορά τα προσωπικά δεδομένα και αναφέρει :

Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως ο νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει.

Έπειτα δυο εκ των σημαντικότερων νόμων είναι ο Νόμος 2472/97 ο οποίος αναφέρεται στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και ο Νόμος 3471/06 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών –ο οποίος αντικατέστησε τον ν. 2774/99. Στον ακόλουθο πίνακα θα καταγράψουμε επιμέρους, σχετικά, νομοθετήματα:

Νόμος 3783/2009

Ταυτοποίηση των κατόχων και χρηστών εξοπλισμού και υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας και άλλες διατάξεις

Νόμος 3917/2011

Διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημόσιων δικτύων επικοινωνιών, χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους και συναφείς διατάξεις.

Νόμος 4070/2012

Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις.

Νόμος 3051/2002

Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις.

Πίνακας 2 Νομοθετήματα στην Ελλάδα

4.7.1 Η Αρχή Προσωπικών δεδομένων

Η ανεπάρκεια παραδοσιακών ελεγκτικών μηχανισμών και δη ανεξάρτητων τέτοιων, ώστε να μπορούν να προβούν και σε σχετικούς ελέγχους, δημιούργησε την ανάγκη δημιουργίας μια νέας δομής της «Αρχής Προσωπικών Δεδομένων». Η ΑΠΔ είναι αρχή κατοχυρωμένη στο Σύνταγμα (9 Α και 101 Α), έχει θεσπιστεί ορίζοντας ότι δε δύναται να είναι υπό οποιουδήποτε ιεραρχικού –πολιτικού ελέγχου, ενώ έχει ευρείες αρμοδιότητες και άρα έναν πολυσχιδή θεσμικό ρόλο.

Οι αρμοδιότητες αυτές συμπυκνώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

-
- Ελεγκτικές αρμοδιότητες (αυτεπαγγέλτως/κατόπιν καταγγελίας)

Αποφασιστικές αρμοδιότητες παρέμβασης (άδειες κλπ.)

- Κανονιστικές αρμοδιότητες (Οδηγίες, κανονιστικές πράξεις για ρύθμιση ειδικών θεμάτων)

- Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες

Κυρωτικές αρμοδιότητες

Πίνακας 3 Αρμοδιότητες Αρχής Προστασίας Δεδομένων

Κεφάλαιο 5^ο Προστασία Δεδομένων

Σε αυτό το κεφάλαιο θα καταγράψουμε τα σημεία κλειδιά στην προστασία δεδομένων του χρήστη καθώς και σχετικά διαδικτυακά εργαλεία.

5.1 Το πρωτόκολλο IP

Η λειτουργία του σημερινού Διαδικτύου βασίζεται σε διάφορα πρωτόκολλα επικοινωνίας. Ένα από αυτά είναι το πρωτόκολλο IP. Σύμφωνα με το οποίο για την δρομολόγηση των δεδομένων ανάμεσα στους κόμβους του δικτύου χρειάζεται ένας μοναδικός αριθμός-ταυτότητα, η λεγόμενη διεύθυνση IP ή IP address.

Εικόνα 4 IP Protocol

Οι διευθύνσεις IP αποδίδονται στους κόμβους από τους Internet Service Providers. Κάθε ενεργή οικιακή σύνδεση έχει μια IP address. Όταν ζητάμε μια σελίδα στο διαδίκτυο, αφού βρεθεί ο web server που θα μας εξυπηρετήσει, προωθούμε πακέτα δεδομένων σε αυτόν και λαμβάνουμε

αντίστοιχες απαντήσεις. Για να δρομολογηθούν σωστά τα πακέτα αυτά, αναγράφεται πάνω τους η IP address αποστολέα και παραλήπτη. Σε διαφορετική περίπτωση η επικοινωνία δε μπορεί να καταστεί δυνατή. Καθώς τα πακέτα αυτά περνούν από διάφορους κόμβους, αντιλαμβανόμαστε ότι οι κόμβοι αυτοί είναι δυνατόν να γνωρίζουν τις IP διευθύνσεις αποστολέα και παραλήπτη. Είναι επομένως δυνατό, να αντιστοιχίσουν τις IP αυτές σε συγκεκριμένες συνδέσεις (skytales, 2014)

Για να επιτύχουμε ανώνυμη πλοήγησή μας στο Διαδίκτυο, προσπαθούμε από τη μια να κρύψουμε από τον ISP μας με ποιον webserver επικοινωνούμε και από την άλλη από τον webserver την πραγματική μας IP. Αυτό επιτυγχάνεται χρησιμοποιώντας έναν ή περισσότερους κόμβους στο δίκτυο που παίζουν το ρόλο του διαμεσολαβητή των μηνυμάτων μας, προστατεύοντας την πραγματική μας ταυτότητα.

5.2 Το πρωτόκολλο HTTPS

Για την πλοήγηση στο διαδίκτυο χρησιμοποιείται το πρωτόκολλο επιπέδου εφαρμογής HTTP- **Hypertext Transfer Protocol** . Το HTTP πρωτόκολλο ορίζει ότι μια σειρά αιτήσεων-απαντήσεων(requests-responses) είναι η βάση της επικοινωνίας μεταξύ πελάτη-εξυπηρετητή. Τα πακέτα αυτά στέλνονται ελεύθερα χωρίς κρυπτογράφηση και από τις δυο πλευρές. Αυτό σημαίνει ότι με ένα απλό εργαλείο καταγραφής κίνησης σε οποιοδήποτε κομμάτι του δικτύου, κάποιος είναι σε θέση να διαβάσει το περιεχόμενο των πακέτων αυτών. Στις προηγούμενες ενότητες καταγράψαμε εργαλεία που παρακολουθούν και ελέγχουν την ηλεκτρονική κίνηση μας.

Η λύση προς την κατεύθυνση προστασίας της ιδιωτικότητας έρχεται από το πρωτόκολλο HTTP Secure, που αποτελεί μια βελτιωμένη έκδοχή του HTTP. Σύμφωνα με το πρωτόκολλο αυτό, τα πακέτα που ανταλλάσσονται μεταξύ client και server, είναι κρυπτογραφημένα, δηλαδή δεν

μπορεί κανείς πέραν των εμπλεκομένων να τα διαβάσει. Η χρήση του πρωτοκόλλου είναι πολύ απλή. Απλώς προσθέτουμε ένα s, μετά το http στην διεύθυνση στον browser. Δηλαδή όταν έχουμε μια κρυπτογραφημένη σύνδεση με τον server θα δούμε αυτό : https:// (skytales, 2014). Μάλιστα υπάρχει δυνατότητα σε κάθε χρήστη να προσθέσει αυτό το πρωτόκολλο σε κάθε σύνδεση του σε έναν διακομιστή με την χρήση διαφόρων ανοιχτού λογισμικού εργαλείων που έχουν αναπτυχθεί από προγραμματιστές και διατίθενται δωρεάν στο ιντερνετ. Η μόνιμη χρήση του πρωτοκόλλου μπορεί να συμβεί με την προσαρμογή στο browser σχετικών εφαρμογών.

5.3 Ίχνη στο δίκτυο και στον υπολογιστή και η επιλογή της ιδιωτικότητας

Πέρα από την IP, που αναφέρεται ως το βασικότερο ίχνος που αφήνει ο χρήστης κατά την πλοήγηση στον παγκόσμιο ιστό, υπάρχουν και άλλα ίχνη που αφήνονται στο δίκτυο. Για την περιήγηση σε ιστοσελίδες οι χρήστες χρησιμοποιούν browsers όπως ο Mozilla Firefox, ο chrome, ο internet explorer κα. Κάθε browser όταν στέλνει αιτήσεις ενσωματώνει στην επικεφαλίδα των αιτήσεων αυτών διάφορα στοιχεία όπως τον τύπο του λειτουργικού συστήματος και την έκδοση, τον όνομα του browser, ανάλυση οθόνης, γλώσσα, πρόσθετα, ύπαρξη javascript κλπ. Τα στοιχεία αυτά αποστέλλονται κάθε φορά στον server ούτως ώστε αυτός να μπορεί να απαντήσει κατάλληλα και να φανεί σωστά η σελίδα στην οθόνη του χρήστη. Για παράδειγμα αλλιώς θα απαντήσει το twitter.com αν ο χρήστης το ανοίξει από laptop και αλλιώς από κινητό.

Τα παραπάνω , μαζί με τα ίχνη που αφήνει ο χρήστης στον υπολογιστή του που είδαμε αναλυτικότερα σε προηγούμενη ενότητα, δημιουργούν την άμεση ανάγκη για δημιουργία και χρήση για τον μέσο χρήστη, εργαλείων που θα μπορούσαν να προστατεύσουν την ιδιωτικότητα του καθότι όπως είδαμε όλοι έχουν δικαίωμα σε αυτήν.

Παρακάτω θα εξετάσουμε τρεις κατευθύνσεις που έχουν να προσφέρουν στην δυνατότητα ιδιώτευσης του χρήστη στο διαδίκτυο.

5.3.1 Proxy

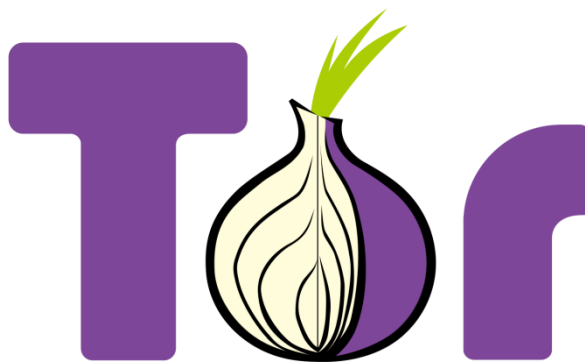
Proxy ονομάζουμε ένα απομακρυσμένο μηχάνημα, συνήθως server, στο οποίο έχουμε πρόσβαση και το οποίο χρησιμοποιούμε ως ενδιάμεσο για διάφορες διαδικτυακές υπηρεσίες ή εφαρμογές. Τα Web proxies, είναι servers που προσφέρονται κυρίως για πλοήγηση στο παγκόσμιο ιστό (world wide web) και για αυτό χρησιμοποιούμε browsers για να έχουμε πρόσβαση σε αυτούς. Επισκεπτόμενοι έναν web proxy, μας παρουσιάζεται μια σελίδα, σε κάποιο σημείο της οποίας εισάγουμε την διεύθυνση την οποία θέλουμε να επισκεφτούμε (skytales, 2014).

Παράδειγμα :

Ανοίγοντας έναν browser επισκεπτόμαστε τον web proxy και στο κουτί εισόδου βάζουμε την διεύθυνση (π.χ www.hua.gr). Ο web proxy λειτουργεί ως ενδιάμεσος ανάμεσα σε εμάς και τον τελικό προορισμό. Ζητάει για εμάς, την σελίδα που θέλουμε να επισκεφθούμε και μας την σερβίρει πίσω στη συνέχεια. Με τον τρόπο αυτό, καταφέρνουμε να κρύψουμε από την σελίδα που θέλουμε να επισκεφθούμε (στο παράδειγμά μας την σελίδα hua.gr) την IP μας, τον αριθμό-ταυτότητά μας στο διαδίκτυο.

5.3.2 TOR

Το Tor (The onion router) είναι ένα σύστημα που προσφέρει ανωνυμία στο διαδίκτυο. Το λογισμικό του Tor δρομολογεί τη διαδικτυακή κίνηση των χρηστών διαμέσου ενός δικτύου από servers σε όλο τον κόσμο, με σκοπό να αποκρύψει την ταυτότητα των χρηστών από οποιονδήποτε μπορεί να παρακολουθεί την διαδικτυακή κίνηση.

Εικόνα 5 Tor Browser

Το Tor αναπτύσσεται από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό Tor Project και χρησιμοποιείται από ένα ευρύ φάσμα ανθρώπων για πολλούς και διαφορετικούς σκοπούς.

Το Tor είναι ένα δίκτυο από εικονικά τούνελ (virtual tunnels) που επιτρέπει σε άτομα και ομάδες ατόμων να βελτιώσουν την ιδιωτικότητα (privacy) και την ασφάλειά (security) τους στο διαδίκτυο. Το Tor αποτελεί την βάση για μια ποικιλία εφαρμογών λογισμικού που χρησιμοποιούνται για τον διαμοιρασμό πληροφοριών σε δημόσια δίκτυα χωρίς να απειλείται η ιδιωτικότητα των εμπλεκομένων. (Tor, n.d.)

Μέσω του Tor, άτομα αποφεύγουν την καταγραφή της ταυτότητάς τους από τα websites που επισκέπτονται, αλλά και την καταγραφή της διαδικτυακής τους κίνησης από τον τηλεπικοινωνιακό τους πάροχο (Internet Service Provider). Σε άλλες περιπτώσεις, καταφέρνουν να παρακάμπτουν τους περιορισμούς που επιβάλλουν κυβερνήσεις ή πάροχοι, οι οποίοι μπλοκάρουν συγκεκριμένους ιστότοπους, είναι εξάλλου πολύ πρόσφατο το παράδειγμα της Τουρκίας και της ευρείας φίμωσης των ΜΜΕ και των social media εκεί.

Οι κρυφές υπηρεσίες του Tor (Tor's Hidden Services) επιτρέπουν στους χρήστες του Tor να δημοσιεύουν την δικιά τους ιστοσελίδα ή άλλη υπηρεσία, χωρίς να αποκαλύπτεται η τοποθεσία ή η ταυτότητά τους. Σε άλλες περιπτώσεις το Tor χρησιμοποιείται για την καταγγελία κοινωνικά ευαίσθητων πληροφοριών όπως βιασμοί ή κακοποιήσεις, για εργοδοτικές αυθαιρεσίες, διαρροές κυβερνητικών εγγράφων προς τον Τύπο και άλλα.

Η ποικιλομορφία των χρηστών του Tor, η παγκόσμια διάδοσή του και οι ετερογενείς λόγοι χρήσης του, αποτελούν ένα ακόμα προτέρημα του Tor δικτύου. Και αυτό διότι η χρήση του Tor

από ένα άτομο, ακόμα κι αν γίνει αντιληπτή από κάποιον τρίτο, δεν τον κατατάσσει αυτόματα σε μια συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, ούτε αναγνωρίζονται αυτόματα οι λόγοι που τον ώθησαν να το χρησιμοποιήσει. Η ετερογένεια και το πλήθος των χρηστών του Tor Δικτύου είναι ένας παράγοντας αύξησης της ανωνυμίας του μεμονωμένου χρήστη. (Tor, n.d.)

5.3.3 Browser Extensions

Τέλος, σε αυτό το σημείο θα παρέχουμε πληροφορίες σχετικά με την δυνατότητα ο χρήστης, χωρίς να αλλάξει κάτι στην καθημερινή ρουτίνα του browsing του να προσθέσει απλές επεκτάσεις ώστε να παρέχει λιγότερες προσωπικές του πληροφορίες μέσω του browser. Όταν μιλάμε για «επεκτάσεις» αναφερόμαστε σε επεκτάσεις προγράμματος περιήγησης που μπορούν να αλλάξουν τη διεπαφή χρήστη με το πρόγραμμα περιήγησης web, χωρίς να επηρεάζουν άμεσα και ορατά το περιεχόμενο μιας ιστοσελίδας.

Οι browser που χρησιμοποιούνται περισσότερο είναι οι chrome & Mozilla. Γι αυτούς τους δύο λοιπόν στο παρακάτω γράφημα απεικονίζονται σειρά εργαλείων / επεκτάσεων που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο χρήστης

Browser extensions

Extension	Description	Website		
 uBlock Origin	An efficient ad and tracker blocker with a small performance footprint!	Website	Website	Website
 Ghostery	Protect your privacy by blocking trackers on the Web and by learning who is watching you!	Website	Website	Website
 HTTPS Everywhere	Encrypt the web! Enable HTTPS automatically on websites that are known to support it. A project by the EFF (Electronic Frontier Foundation). This extension includes an option to verify SSL certificates directly by the EFF SSL Observatory .	Website	Website	Website
 Lightbeam	Visualize in details the servers y Recommended! g when you are surfing on the Internet! Developed by Mozilla. Presentation of Lightbeam by Gary Kovacs, former CEO of Mozilla, in a TED talk	Website	Website	Website
 AdBlock Plus	Block advertisements, trackers and more! We recommend the use of additional lists like the Fanboy Complete AdBlock list .	Website	Website	Website
 Disconnect	Stop tracking by third-party sites and visualize who is tracking you!	Website	Website	Website
 Privacy Badger	Block spying ads and invisible trackers! A project by the EFF (Electronic Frontier Foundation).	Website	Website	Website
 NoScript	Take control of what is running in your browser by blocking unwanted scripts!	Website	Website	Website
 Self-Destructing Cookies	Remove cookies that are no longer used as soon as you close a tab!	Website	Website	Website

Εικόνα 6 Browser Extensions

5.4 Privacy Policy

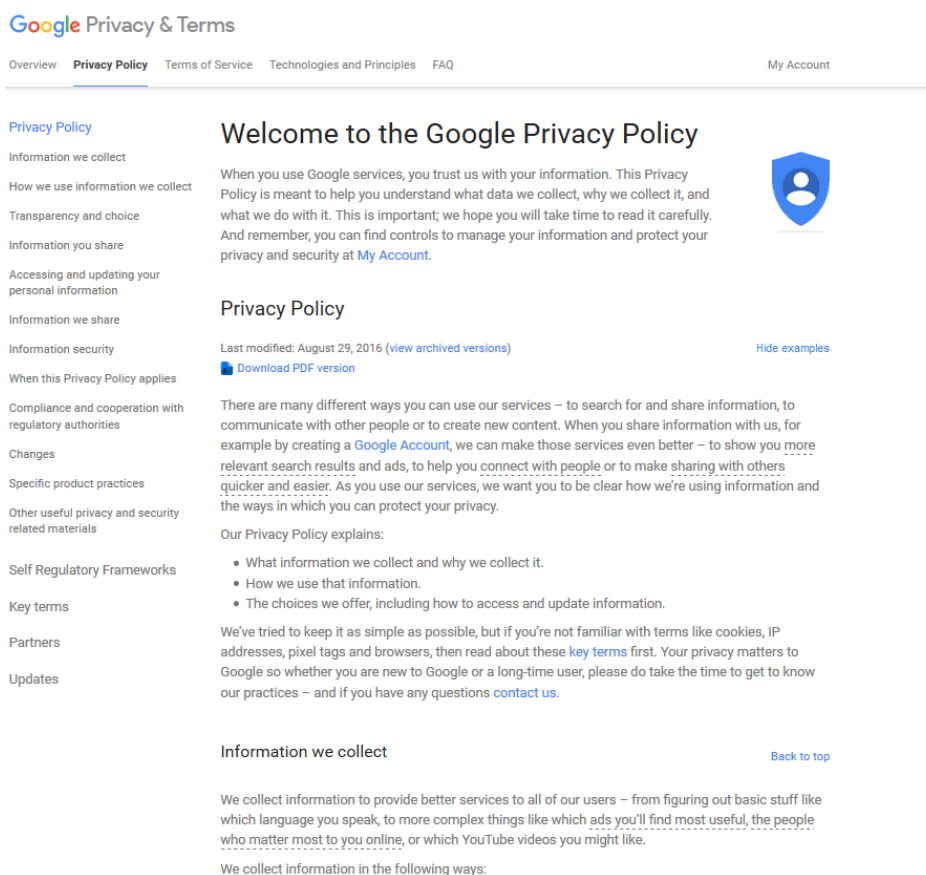
Το κεφάλαιο αυτό θα το κλείσουμε με μια αναφορά στις πολιτικές απορρήτου των ιστοσελίδων, οι οποίες υπάρχουν στα ορισμένα πλαίσια διαφύλαξης της ιδιωτικότητας των χρηστών. Με την καταγραφή αυτή επιχειρούμε να σκιασούμε τον τρόπο που επιχειρήσεις στο ίντερνετ διαχειρίζονται την ιδιωτικότητα του χρήστη τους.

Μια πολιτική απορρήτου είναι μια δήλωση ή ένα νομικό έγγραφο (στο δίκαιο της ιδιωτικής ζωής) που περικλείει μερικά ή όλα τα στοιχεία και τους τρόπους που η ιστοσελίδα συγκεντρώνει, χρησιμοποιεί, αποκαλύπτει και διαχειρίζεται τα δεδομένα από έναν χρήστη της ιστοσελίδας αυτής. Ικανοποιεί μια νομική απαίτηση για την προστασία ενός πελάτη ή την ιδιωτική ζωή του πελάτη. Οι προσωπικές πληροφορίες μπορεί να είναι οτιδήποτε που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον εντοπισμό ενός ατόμου, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος, διεύθυνση, ημερομηνία γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, τα στοιχεία επικοινωνίας, τη ταυτότητα και την ημερομηνία λήξης, οικονομικά αρχεία, πιστωτικές πληροφορίες, το ιατρικό ιστορικό, και τις προθέσεις για την

απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών. Στην περίπτωση μιας επιχείρησης είναι συχνά μια δήλωση που δηλώνει το τρόπο που η εταιρία θα συλλέγει, αποθηκεύει και απελευθερώνει τα προσωπικά στοιχεία που συλλέγει. Θα ενημερώνει τον πελάτη ποιες συγκεκριμένες πληροφορίες συλλέγονται, και αν είναι εμπιστευτικές, από κοινού με τους εταίρους της, ή θα πωληθούν σε άλλες επιχειρήσεις (McCormick, 2003).

Το ακριβές περιεχόμενο της πολιτικής προστασίας της ιδιωτικής ζωής θα εξαρτηθεί από την ισχύουσα νομοθεσία και μπορεί να χρειαστεί να αντιμετωπίσει τις απαιτήσεις πέρα από τα γεωγραφικά σύνορα και νομικές δικαιοδοσίες μιας χώρας. Οι περισσότερες χώρες έχουν τη δική τους νομοθεσία και τις κατευθυντήριες γραμμές που καλύπτουν, ποιες πληροφορίες μπορούν να συλλεχθούν, και τι μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Ακολουθεί χαρακτηριστικό παράδειγμα Privacy Policy της google :

Εικόνα 7 Privacy Policy - Google

Βέβαια η πολιτική απορρήτου είναι ένα πολύ μεγαλύτερο κείμενο και όπως μπορούμε να διακρίνουμε από την αριστερή στήλη της παραπάνω εικόνας περιέχει πλήθος στοιχείων που χρειάζεται να οριστούν. Το γεγονός αυτό είναι αποθαρρυντικό για το χρήστη να διαβάσει όλες τις πολιτικές απορρήτου στα sites ακόμα και εαν επρόκειτο για site που χρησιμοποιεί τόσο συχνά όσο τη google.

Κεφάλαιο 6ο - Έρευνα

6.1 Έρευνα μέσω Ερωτηματολογίου

Στο πλαίσιο της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιήθηκε στατιστική έρευνα μέσω ερωτηματολογίου τα αποτελέσματα της οποίας θα παρουσιαστούν στις επόμενες παραγράφους.

6.2 Στόχος ερωτηματολογίου

Ο στόχος της συγκεκριμένης έρευνας ήταν να μελετήσουμε την διαδικτυακή συμπεριφορά των χρηστών του διαδικτύου σε διάφορους τομείς που σχετίζονται με την ιδιωτικότητα τα προσωπικά δεδομένα και τις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Γενικότερα θα λέγαμε πως γίνεται προσπάθεια να δούμε το προφίλ του μέσου χρήστη στο διαδίκτυο. Τα ερωτήματα που περιμένουμε να απαντηθούν μέσω της έρευνας είναι :

- 1) Πόσο συχνά χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του διαδικτύου και ποιες υπηρεσίες χρησιμοποιούν
- 2) Αν εμπιστεύονται το διαδίκτυο και της ηλεκτρονικές συναλλαγές
- 3) Αν πιστεύουν ότι παρακολουθούνται, τους λόγους που συμβαίνει και αν γνωρίζουν τεχνικές για να προστατεύονται
- 4) Αν τους απασχολεί το θέμα της ιδιωτικότητας και την ευκολία που μοιράζονται τα προσωπικά τους δεδομένα

6.3 Μεθοδολογία Έρευνας

Για την δομή και μορφή του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκαν ιδέες από τα ερωτηματολόγια του global Internet User Survey 2012 (Internetsociety, 2012), το Pew Research Center (Rainie, Kiesler, Kang, & Madden, 2013) και έρευνας που έγινε στο ΟΠΑ το 2007 στα πλαίσια διπλωματικής εργασίας (Ζωροθέος, 2007) και προσαρμόστηκαν στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Αρχικά δημιουργήθηκε ένα ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε σε ένα μικρό αριθμό συμμετεχόντων για να δούμε πιθανά προβλήματα και στην συνέχεια αφού λάβαμε τις σχετικές παρατηρήσεις και έγιναν οι σχετικές διορθώσεις πήρε

την τελική του μορφή. Οι τύποι των ερωτήσεων ήταν κλειστού τύπου με μια οι πολλαπλές πιθανές επιλογές απαντήσεων.

Πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία ευκολίας και συμμετείχαν 2024 άτομα. Οι τρόποι διεξαγωγής της δημοσκόπησης (συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου) ήταν οι εξής:

- Μέσω Mail σε φοιτητές (Γραμματείες τμημάτων), σε υπαλλήλους εταιρειών.
- Μέσω social Media (Facebook) σε group που κάλυπταν διάφορα ενδιαφέροντα και ηλικιακά group.
- Κοινοποιήθηκε μέσω ενημερωτικών ιστοσελίδων.
- Μέσω προσωπικής συνέντευξης σε χώρους τέλεσης αθλητικών και μουσικών γεγονότων.

Οι τύποι των ερωτήσεων ήταν κλειστού τύπου με μια οι πολλαπλές πιθανές επιλογές απαντήσεων.

6.4 Περιγραφή ερωτηματολογίου

Αποτελείται από 4 ενότητες και 31 ερωτήσεις. Στην πρώτη ενότητα καταγράφονται τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων και γενικότερα στοιχεία ταυτότητας. Ποιο αναλυτικά τέθηκαν τα εξής ερωτήματα:

- Φύλο
- Ηλικία
- Οικογενειακή Κατάσταση
- Πλήθος παιδιών
- Επίπεδο εκπαίδευσης
- Επάγγελμα
- Μηνιαίο εισόδημα
- Πόλη

Στην δεύτερη ενότητα διερευνάται η χρήση του διαδικτύου και η εξοικείωση των χρηστών με αυτό. Ποιο αναλυτικά τέθηκαν τα εξής ερωτήματα:

- Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το διαδίκτυο;
- Συνδέεστε στο διαδίκτυο από Η.Υ;
- Συνδέεστε στο διαδίκτυο από Smartphone/Tablet/TV
- Οι κύριοι λόγοι που χρησιμοποιείτε το διαδίκτυο;
- Ποιες από τις αναφερόμενες υπηρεσίες χρησιμοποιούν;

Η 3η ενότητα εστιάζει στην ασφάλεια των χρηστών και την εξοικείωση τους με θέματα ασφάλειας, παρακολούθησης και ανωνυμίας στο διαδίκτυο. Ποιο αναλυτικά τέθηκαν τα εξής ερωτήματα:

- Πόσο ασφαλής νιώθετε κατά την πλοήγηση στο διαδίκτυο;
- Έχετε εμπιστοσύνη στις ηλεκτρονικές αγορές/τραπεζικές συναλλαγές μέσω Η.Υ;
- Έχετε εμπιστοσύνη στις ηλεκτρονικές αγορές/τραπεζικές συναλλαγές μέσω Smartphone/Tablet;
- Γνωρίζετε εάν μπορεί ο πάροχος internet να παρακολουθεί την διακίνηση των δεδομένων σας στο διαδίκτυο;
- Γνωρίζετε τί είναι τα cookies;
- Γνωρίζετε την διαφορά μεταξύ http:// & https://
- Γνωρίζετε κάποια από τις παρακάτω έννοιες: Browser Fingerprinting, OSN Tracking, supercookies, ever-cookies
- Πιστεύετε ότι γίνεται παρακολούθηση των χρηστών στο διαδίκτυο;
- Για ποιο λόγο παρακολουθούνται οι χρήστες;
- Απο ποιόν πιστεύετε ότι παρακολουθούνται οι χρήστες;
- Γνωρίζετε τεχνικές που επιτυγχάνουν την Ανωνυμία στο διαδίκτυο;
- Πιστεύετε ότι πρέπει να χρησιμοποιούνται τεχνικές που βοηθούν στην απόκρυψη της ταυτότητας του χρήστη στο διαδίκτυο;

Τέλος η τέταρτη ενότητα εστιάζει στην εξοικείωση των χρηστών με τα προσωπικά δεδομένα και την ιδιωτικότητα. Ποιο αναλυτικά τέθηκαν τα εξής ερωτήματα:

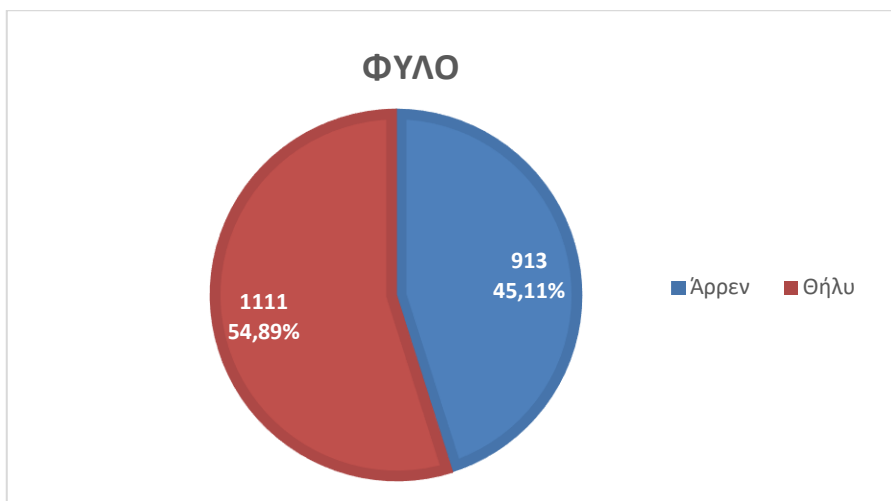
- Σας απασχολεί το θέμα της ιδιωτικότητας;
- Ανησυχείτε για την παραβίαση των προσωπικών σας δεδομένων κατά την πλοήγηση στο διαδίκτυο;
- Καταχωρείτε τα προσωπικά σας δεδομένα;
- Διαβάζετε τις πολιτικές ιδιωτικότητας (privacy policy) των ιστοσελίδων που καταχωρείτε τα προσωπικά δεδομένα;
- Για ποιο λόγο δεν διαβάζετε ή πιστεύετε ότι οι χρήστες δεν διαβάζουν τις πολιτικές ιδιωτικότητας;
- Εμπιστεύεστε τους ιστοχώρους που καταχωρείτε τα προσωπικά δεδομένα;

6.5 Πρώτη Παρουσίαση Ευρημάτων Ερευνας

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μεταξύ 31/8/2016 έως 2/10/2016. Αρχικά θα παρουσιαστούν οι απαντήσεις που δόθηκαν ανά ερώτηση.

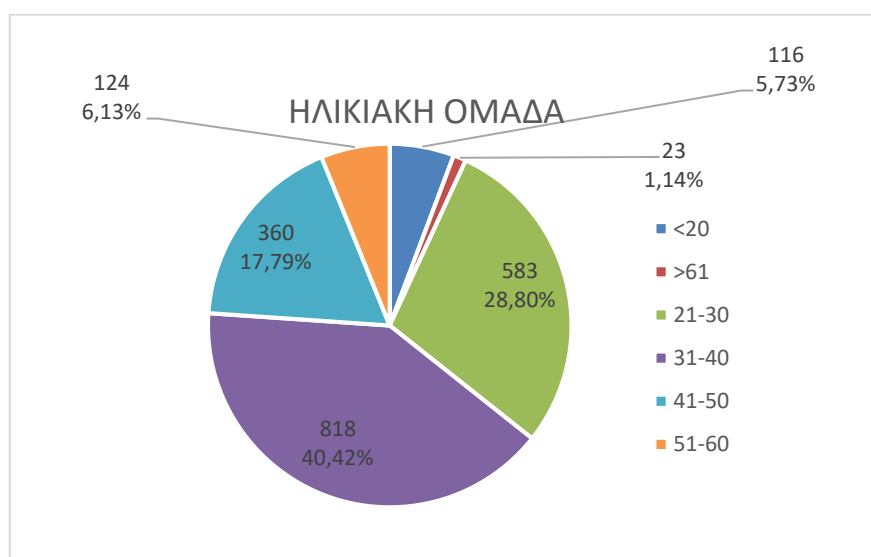
6.5.1 Δημογραφικά στοιχεία

Στο ερωτηματολόγιο έλαβαν μέρος συνολικά 2024 άτομα, από τα οποία 1.111 (54,9%) ήταν γυναίκες ενώ 913 (45,1%) άντρες.

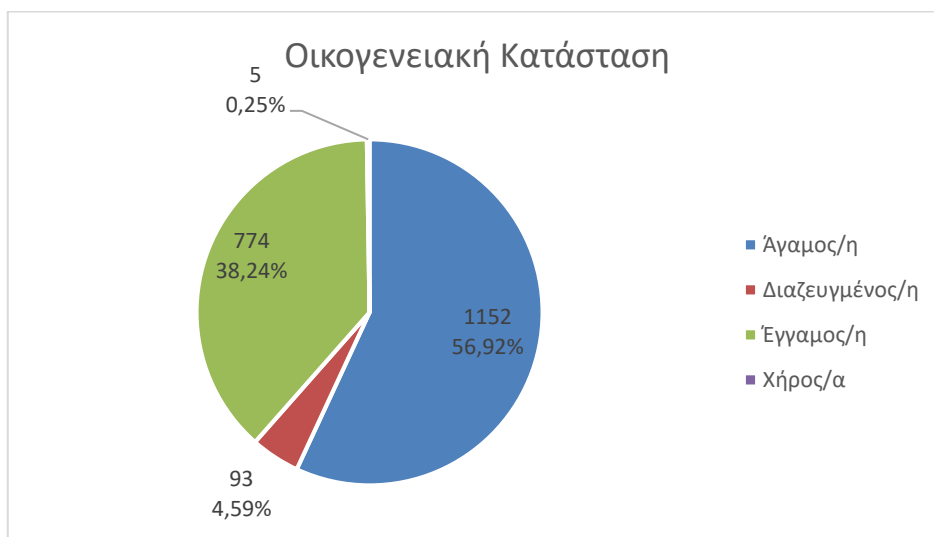
Πίνακας 4 Πόσοι απάντησαν ανα φύλο

Οι ηλικιακές ομάδες χωρίστηκαν σε δεκαετίες αρχίζοντας από το 10 έτος και με ανοιχτό το άνω άκρο για όσους είναι μεγαλύτεροι του 60ου έτους ηλικίας. Όπως μπορούμε να δούμε από το αντίστοιχο γράφημα το μεγαλύτερο ποσοστό άνηκε στην ηλικιακή ομάδα 31-40 και ακολουθούσε η ηλικιακή ομάδα 21-30 με 28,8%. Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται τα ποσοστά συμμετοχής ανά ηλικιακό γκρουπ.

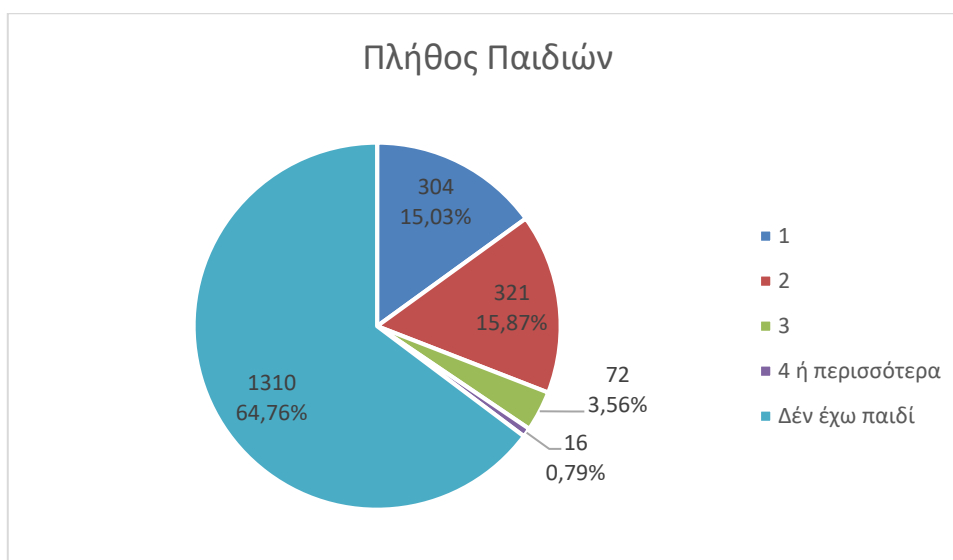

Πίνακας 5 Πόσοι απάντησαν ανά ηλικία

Η πλειοψηφία των ερωτώμενων είναι άγαμοι ενώ παράλληλα οι περισσότεροι δεν έχουν παιδιά. Παρακάτω οι σχετικοί πίνακες

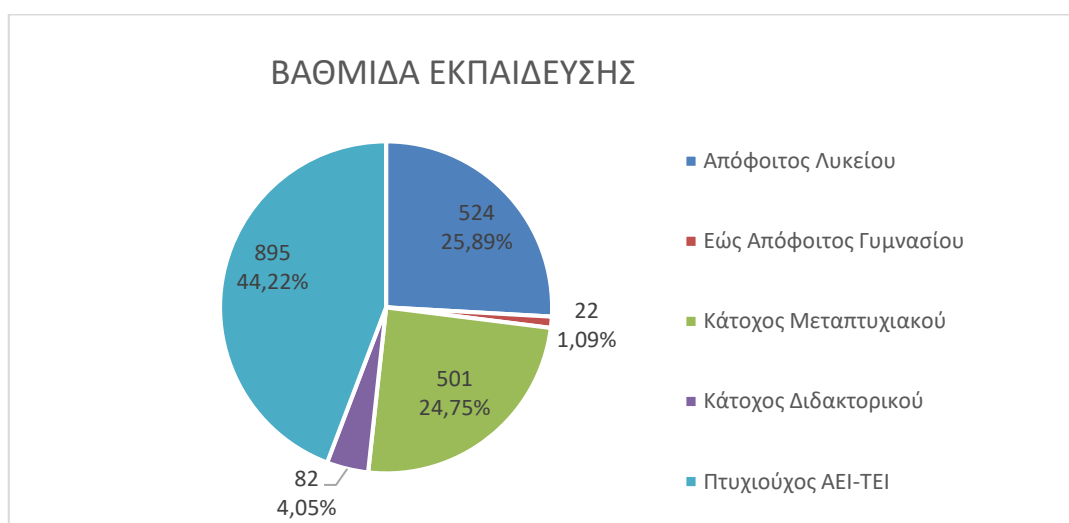

Πίνακας 6 Πόσοι απάντησαν ανά οικογενειακή κατάσταση

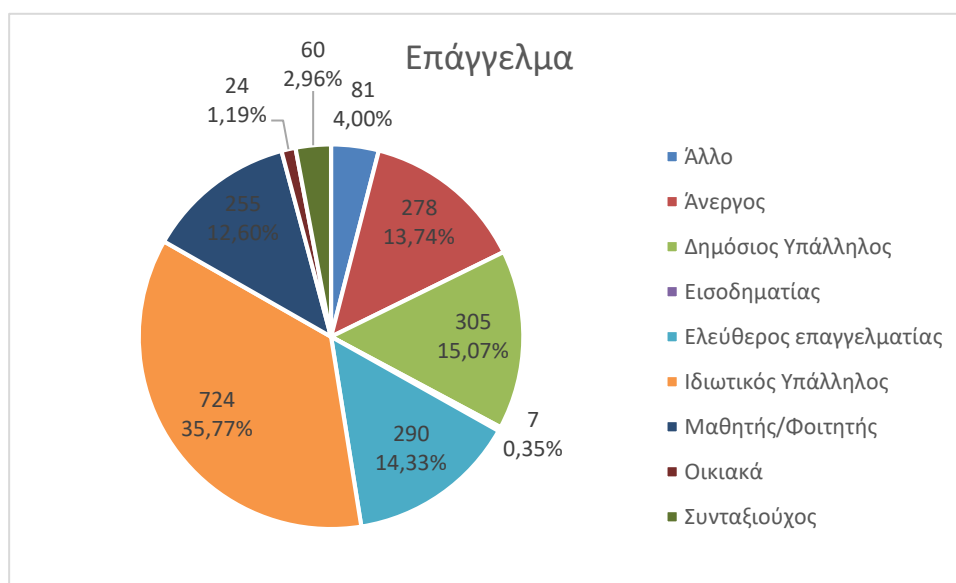
Πίνακας 7 Πόσοι απάντησαν ανά πλήθος παιδιών

Το επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτώμενων αποτελείται σε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό (44,22%) από πτυχιούχους ΑΕΙ-ΤΕΙ, ενώ ένα σημαντικό ποσοστό (24,75%) είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου.

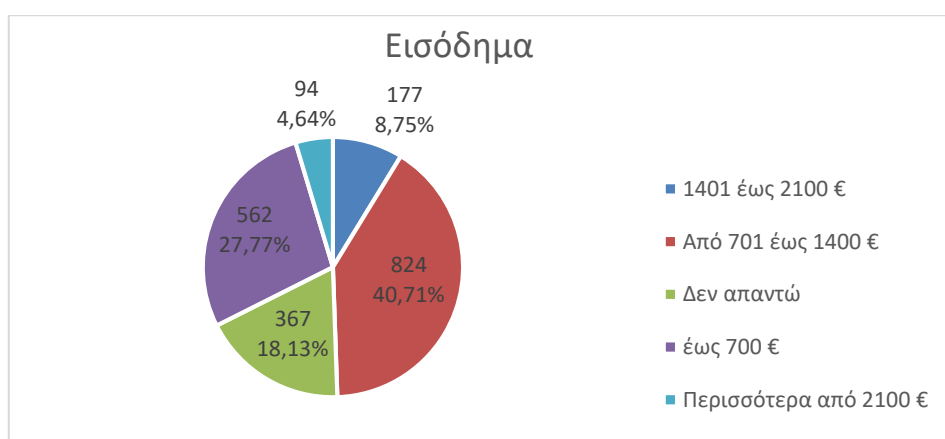

Πίνακας 8 Πόσοι απάντησαν ανά βαθμίδα Εκπαίδευσης

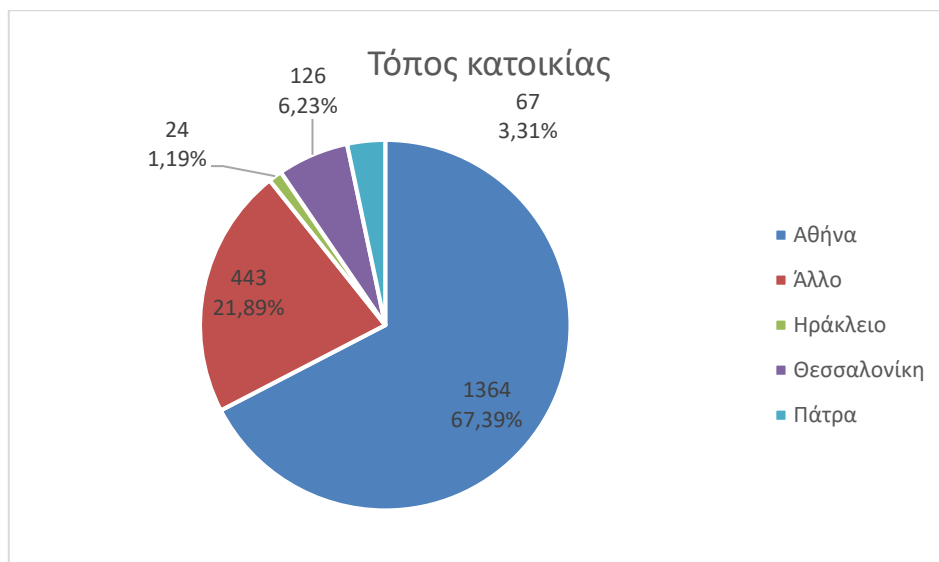
Κλείνοντας με τα δημογραφικά στοιχεία παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι ερωτώμενοι κατοικούν στην Αθηνά, είναι ιδιωτικοί ή δημόσιοι υπάλληλοι και το μηνιαίο εισόδημα είναι των περισσότερων είναι μέχρι 1400€. Αναλυτικά οι σχετικοί πίνακες:

Πίνακας 9 Πόσοι απάντησαν ανα επάγγελμα

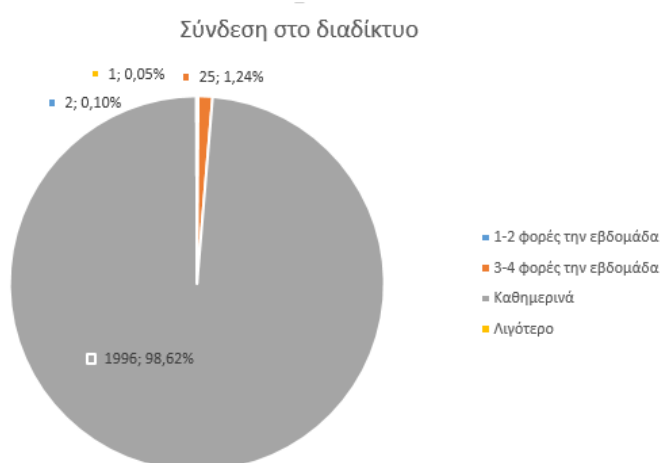
Πίνακας 10 Πόσοι απάντησαν ανα εισόδημα

Πίνακας 11 Πόσοι απάντησαν ανα τόπο κατοικίας

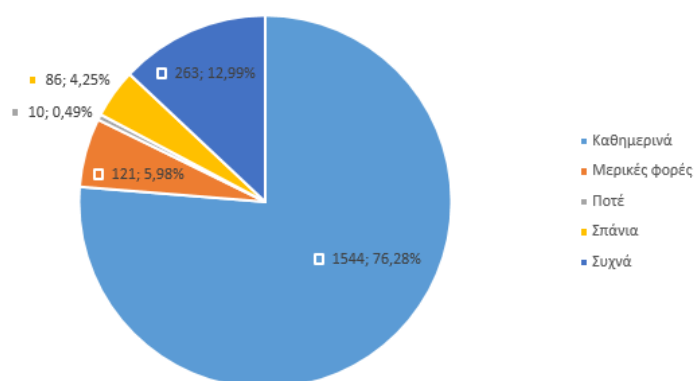
6.5.2 Χρήση και εξοικείωση με το διαδίκτυο

Στην ενότητα αυτή διερευνούμε το βαθμό χρήσης και εξοικείωσης των χρηστών στο διαδίκτυο. Στους 3 επόμενους πίνακες διαπιστώνουμε ότι οι χρήστες στην συντριπτική τους πλειοψηφία συνδέονται καθημερινά στο διαδίκτυο και ο τρόπος σύνδεσης είτε μέσω Η.Υ είτε μέσω smartphone δεν διαφέρει σημαντικά.

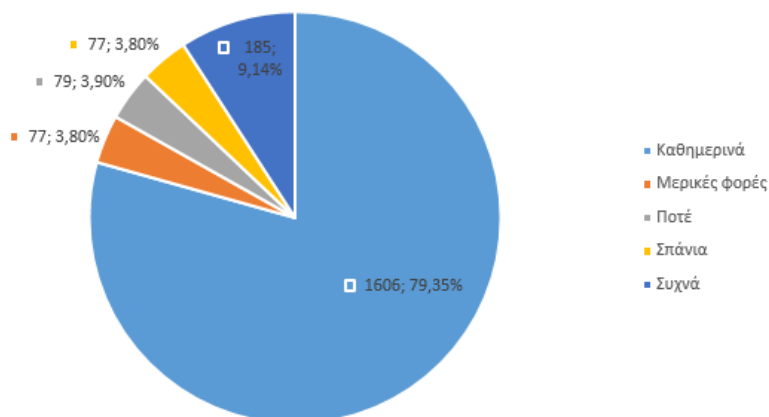
Πίνακας 12 Συχνότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο

Σύνδεση στο διαδίκτυο απο Η.Υ

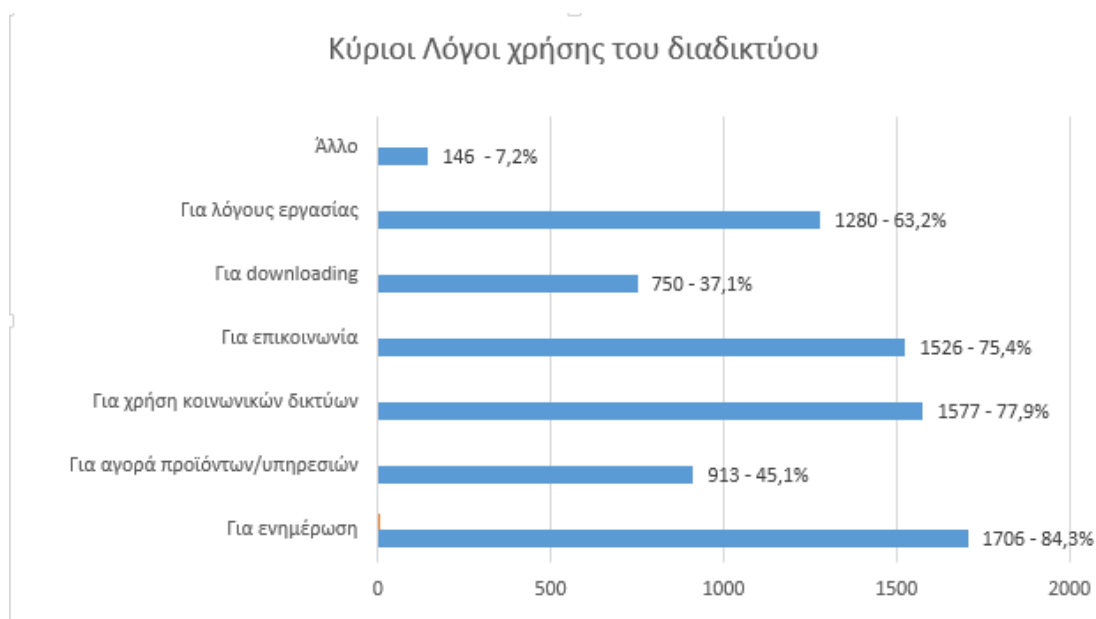
Πίνακας 13 Σύνδεση στο διαδίκτυο μέσω Η.Υ

Σύνδεση στο διαδίκτυο απο Smartphone/Tablet/ TV

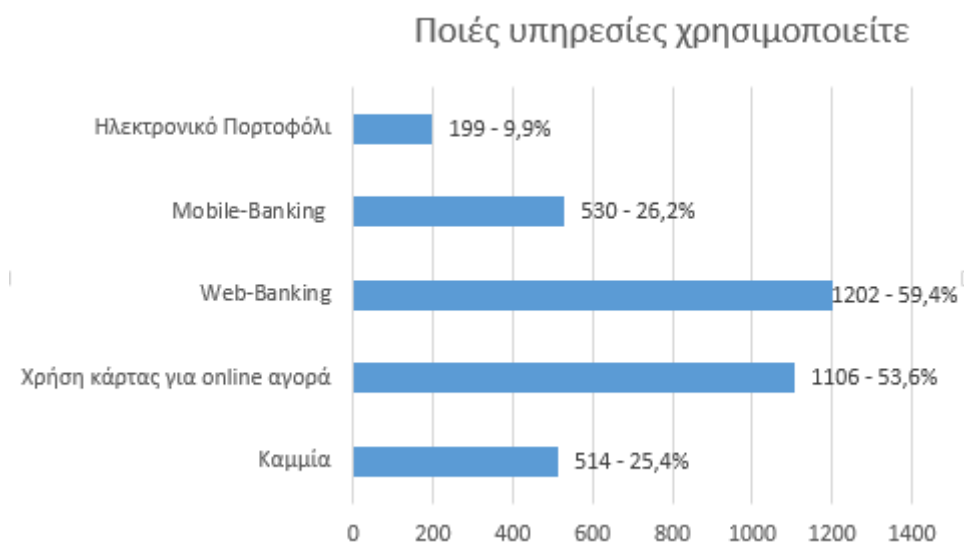

Πίνακας 14 Σύνδεση στο διαδίκτυο μέσω Smartphone/Tablet/TV

Παράλληλα μπορούμε να παρατηρήσουμε στους παρακάτω πίνακες ότι οι χρήστες χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για αρκετές δραστηριότητες ενώ σε ένα μεγάλο βαθμό χρησιμοποιούν υπηρεσίες για ηλεκτρονικές συναλλαγές.

Πίνακας 15 Κύριοι Λόγοι χρήσης του διαδικτύου

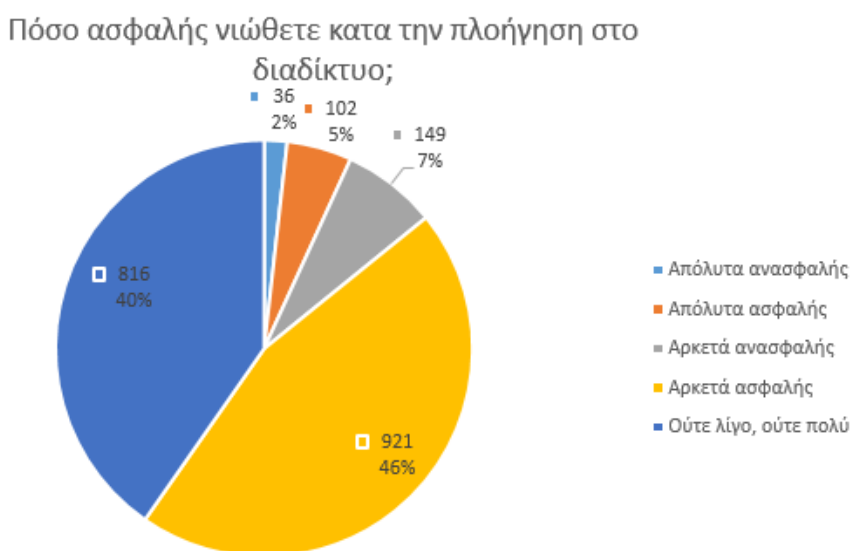
Πίνακας 16 Ποιες υπηρεσίες χρησιμοποιούνται

Στον παραπάνω πίνακα μπορούμε εύκολα να παρατηρήσουμε ότι ενώ οι χρήστες πραγματοποιούν σε πολύ υψηλά ποσοστά άνω του 53% ηλεκτρονικές αγορές με χρήση κάρτας online και σχεδόν 6 στους 10 συνδεονται μέσω Web banking για τραπεζικές συναλλαγές δεν έχουν

την ίδια εξοικείωση με το mobile-banking (26%) και ακόμα περισσότερο με το ηλεκτρονικό πορτοφόλι <10%

6.5.3 Θέματα ασφάλειας και εμπιστοσύνη χρηστών.

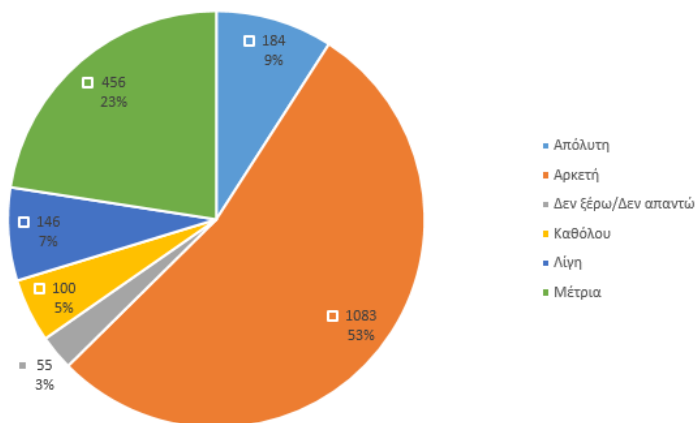
Όσον αφορά την αίσθηση ασφάλειας κατά την πλοήγηση των χρηστών στο διαδίκτυο παρατηρούμε ότι σχεδόν οι μισοί χρήστες (51%) αισθάνονται αρκετή ή απόλυτη ασφάλεια κατά την χρήση. Ενώ οι υπόλοιποι απαντάνε ότι έχουν λίγες ή περισσότερες επιφυλάξεις.

Πίνακας 17 Νιώθετε ασφάλεια κατά την πλοήγηση στο διαδίκτυο

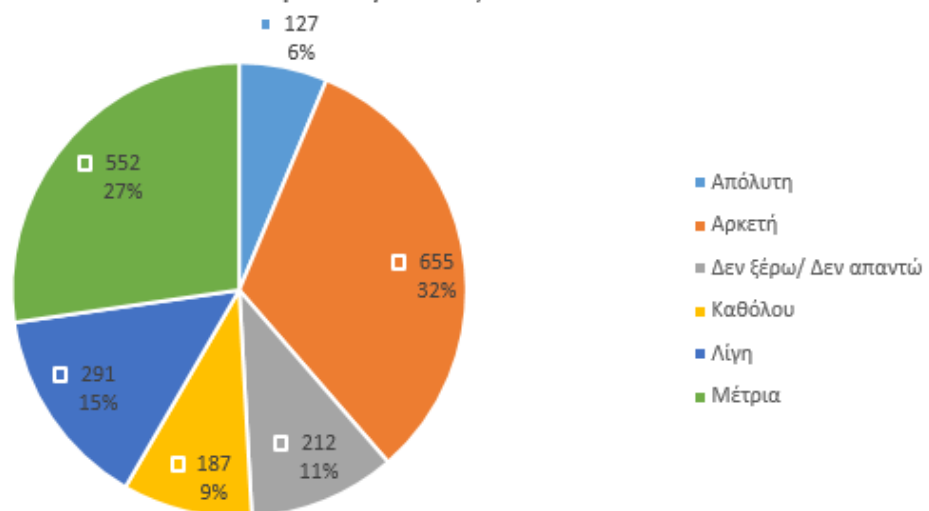
Συνεχίζοντας στο φλέγον ζήτημα της ασφάλειας των ηλεκτρονικών συναλλαγών παρατηρούμε ότι οι χρήστες εμπιστεύονται σε μεγάλο βαθμό (62%) τις συναλλαγές μέσω Η/Υ ενώ μέσω Smartphone/Tablet, βλέπουμε πια πιο έκδηλη την επιφύλαξη των χρηστών.

Έχετε εμπιστοσύνη στις ηλεκτρονικές συναλλαγές μέσω Η/Υ

Πίνακας 18 Εμπιστοσύνη στις συναλλαγές μέσω Η/Υ

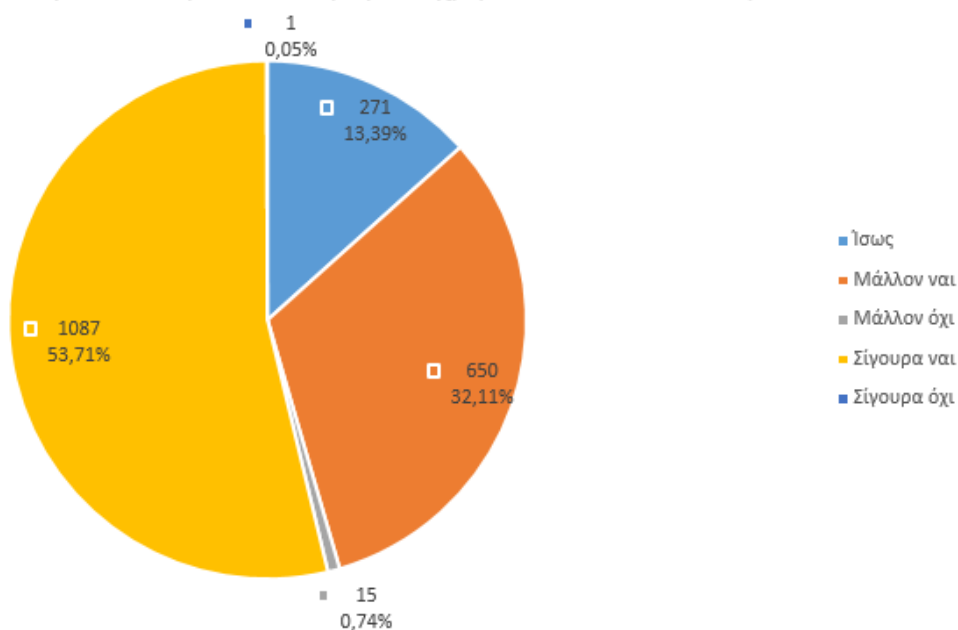
Έχετε εμπιστοσύνη στις ηλεκτρονικές συναλλαγές μέσω Smartphone/Tablet;

Πίνακας 19 Εμπιστοσύνη στις συναλλαγές μέσω Smartphone/Tablet

Η πλειονότητα των χρηστών είναι πεπεισμένη πως παρακολουθείται κατά την πλοήγηση. 53% δηλώνουν σίγουροι ότι παρακολουθούνται και 32% πως μάλλον ναι, ενώ ελάχιστοι μόνο <1% αποκλείουν την πιθανότητα.

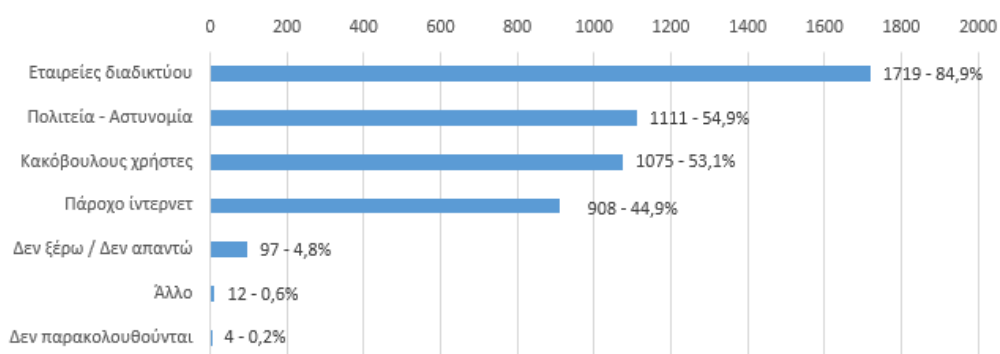
Πιστεύετε ότι γίνεται παρακολούθηση των χρηστών στο διαδίκτυο;

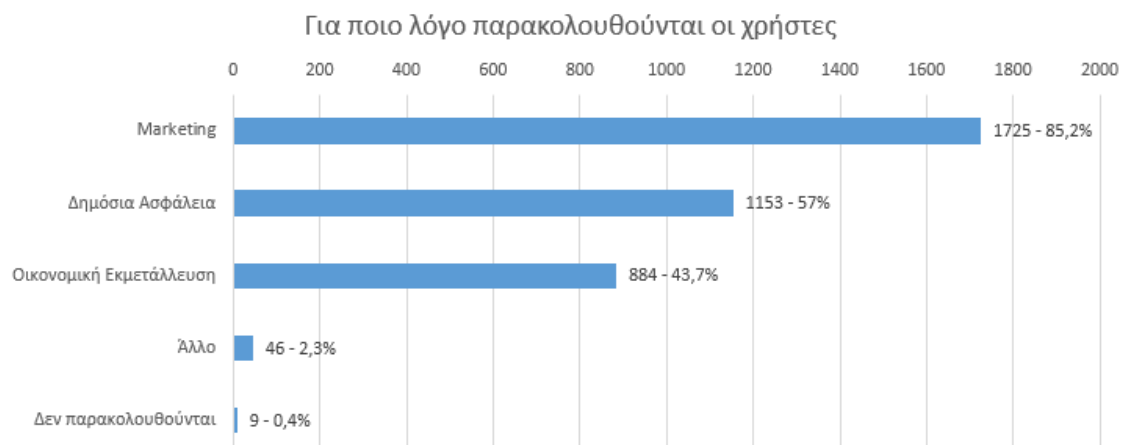
Πίνακας 20 Γίνεται Παρακολούθηση χρηστών στο διαδίκτυο;

Το μεγαλύτερο ποσοστό χρηστών πιστεύει ότι παρακολουθείται από τις εταιρίες διαδικτύου και τους ίδιους τους παρόχους ίντερνετ για λόγους μάρκετινγκ και οικονομικής εκμετάλλευσης, ενώ πάνω από τους μισούς ερωτηθέντες πιστεύουν ότι παρακολουθούνται από την αστυνομία – πολιτεία για λόγους δημόσιας ασφάλειας.

Απο ποιόν πιστεύετε ότι παρακολουθούνται οι χρήστες

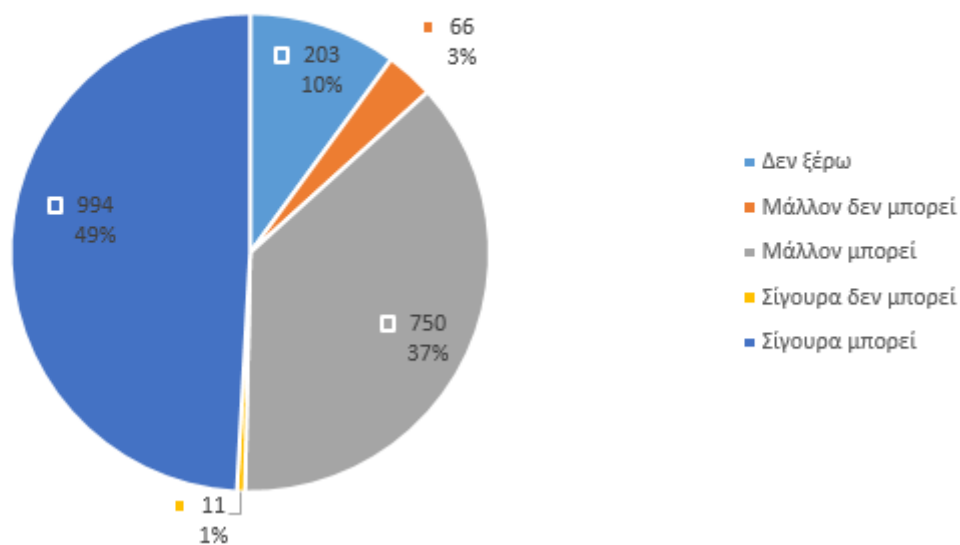
Πίνακας 21 Απο ποιόν παρακολουθούνται οι χρήστες;

Πίνακας 22 Για ποιο λόγο παρακολουθούνται οι χρήστες;

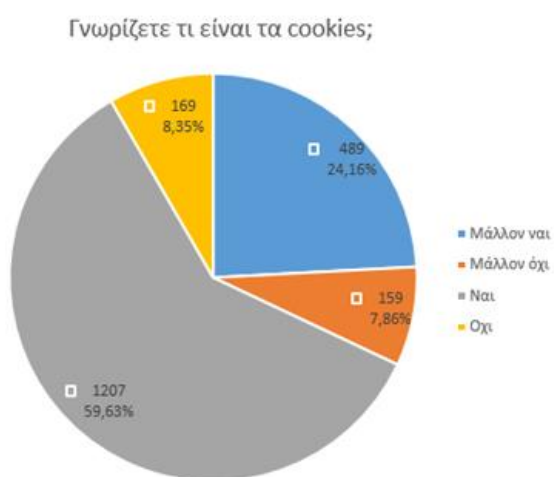
Παρακάτω παρατηρούμε ότι οι γνώσεις των χρηστών για το διαδίκτυο ποικίλλουν. Ένα μεγάλο μέρος των χρηστών (49%) γνωρίζει πως ο πάροχος internet μπορεί να παρακολουθεί την διακίνηση των δεδομένων και ένα ποσοστό του 37% θεωρεί ότι μάλλον μπορεί. Μόνο ένα μικρό ποσοστό δεν γνωρίζει (10%) ή πιστεύει ότι δεν μπορεί (1%).

Γνωρίζετε εαν μπορεί ο πάροχος Internet να παρακολουθεί την διακίνηση των δεδομένων στο διαδίκτυο;

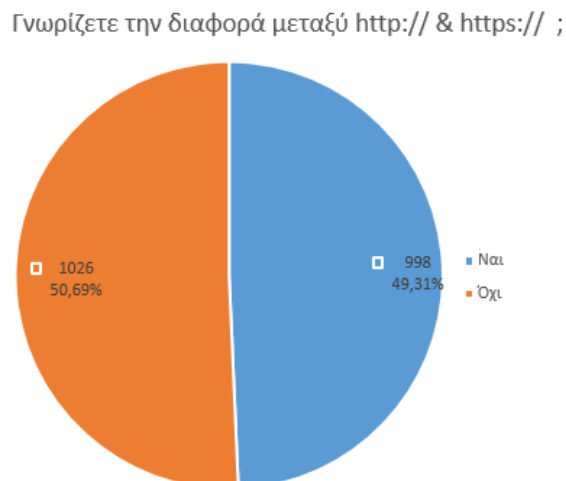

Πίνακας 23 Παρακολούθηση από Πάροχο (ISP)

Όσο αφορά τα cookies η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (83%) γνωρίζει τι είναι, ενώ είναι μοιρασμένοι για το εάν γνωρίζουν την διαφορά μεταξύ HTTP:// & HTTPS:// και εάν τους είναι γνωστή καποια εννοια όπως: Browser Fingerprinting, OSN Tracking supecookies & evercookies.

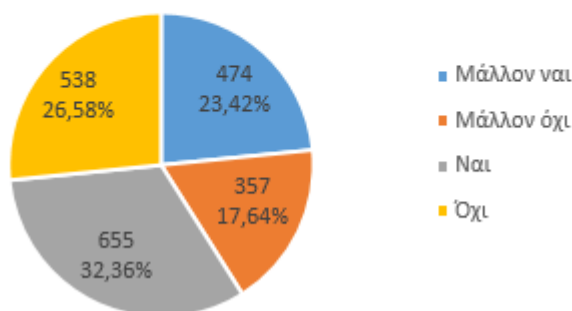

Πίνακας 25 Γνωρίζετε τα cookies;

Πίνακας 26 Διαφορά Http & Https

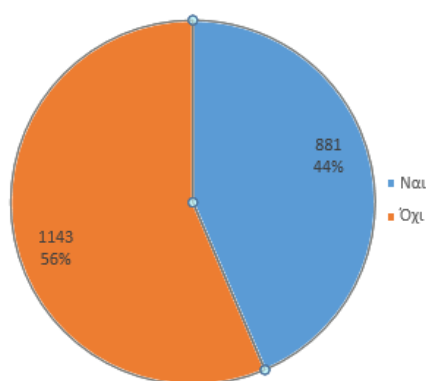
Γνωρίζετε κάποια απο τις παρακάτω έννοιες:
Browser Fingerprinting, OSN Tracking,
Supercookies, Evercookies

Πίνακας 24 Browser Fingerprinting, OSN Tracking, etc

Περίπου μοιρασμένοι είναι και οι χρήστες όσο αφορά την γνώση τους σε τεχνικές που επιτυγχάνουν την ανωνυμία.

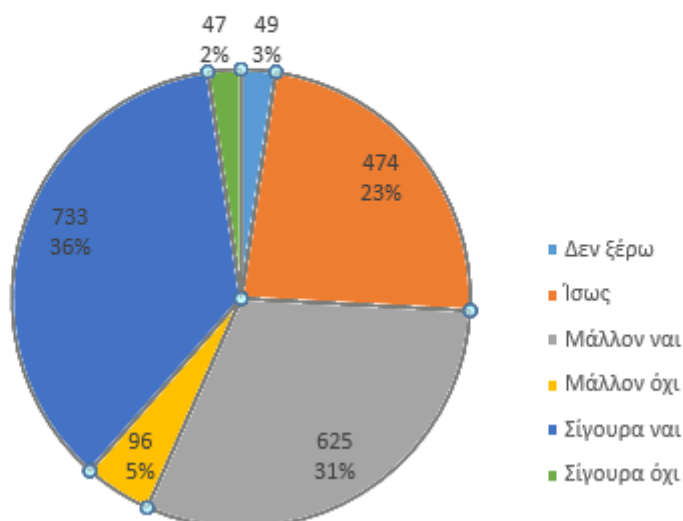
Γνωρίζετε τεχνικές που επιτυγχάνουν την Ανωνυμία στο διαδίκτυο;;

Πίνακας 27 Γνωρίζετε τεχνικές Ανωνυμίας;

Ολοκληρώνοντας με την συγκεκριμένη ενότητα οι περισσότεροι χρήστες (περίπου το 60%) πιστεύουν πως πρέπει να χρησιμοποιούνται τεχνικές για την απόκρυψη ταυτότητας των χρηστών στο διαδίκτυο, υπάρχει όμως και ένα όχι αμελητέο ποσοστό 23% που δεν είναι σίγουροι ότι χρειάζονται τέτοιες τεχνικές ή δεν χρειάζονται καθόλου.

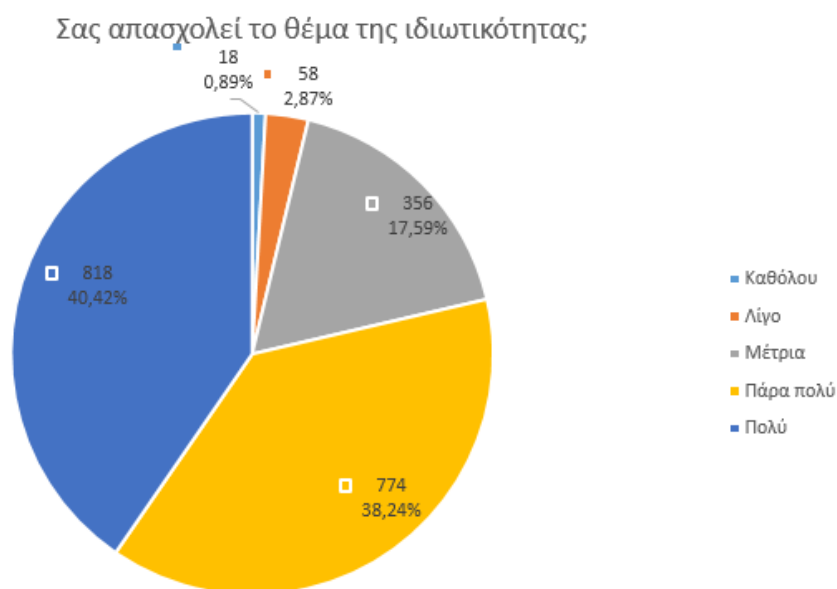
Πιστεύετε ότι πρέπει να χρησιμοποιούνται τεχνικές που βοηθούν στην απόκρυψη της ταυτότητας του χρήστη στο διαδίκτυο;

Πίνακας 28 Πιστεύετε στην χρήση τεχνικών αποκρυψης ταυτότητας;

6.5.4 Προσωπικά δεδομένα και ιδιωτικότητα των χρηστών

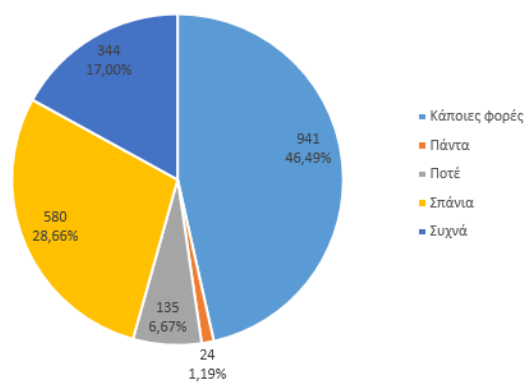
Σε αυτή την ενότητα παρατηρούμε ότι το θέμα της ιδιωτικότητας απασχολεί σχεδόν όλους τους χρήστες, με την πλειονότητα να εκφράζει έντονα την σημαντικότητά της (38% πάρα πολύ και 40% πολύ) και μόνο το 17% να μην τους απασχολεί ιδιαίτερα.

Πίνακας 29 Σας απασχολεί το θέμα της ιδιωτικότητας;

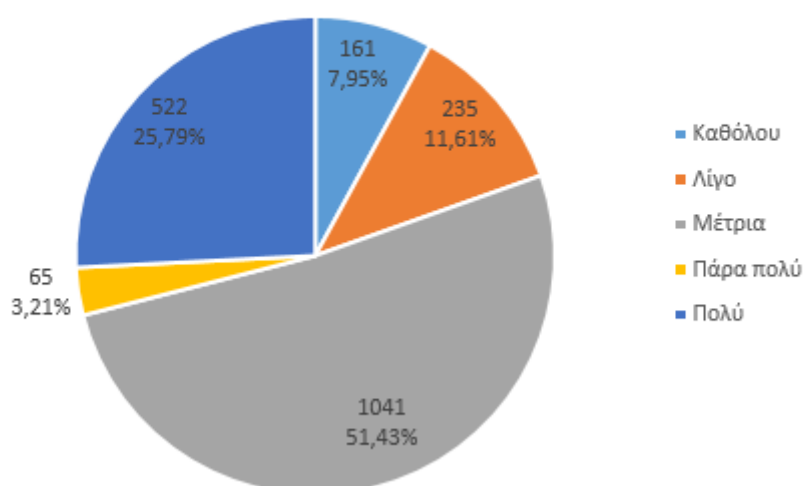
Παρατηρούμε ότι πάνω από 60% των χρηστών καταχωρούν τα προσωπικά τους δεδομένα στο διαδίκτυο, και παράλληλα αν και είναι οξύμωρο πάνω από το 65% των ερωτηθέντων δεν εμπιστεύεται την ιστοσελίδα που αποθηκεύει τα προσωπικά του δεδομένα.

Καταχωρείτε τα προσωπικά σας δεδομένα;

Πίνακας 30 Προσωπικά δεδομένα – Καταχώρηση

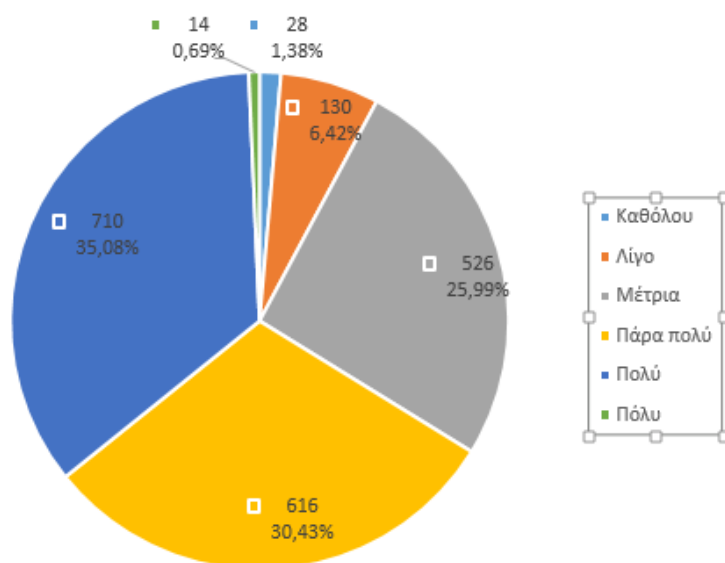
Εμπιστεύεστε τους ιστοχώρους που καταχωρείτε τα προσωπικά δεδομένα;

Πίνακας 31 Εμπιστοσύνη ιστοχώρων για προσωπικά δεδομένα

Στα ίδια πλαίσια κυμαίνεται και ανησυχία των χρηστών για την παραβίαση των προσωπικών δεδομένων κατά την πλοήγηση με το μεγαλύτερο ποσοστό να την εκδηλώνει έντονα (65%)

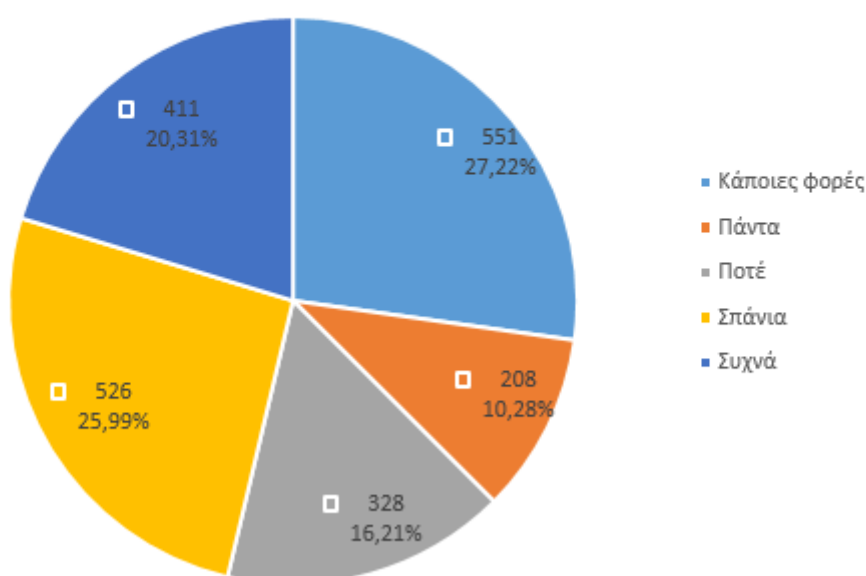
Ανησυχείτε για την παραβίαση των προσωπικών σας δεδομένων κατά την πλοήγηση στο διαδίκτυο;

Πίνακας 32 Ανησυχία για παραβίαση προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο

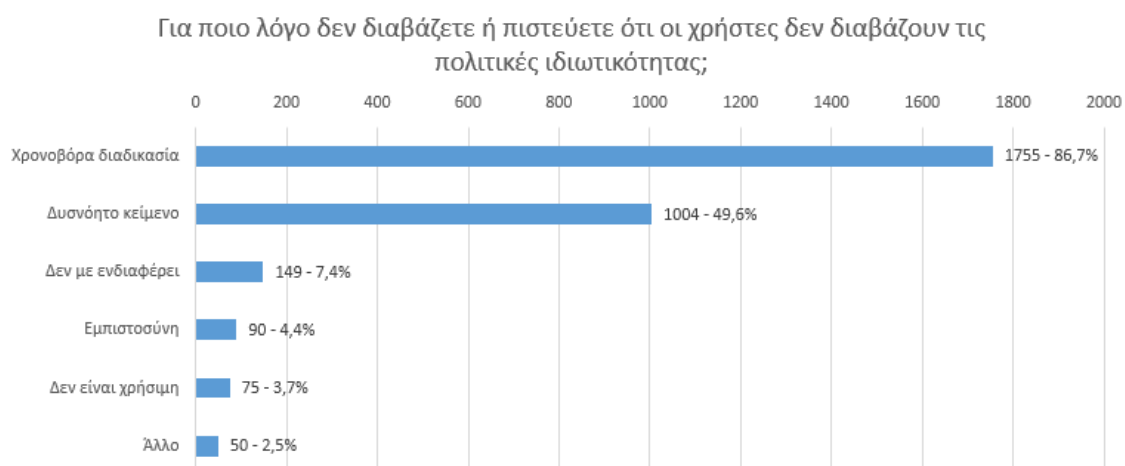
Στο παρακάτω γράφημα παρατηρούμε πως μόνο ένα μικρό ποσοστό των χρηστών (10%) διαβάζει τις πολιτικές των ιστοσελίδων όπου καταχωρούν τα προσωπικά τους δεδομένα. Ένα μεγάλο μέρος των χρηστών τις διαβάζει απλώς συχνά (20%) ή κάποιες φορές (27%), ενώ όλοι οι υπόλοιποι σπάνια (26%) ή ποτέ (16%).

Διαβάσετε τις πολιτικές ιδιωτικότητας (privacy policy) των ιστοσελίδων που καταχωρείτε τα προσωπικά δεδομένα;

Πίνακας 33 Privacy Policy - Ανάγνωση

Ο λόγος που το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών δεν διαβάζει τις πολιτικές ιδιωτικότητας είναι ότι όχι μόνο είναι μια χρονοβόρα διαδικασία (86%) αλλά και ότι τα κείμενα των πολιτικών ιδιωτικότητας για τους περισσότερους χρήστες είναι δυσνόητα (50%). Λίγοι χρήστες είναι αυτοί που δεν δείχνουν ενδιαφέρον (7%) ή έχουν εμπιστοσύνη (4%).

Πίνακας 34 Γιατί δεν διαβάζονται οι πολιτικές ιδιωτικότητας;

Συμπεράσματα

Το 1948, το Γενικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών στην “Παγκόσμια Δήλωση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων” κάνει μια γενικότερη αναφορά ενώ το 1950 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατοχυρώνει θεσμικά το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής των πολιτών της. Η έννοια της ιδιωτικότητας, ανάλογα το είδος και πλαίσιο (Context) των πληροφοριών, μπορεί να διαχωριστεί στις κάτωθι εκφάνσεις (Rosenberg, 1992) :

- **Ιδιωτικότητα Πληροφοριών (Informational Privacy):** αφορά στον έλεγχο του αν και πώς τα προσωπικά δεδομένα ενός προσώπου μπορούν να συγκεντρωθούν, να αποθηκευτούν, να υποστούν επεξεργασία ή να διαδοθούν επιλεκτικά.
- **Εδαφική (Μη προσπελασιμότητα του Χώρου) Ιδιωτικότητα (Territorial Privacy):** αφορά στην προστασία της στενής φυσικής περιοχής που περιβάλλει ένα πρόσωπο. δηλαδή οικιακά και άλλα περιβάλλοντα, όπως ο εργασιακός ή ο δημόσιος χώρος.
- **Σωματική Ιδιωτικότητα (Bodily Privacy):** αφορά στην προστασία ενός προσώπου από αδικαιολόγητη παρέμβαση, όπως ο σωματικός έλεγχος, η υποχρεωτική υποβολή σε εξέταση/επέμβαση, η δοκιμή φαρμάκων, πληροφορίες που παραβιάζουν την ηθική αίσθηση του ατόμου.
- **Ιδιωτικότητα Επικοινωνίας (Communication Privacy):** αφορά στην προστασία της επικοινωνίας ενός προσώπου από μη εξουσιοδοτημένη παρακολούθηση.

Από τότε είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι έχουν γίνει και άλλες προσπάθειες κατηγοριοποίησης και διαχωρισμού του όρου της ιδιωτικότητας ως προς το πλαίσιο πληροφοριών (Solove, 2009).

Επιπλέον, με τη βοήθεια της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων , τα δεδομένα (Data) αναδείχθηκαν και καθιερώθηκαν ως “ξεχωριστός” όρος σε σχέση με την επεξεργασία τους. Ο συσχετισμός αυτός μπορεί πλέον να χαρακτηρίσει το «δεδομένο» ως τεχνικό όρο και μέρος ενός συστήματος που προσδιορίζει τα δεδομένα ως επεξεργασμένες πληροφορίες έπειτα από αυτοματοποιημένη επεξεργασία. Ο όρος πλέον ως προς τον σκοπό παρουσιάζει μια ουδετερότητα

ενώ η έννοια της πληροφορίας συσχετίζεται με την χρησιμότητα της. Οι δύο αυτές έννοιες παρά τους διαφοροποιημένους ορισμούς τους θεωρούνται σχεδόν συνώνυμες (Μήτρου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου Τμήμα ΜΠΕΣ-ΠΜΣ, n.d.) Στο χώρο της πληροφορικής και του διαδικτύου η ιδιωτικότητα και η προάσπιση της σχετίζεται με την ιδιωτικότητα των πληροφοριών και της επικοινωνίας καθώς δεν υπάρχει άμεση επίδραση στην εδαφική και σωματική ακεραιότητα του ατόμου.

Η επιτυχής παροχή πληροφοριών μέσω διαδικτύου έχει τονιστεί ότι εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη πολιτική διασφάλισης των προσωπικών δεδομένων και πληροφοριών που χρησιμοποιούνται σε αυτό. Έτσι, η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων θεωρείται πολύ σημαντικός παράγοντας στα πλαίσια του κρατικού μηχανισμού και τη λειτουργία του Δημόσιου τομέα (Μήτρου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου Τμήμα ΜΠΕΣ-ΠΜΣ, n.d.). Πολλές φορές για λόγους όμως αναγνώρισης κάποιων χρηστών του διαδικτύου ή ο συσχετισμός δεδομένων και πληροφοριών για ειδικά ζητήματα, τα προσωπικά αυτά δεδομένα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις Δημόσιες Αρχές (Ιγγλεζάκης, 2007).

Η ιδιωτικότητα των Πληροφοριών θεωρείται πολύ σημαντική στο χώρο του διαδικτύου δεδομένου του χαρακτήρα αλλά και του όγκου των πληροφοριών που υπάρχουν και αξιοποιούνται μέσα σε αυτό (Vrakas, Kalloniatis, Lambrinioudakis, & Tsohou, 2010). Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιου είδους δεδομένων- πληροφοριών είναι τα διάφορα στοιχεία που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο κάθε χρήστης όπως: οικονομικά - φορολογικά στοιχεία, δημογραφικά στοιχεία, ποινικό μητρώο, ιατρικά αρχεία και δεδομένα που σχετίζονται με θρησκευτικές και πολιτικές πεποιθήσεις. Παράλληλα παρατηρείται ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται από Δημόσιες Αρχές υποχρεούνται να έχουν όλες αυτές τις παραπάνω πληροφορίες που θεωρούνται ιδιωτικές, σε αντίθεση με τις διάφορες ηλεκτρονικές υπηρεσίες του διαδικτύου όπως το εμπόριο, η μάθηση όπου ο χρήστης επιλέγει κάθε φορά ποια δεδομένα θα γνωστοποιήσει προκειμένου να καταστεί δυνατή η χρήση της συγκεκριμένης υπηρεσίας.

Η παρούσα μελέτη κατέδειξε το πόσο έχει εισχωρήσει το internet στην καθημερινότητα καθώς και το πόσο έχει πληγεί η ιδιωτικότητα του μέσου χρήστη σε αυτό. Η αναγκαιότητα νομοθετικού πλαισίου γύρω από το θέμα της διαχείρισης της ιδιωτικότητας στο διαδίκτυο δεν είναι εύκολη

υπόθεση, αντιθέτως. Μάλιστα η κεντροποίηση όσον αφορά το ιντερνέτ ως εργαλείο δουλειάς, διασκέδασης, επικοινωνίας και κατανάλωσης στην καθημερινή ζωή έχουν κάνει επιτακτική και την ανάγκη επικαιροποίησης του νομοθετικού πλαισίου αυτού.

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ένα σημαντικό δικαίωμα και ουσιώδης καταλύτης της αυτονομίας του ατόμου, της αξιοπρέπειας και της ελευθερίας της έκφρασης του. Στον αντίποδα αυτού τοποθετούμε την αντικειμενικότητα της σημερινής συνθήκης όπου η συλλογή πληροφοριών είναι γρήγορη, εύκολη και λιγότερο δαπανηρή από ποτέ.

Έχει δε ενδιαφέρον να σημειώσουμε ότι τα ευρωπαϊκά δεδομένα και αυτά των ΗΠΑ όσον αφορά το νομικό πλαίσιο εξέλιξης, διαχείρισης & περιχαράκωση των προσωπικών δεδομένων του χρήστη του διαδικτύου αν και κινούνται σε παράλληλους δρόμους ταυτοχρόνως δεν κινούνται με τις ίδιες ταχύτητες. Φαίνεται ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει συμβάλει περισσότερο προωθητικά στην εξέλιξη της έννοιας της ιδιωτικότητας που δηλώνει μια «κοινωνική ιδιότητα» και συνδέεται με την ικανότητα και την εγγύηση των συνθηκών συναναστροφής με τον περιβάλλοντα κόσμο εν γένει. Στα του οίκου μας, στην περίπτωση της Ελλάδας δηλαδή, και όσον αφορά το νομοθετικό πλαίσιο, διαπιστώνουμε μια , μάλλον αναμενόμενη, δυσκινησία.

Όπως καταγράψαμε, η διαχείριση των προσωπικών μας δεδομένων στο διαδίκτυο τείνει να μην είναι εύκολη υπόθεση. Ο λόγος που συμβαίνει αυτό είναι οι «κρυφοί» και «σχεδόν κρυφοί» σχεδιαστικοί κίνδυνοι του λειτουργικού τρόπου που έχουμε συνηθίσει να συνδεόμαστε στο internet. Όταν αναφερόμαστε σε κρυφούς ή σχεδόν κρυφούς κινδύνους αναφερόμαστε σε όλα εκείνα τα μέσα που καταχωρούν δεδομένα που μας αφορούν καθόσον χρησιμοποιούμε το internet.

Συγκεκριμένα, όλα αυτά τα εργαλεία τρόπου λειτουργίας του «online κόσμου» που κατεγράφησαν στο 3ο κεφάλαιο καθώς και τα «αντι-εργαλεία» που παρουσιάστηκαν στο 5ο κεφάλαιο περιγράφουν το πλαίσιο της συνήθους Online περιήγησης του μέσου χρήστη αλλά και τις εναλλακτικές εκείνου του χρήστη που ενδιαφέρεται να περιχαράκώσει ή να ελέγξει σε κάποιο βαθμό την ιδιωτική του σφαίρα κατά την περιήγηση του. Όσο πιο μαζική γίνει η ανάγκη της ιδιωτικότητας τόσο πιο πολύ θα διευρυνθεί η χρήση αυτών των εργαλείων.

Στην έρευνα μέσω ερωτηματολογίου δε που ακολούθησε καταγράψαμε τις κυρίαρχες τάσης σε σχέση με τα παραπάνω.

Στην έρευνα μας λάβαμε απαντήσεις από πλήθος δείγματος σχεδόν ισομερώς κατανεμημένο σε γυναίκες και άνδρες , με τους περισσότερους εξ αυτών να είναι άγαμοι πτυχιούχοι με εισόδημα από 700-1400 ευρώ/μήνα διαμένοντες στην Αθήνα.

Παρόλο που η χρήση του ίντερνετ από το δείγμα μας φαίνεται να είναι σχεδόν καθολική και τακτική κυρίως για επικοινωνία και ενημέρωση, η εμπιστοσύνη των χρηστών σε θέματα ασφάλειας φαίνεται να είναι διαμοιρασμένη . Μάλιστα η μεγάλη πλειοψηφία πιστεύει ότι γίνεται παρακολούθηση κυρίες από διαδικτυακές εταιρίες κατά την διάρκεια της διαδικτυακής τους περιήγησης για λόγους marketing.

Κατά την έρευνα μας διαπιστώσαμε ότι όταν θελήσαμε να εξάγουμε συγκεκριμένα συμπεράσματα σχετικά με τα μέσα και τρόπους παρακολούθησης του χρήστη διαδικτύου η πλειοψηφία φαίνεται να μην έχει καλή γνώση αυτών αλλά και «αντιμέτρων» που περιορίζουν την παρακολούθηση παρόλο που η μεγάλη πλειοψηφία φαίνεται ανήσυχη σχετικά με αυτό.

Εν κατακλείδι, η άγνοια του κοινού –των χρηστών του internet- ως προς το πώς ποιός και με ποιόν τρόπο δεσμεύονται τα δεδομένα τους κατά την περιήγηση τους στον παγκόσμιο ιστό είναι εμφανής και από το γεγονός ότι ενώ οι εταιρίες και ο τρόπος που δεσμεύονται και καταχωρούνται στοιχεία είναι άγνωστος και εάν όχι άγνωστος τότε μάλλον ανοίκειος στο μεγαλύτερο εύρος των χρηστών. Επομένως μπορούμε να θεωρήσουμε ότι το κοινό αυτό είναι μάλλον απαίδευτο σχετικά με τη φύση του εργαλείου που χρησιμοποιεί τόσο πολύ στην καθημερινή του ζωή.

Παραρτήματα

Παράρτημα Α - Κεκτημένο του Σένγκεν

Κεκτημένο του Σένγκεν - Συμφωνία μεταξύ των κυβερνήσεων του Βασιλείου του Βελγίου, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, που υπεγράφη στο Σένγκεν στις 14 Ιουνίου 1985

Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 239 της 22/09/2000 σ. 0013 - 0018 [http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:42000A0922%2801%29:EL:HTML)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:42000A0922%2801%29:EL:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:42000A0922%2801%29:EL:HTML)

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

μεταξύ των κυβερνήσεων του Βασιλείου του Βελγίου, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και του Βασιλείου των Κάτω Χωρών σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, που υπεγράφη στο Σένγκεν στις 14 Ιουνίου 1985

Οι κυβερνήσεις του ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ, της ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, της ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, του ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΟΥΚΑΤΟΥ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ και του ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,

εφεξής καλούμενες "τα μέρη",

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ του γεγονότος ότι η όλο και στενότερη ένωση των λαών των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πρέπει να βρει την έκφρασή της στην ελεύθερη διέλευση των εσωτερικών συνόρων από όλους τους υπηκόους των κρατών μελών και στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών,

ΘΕΛΟΝΤΑΣ να ενισχύσουν την αλληλεγγύη μεταξύ των λαών τους με την άρση των εμποδίων που παρακωλύουν την ελεύθερη κυκλοφορία στα κοινά σύνορα μεταξύ των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ υπόψη την πρόοδο που έχει ήδη σημειωθεί στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, των προϊόντων και των υπηρεσιών,

ΕΜΠΙΝΕΟΜΕΝΟΙ από τη θέληση να επιτύχουν την κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα κατά την κυκλοφορία των υπηκόων των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και να διευκολύνουν την κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας μπορεί να χρειαστούν νομοθετικά μέτρα τα οποία θα πρέπει να υποβληθούν στα εθνικά κοινοβούλια με βάση τους συνταγματικούς κανόνες των υπογραφόντων κρατών,

Έχοντας υπόψη:

τη δήλωση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Φονταϊνμπλό της 25ης και 26ης Ιουνίου 1984 σχετικά με την κατάργηση στα εσωτερικά σύνορα των αστυνομικών και τελωνειακών διατυπώσεων για την κυκλοφορία των προσώπων και των εμπορευμάτων,

τη συμφωνία που συνήφθη στο Saarbrücken στις 13 Ιουλίου 1984 μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας,

τα συμπεράσματα της από 31 Μαΐου 1984 συνεδριάσως στο Neustadt/Aisch των υπουργών μεταφορών των κρατών Μπενελούξ και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας,

το υπόμνημα των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ της 12ης Δεκεμβρίου 1984 το οποίο υποβλήθηκε στις κυβερνήσεις της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΕΞΗΣ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 1

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας και μέχρι την ολική κατάργηση κάθε ελέγχου, οι διατυπώσεις στα κοινά σύνορα μεταξύ των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας θα διεξάγονται, όσον αφορά τους υπηκόους των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με τις κατωτέρω προϋποθέσεις.

Άρθρο 2

Στον τομέα της κυκλοφορίας των προσώπων, οι αστυνομικές και τελωνειακές αρχές ασκούν από τις 15 Ιουνίου 1985, κατά κανόνα, απλό οπτικό έλεγχο των τουριστικών οχημάτων τα οποία διέρχονται τα κοινά σύνορα με μειωμένη ταχύτητα, χωρίς να τα σταματούν.

Μπορούν πάντως να διεξάγουν, δειγματοληπτικά, σχολαστικότερο έλεγχο. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται, εφόσον είναι δυνατόν, σε ειδικούς χώρους, ώστε να μην διακόπτεται η κυκλοφορία των λοιπών οχημάτων που διέρχονται τα σύνορα.

Άρθρο 3

Για να διευκολύνεται ο οπτικός έλεγχος, οι υπήκοοι των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που σκοπεύουν να διέλθουν τα κοινά σύνορα με αυτοκίνητο μπορούν να επικολλούν στο παρμπρίζ του εν λόγω αυτοκινήτου ένα πράσινο σήμα διαμέτρου τουλάχιστον οκτώ εκατοστών. Το σήμα αυτό σημαίνει ότι έχουν συμμορφωθεί με τις διατάξεις της αστυνομίας των συνόρων, ότι μεταφέρουν μόνον επιτρεπόμενα εμπορεύματα εντός των ορίων των ατελειών και ότι τηρούν το σύνολο των κανόνων περί συναλλαγματος.

Άρθρο 4

Τα μέρη καταβάλουν κάθε προσπάθεια να περιορίσουν στο ελάχιστο το χρόνο στάσης στα κοινά σύνορα για λόγους ελέγχου των επαγγελματικών επιβατικών οχημάτων.

Τα μέρη θα αναζητήσουν λύσεις για την κατάργηση, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986, του συστηματικού ελέγχου στα κοινά σύνορα του δηλωτικού μεταφοράς επιβατών φύλλου πορείας και των αδειών μεταφοράς για τις επαγγελματικές οδικές επιβατικές μεταφορές.

Άρθρο 5

Πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986, θα καθιερωθούν κοινοί έλεγχοι στους εκατέρωθεν των συνόρων ευρισκόμενους συνοριακούς σταθμούς, εφόσον αυτό δεν έχει ήδη γίνει στην πράξη και στο βαθμό που το επιτρέπουν οι εγκαταστάσεις. Θα εξεταστεί, αργότερα, αν είναι δυνατόν να καθιερωθούν σημεία κοινών ελέγχων σε άλλους μεθοριακούς σταθμούς, εφόσον το επιτρέπουν οι τοπικές συνθήκες.

Άρθρο 6

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής πιο ευνοϊκών ρυθμίσεων μεταξύ τους, τα μέρη θα λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των υπηκόων των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που κατοικούν σε δήμους ή κοινότητες ευρισκόμενους πλησίον των κοινών συνόρων, με σκοπό να μπορούν να διέρχονται τα σύνορα αυτά και από άλλα σημεία εκτός από τα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης και σε άλλες ώρες εκτός από τις ώρες λειτουργίας των μεθοριακών σταθμών ελέγχου.

Οι ενδιαφερόμενοι θα απολαύουν των εν λόγω πλεονεκτημάτων μόνον εφόσον μεταφέρουν επιτρεπόμενα εμπορεύματα εντός των ορίων των εγκεκριμένων ατελειών και εφόσον τηρούν το σύνολο των κανόνων περί συναλλάγματος.

Άρθρο 7

Τα μέρη θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια να συντονίσουν το συντομότερο δυνατό τις πολιτικές τους στον τομέα των θεωρήσεων για να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες που θα μπορούσε να έχει η ελάφρυνση των ελέγχων στα κοινά σύνορα όσον αφορά την μετανάστευση και την ασφάλεια. Λαμβάνουν, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986, ει δυνατόν, τα απαραίτητα μέτρα για να εφαρμόσουν τις διαδικασίες τους σχετικά με τη χορήγηση των θεωρήσεων και την είσοδο προσώπων στο έδαφός τους, λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει ανάγκη προστασίας του συνόλου των εδαφών των πέντε κρατών κατά της παράνομης μετανάστευσης και των δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια.

Άρθρο 8

Ενόψει της ελαφρύνσεως των ελέγχων στα κοινά σύνορα και λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών διαφορών μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν να καταπολεμήσουν ενεργά στο έδαφός τους το λαθρεμπόριο ναρκωτικών και να συντονίσουν αποτελεσματικά τις δράσεις τους σε αυτόν τον τομέα.

Άρθρο 9

Τα μέρη θα ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών και αστυνομικών τους αρχών, κυρίως όσον αφορά την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, ειδικότερα δε της παράνομης διακίνησης όπλων και ναρκωτικών, της παράνομης εισόδου και διαμονής προσώπων και της φορολογικής και τελωνειακής απάτης και του λαθρεμπορίου. Για το σκοπό αυτό και εντός των πλαισίων των εθνικών τους νομοθεσιών, τα μέρη καταβάλλουν προσπάθειες για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών και για την ενίσχυσή της, προκειμένου για πληροφορίες που θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμες στα υπόλοιπα μέρη στον αγώνα τους κατά της εγκληματικότητας.

Τα μέρη θα ενισχύσουν, στα πλαίσια των εθνικών τους νομοθεσιών, την αμοιβαία συνδρομή κατά της κινήσεως κεφαλαίων που πραγματοποιείται κατά παράβαση των σχετικών κανόνων.

Άρθρο 10

Για να εξασφαλισθεί η προβλεπόμενη στα άρθρα 6, 7, 8 και 9 συνεργασία, θα πραγματοποιούνται τακτικά συνεδριάσεις των αρμοδίων αρχών των μερών.

Άρθρο 11

Στα πλαίσια της διασυνοριακής οδικής μεταφοράς εμπορευμάτων, τα μέρη θα παύσουν από 1ης Ιουλίου 1985 να ασκούν συστηματικά στα κοινά σύνορα τους ακόλουθους ελέγχους:

- τον έλεγχο των χρόνων οδήγησης και αναπαύσεως [κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 543/69 του Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 1969, περί εναρμονίσεως ορισμένων κοινωνικών διατάξεων που αφορούν τις οδικές μεταφορές και της AETR],
- τον έλεγχο του βάρους και των διαστάσεων των επαγγελματικών οχημάτων· η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει την εισαγωγή αυτόματων συστημάτων ζυγίσματος με σκοπό το δειγματοληπτικό έλεγχο του βάρους,
- τους τεχνικούς ελέγχους των οχημάτων.

Θα ληφθούν μέτρα προς αποφυγή των διπλών ελέγχων στο εσωτερικό των συμβαλλομένων μερών.

Άρθρο 12

Από την 1η Ιουλίου 1985, ο έλεγχος των εγγράφων που δικαιολογούν την εκτέλεση των μεταφορών που πραγματοποιούνται χωρίς έγκριση ή τίθενται εκτός ποσόστωσης σύμφωνα με τις κοινοτικές ή διμερείς διατάξεις αντικαθίσταται στα κοινά σύνορα από δειγματοληπτικό έλεγχο. Τα οχήματα που εκτελούν μεταφορές οι οποίες υπάγονται σε αυτά τα καθεστώτα θα αναγνωρίζονται κατά τη διέλευση των συνόρων χάρη στην επικόλληση εμφανούς σήματος. Οι αρμόδιες αρχές των μερών καθορίζουν βάσει κοινής συμφωνίας τα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού του εμφανούς σήματος.

Άρθρο 13

Τα μέρη θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια να εναρμονίσουν, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986, τα καθεστώτα παροχής άδειας για τις επαγγελματικές οδικές μεταφορές τα οποία ισχύουν μεταξύ τους για τη διασυνοριακή κυκλοφορία, με σκοπό την απλούστευση και την ελάφρυνσή τους και τη δυνατότητα να αντικατασταθούν οι "άδειες συγκεκριμένου ταξιδιού" από τις "άδειες ορισμένου χρόνου", με οπτικό έλεγχο κατά τη διέλευση των κοινών συνόρων.

Οι διαδικασίες μετατροπής των αδειών συγκεκριμένου ταξιδιού σε άδειες ορισμένου χρόνου θα συμφωνηθούν διμερώς, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των οδικών μεταφορών των διαφόρων ενδιαφερόμενων χωρών.

Άρθρο 14

Τα μέρη θα αναζητήσουν λύσεις που να επιτρέψουν τη μείωση, στα κοινά σύνορα, του χρόνου αναμονής των σιδηροδρομικών μεταφορών λόγω των συννοριακών διατυπώσεων.

Άρθρο 15

Τα μέρη θα συστήσουν στις οικείες σιδηροδρομικές τους εταιρείες:

- να αναπροσαρμόσουν τις τεχνικές διαδικασίες ώστε να περιοριστεί στο ελάχιστο ο χρόνος στάσης στα κοινά σύνορα,
- να ληφθεί κάθε δυνατό μέτρο για να εφαρμοστεί σε ορισμένες σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων που θα καθοριστούν από τις σιδηροδρομικές εταιρείες ειδικό σύστημα που να επιτρέπει την ταχεία διέλευση των κοινών συνόρων χωρίς σημαντικές στάσεις (τραίνα για τη μεταφορά εμπορευμάτων με σύντομες στάσεις στα σύνορα).

Άρθρο 16

Τα μέρη θα εναρμονίσουν τις ώρες και τις ημερομηνίες λειτουργίας των τελωνειακών σταθμών που ελέγχουν την ποτάμια κυκλοφορία στα κοινά σύνορα.

ΤΙΤΛΟΣ II

Άρθρο 17

Όσον αφορά την κυκλοφορία των προσώπων, τα μέρη θα προσπαθήσουν να καταργήσουν τους ελέγχους στα κοινά σύνορα και να τους μετατοπίσουν στα εξωτερικά τους σύνορα. Για το σκοπό αυτό, θα καταβάλουν προηγουμένως κάθε προσπάθεια να εναρμονίσουν, εφόσον παρίσταται ανάγκη, τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που αφορούν τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς στους οποίους βασίζονται οι έλεγχοι και να λάβουν συμπληρωματικά μέτρα για τη διαφύλαξη της ασφάλειας και για την παρεμπόδιση της παράνομης μετανάστευσης υπηκόων κρατών που δεν είναι μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 18

Τα μέρη θα αρχίσουν διαβουλεύσεις κυρίως για τα ακόλουθα θέματα, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τα αποτελέσματα των βραχυπρόθεσμων μέτρων:

α) επεξεργασία διακανονισμών για τη συνεργασία των αστυνομικών αρχών όσον αφορά την πρόληψη της εγκληματικότητας και την έρευνα·

β) εξέταση των ενδεχόμενων δυσκολιών στην εφαρμογή των συμφωνιών διεθνούς δικαστικής συνδρομής και έκδοσης για να ευρεθούν οι πλέον κατάλληλες λύσεις για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των μερών σε αυτούς τους τομείς·

γ) αναζήτηση των μέσων που θα επιτρέψουν την κοινή καταπολέμηση της εγκληματικότητας, μεταξύ άλλων με τη μελέτη της ενδεχόμενης καθιέρωσης για τους αστυνομικούς του δικαιώματος συνέχισης της καταδίωξης και πέραν των συνόρων, λαμβάνοντας υπόψη τα υπάρχοντα μέσα επικοινωνίας και τη διεθνή δικαστική συνδρομή.

Άρθρο 19

Τα μέρη θα επιδιώξουν την εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών τους διατάξεων, και ιδίως:

- στον τομέα των ναρκωτικών,
- στον τομέα των όπλων και των εκρηκτικών υλών,
- όσον αφορά τη δήλωση των στοιχείων ταυτότητας των ταξιδιωτών στα ξενοδοχεία.

Άρθρο 20

Τα μέρη θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια για την εναρμόνιση των πολιτικών τους στον τομέα των θεωρήσεων, καθώς και των προϋποθέσεων εισόδου στο έδαφός τους. Θα προετοιμάσουν επίσης, εφόσον απαιτείται, την εναρμόνιση των κανόνων τους σχετικά με ορισμένα θέματα της νομοθεσίας περί αλλοδαπών όσον αφορά τους υπηκόους κρατών μη μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 21

Τα μέρη θα αναλάβουν από κοινού πρωτοβουλίες στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

- α) για να επιτύχουν την αύξηση των ατελειών που παραχωρούνται στους ταξιδιώτες·
- β) για να καταργήσουν, στα πλαίσια των κοινοτικών ατελειών, τους περιορισμούς που ενδεχομένως εξακολουθούν να υφίστανται κατά την είσοδο στα κράτη μέλη για τα εμπορεύματα τα οποία επιτρέπεται να έχουν στην κατοχή τους οι υπήκοοι των κρατών αυτών.

Τα μέρη θα αναλάβουν πρωτοβουλίες στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για να επιτύχουν την εναρμονισμένη είσπραξη, στη χώρα αναχώρησης, του ΦΠΑ που επιβάλλεται για τις παροχές υπηρεσιών τουριστικών μεταφορών στο εσωτερικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 22

Τα μέρη θα καταβάλουν προσπάθειες, τόσο μεταξύ τους όσο και στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

- για να αυξήσουν την ατέλεια για τα καύσιμα, ούτως ώστε να αντιστοιχεί στο κανονικό περιεχόμενο των δεξαμενών καυσίμου των λεωφορείων και τουριστικών οχημάτων (600 λίτρα),
- για να προσεγγίσουν τους φορολογικούς συντελεστές του καυσίμου ντίζελ και να αυξήσουν τις ατέλειες για το κανονικό περιεχόμενο των δεξαμενών καυσίμου των φορτηγών.

Άρθρο 23

Τα μέρη θα καταβάλουν επίσης κάθε προσπάθεια, στον τομέα της μεταφοράς των εμπορευμάτων, για να μειώσουν, στους εκατέρωθεν των συνόρων ευρισκόμενους συνοριακούς σταθμούς, το χρόνο αναμονής και τον αριθμό των σημείων στάσης.

Άρθρο 24

Στον τομέα της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, τα μέρη θα αναζητήσουν τα μέσα που θα τους επιτρέψουν να μεταφέρουν στα εξωτερικά σύνορα ή στο εσωτερικό του εδάφους τους τους ελέγχους που τώρα διεξάγονται στα κοινά σύνορα.

Για το σκοπό αυτό θα αναλάβουν, εφόσον απαιτείται, κοινές πρωτοβουλίες μεταξύ τους, καθώς και στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με σκοπό να εναρμονίσουν τις διατάξεις στις οποίες βασίζονται οι έλεγχοι των εμπορευμάτων στα κοινά σύνορα. Θα μεριμνήσουν ώστε τα μέτρα αυτά να μην θίξουν την αναγκαία διαφύλαξη της υγείας των προσώπων, των ζώων και των φυτών.

Άρθρο 25

Τα μέρη θα αναπτύξουν τη συνεργασία τους με σκοπό να διευκολύνουν τον τελωνισμό των εμπορευμάτων κατά τη διέλευση κοινών συνόρων χάρη στη συστηματική και αυτόματη ανταλλαγή των απαραίτητων στοιχείων που περιέχονται στο ενιαίο έγγραφο.

Άρθρο 26

Τα μέρη θα εξετάσουν με ποιο τρόπο οι έμμεσοι φόροι (ΦΠΑ και ειδικοί φόροι κατανάλωσης) θα μπορούσαν να εναρμονιστούν στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Για το σκοπό αυτό, θα υποστηρίξουν κάθε πρωτοβουλία που θα αναλάβουν οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

Άρθρο 27

Τα μέρη θα μελετήσουν κατά πόσον μπορούν να καταργηθούν, σε αμοιβαία βάση, οι περιορισμοί των ατελειών που χορηγούνται στα κοινά σύνορα στους κατοίκους των παραμεθόριων περιοχών, έτσι όπως προβλέπονται βάσει του κοινοτικού δικαίου.

Άρθρο 28

Πριν από τη σύναψη οποιωνδήποτε διμερών ή πολυμερών διακανονισμών παρομοίων προς την παρούσα συμφωνία με κράτη τα οποία δεν αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη της εν λόγω συμφωνίας, θα πρέπει να προηγείται διαβούλευση μεταξύ των μερών.

Άρθρο 29

Η παρούσα συμφωνία θα ισχύει και στο Land του Βερολίνου, εκτός αν γίνει αντίθετη δήλωση από την κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας προς τις κυβερνήσεις των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ και στην κυβέρνηση της Γαλλικής Δημοκρατίας εντός των πρώτων τριών μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 30

Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, τα οποία δεν θα ισχύουν αμέσως μετά την έναρξη ισχύος της, θα εφαρμοστούν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986 όσον αφορά τα μέτρα του τίτλου I και, ει δυνατόν, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1990 όσον αφορά τα μέτρα του τίτλου II, εκτός αν στην παρούσα συμφωνία προβλέπονται άλλες προθεσμίες.

Άρθρο 31

Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των άρθρων 5 και 6, 8 έως 16 της συμφωνίας που έχει συναφθεί στο Saarbrücken στις 13 Ιουλίου 1984 μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας.

Άρθρο 32

Η παρούσα συμφωνία υπογράφεται χωρίς επιφύλαξη κύρωσης ή έγκρισης, ή με επιφύλαξη κύρωσης ή έγκρισης ακολουθούμενη από κύρωση ή έγκριση.

Η παρούσα συμφωνία τίθεται προσωρινά σε ισχύ από την επόμενη ημέρα της υπογραφής της.

Η παρούσα συμφωνία θα αρχίσει να ισχύει τριάντα ημέρες μετά από την κατάθεση του τελευταίου εγγράφου επικύρωσης ή έγκρισης.

Άρθρο 33

Η κυβέρνηση του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου είναι θεματοφύλακας της παρούσας συμφωνίας. Διαβιβάζει επικυρωμένο ακριβές αντίγραφο σε κάθε μία από τις κυβερνήσεις των λοιπών υπογραφόντων κρατών.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Übereinkommen gesetzt./En foi de quoi, les représentants des Gouvernements dûment habilités à cet effet ont signé le présent accord./Ten blijke waarvan de daartoe naar behoren gemachtigde vertegenwoordigers van de Regeringen dit Akkoord hebben ondertekend.

Geschehen zu Schengen (Großherzogtum Luxemburg) am vierzehnten Juni neunzehnhundertfünfundachtzig,

in deutscher, französischer und niederländischer Sprache abgefaßt, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist./Fait à Schengen (Grand-Duché de Luxembourg), le quatorze juin mil neuf cent quatre-vingt-cinq,

les textes du présent accord en langues allemande, française et néerlandaise, faisant également foi./Gedaan te Schengen (Groothertogdom Luxemburg), de veertiende juni negentienhonderdvijfentachtig,

zijnde te teksten van dit Akkoord in de Duitse, de Franse en de Nederlandse taal gelijkelijk authentiek.

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique/Voor de Regering van het Koninkrijk België

>PIC FILE= "L_2000239EL.001701.TIF">

P. de Keersmaecker

Secrétaire d'État aux Affaires européennes/Staatssecretaris voor Europese Zaken

Für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland

>PIC FILE= "L_2000239EL.001702.TIF">

Prof. Dr. W. Schreckenberger

Staatssekretär im Bundeskanzleramt

Pour le Gouvernement de la République française

>PIC FILE= "L_2000239EL.001801.TIF">

C. Lalumière

Secrétaire d'État aux Affaires européennes

Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg

>PIC FILE= "L_2000239EL.001802.TIF">

R. Goebbels

Secrétaire d'État aux Affaires étrangères

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden

>PIC FILE= "L_2000239EL.001803.TIF">

W. F. van Eekelen

Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken

Παράρτημα Β – Οδηγία 95/46/ΕΚ

Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

- τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 100 Α,
- την πρόταση της Επιτροπής (1),
- τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (2),

Αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 189 Β της συνθήκης (3),

Εκτιμώντας:

- (1) ότι οι στόχοι της Κοινότητας που διατυπώνονται στη συνθήκη, όπως τροποποιήθηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, συνίστανται στην επίτευξη όλο και μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των ευρωπαϊκών λαών, στην ανάπτυξη στενότερων σχέσεων μεταξύ των χωρών της Κοινότητας, στην εξασφάλιση, μέσω κοινής προσπάθειας, της οικονομικής και κοινωνικής προόδου, με την κατάργηση των φραγμών που χωρίζουν την Ευρώπη, στην προώθηση της συνεχούς βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των λαών, στη διατήρηση και την εδραίωση της ειρήνης και της ελευθερίας και στην προώθηση της δημοκρατίας με βάση τα θεμελιώδη

δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τα συντάγματα και τους νόμους των κρατών μελών καθώς και την ευρωπαϊκή σύμβαση περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών-

- (2) ότι τα συστήματα επεξεργασίας δεδομένων υπηρετούν τον άνθρωπο- ότι πρέπει, ανεξαρτήτως ιθαγένειας ή κατοικίας των φυσικών προσώπων, να σέβονται τις θεμελιώδεις ελευθερίες και τα δικαιώματά τους, και ιδίως την ιδιωτική ζωή, και να συμβάλλουν στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο, στην ανάπτυξη των εμπορικών συναλλαγών καθώς και στην ευημερία του ατόμου-
- (3) ότι για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στην οποία, σύμφωνα με το άρθρο 7 Α της συνθήκης, εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, απαιτείται όχι μόνο η δυνατότητα κυκλοφορίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ κρατών μελών αλλά και η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου-
- (4) ότι στην Κοινότητα γίνεται όλο και συχνότερη προσφυγή στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στους διάφορους τομείς των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων- ότι η πρόοδος της πληροφορικής διευκολύνει σημαντικά την επεξεργασία και την ανταλλαγή αυτών των δεδομένων-
- (5) ότι η οικονομική και κοινωνική ολοκλήρωση που απορρέει από την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 7 Α της συνθήκης συνεπάγονται κατ' ανάγκη αισθητή αύξηση της διασυννοριακής ροής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ όλων των πρωταγωνιστών της οικονομικής και κοινωνικής ζωής των κρατών μελών, ιδιώτες ή Δημόσιο- ότι η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στα διάφορα κράτη μέλη βρίσκεται σε ανέλιξη- ότι οι διοικήσεις των διαφόρων κρατών μελών καλούνται, κατ' εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα προκειμένου να εκπληρώνουν την αποστολή τους ή να ασκούν καθήκοντα για λογαριασμό διοικητικής αρχής άλλου κράτους μέλους, στο πλαίσιο του χώρου δίχως σύνορα τον οποίο περιλαμβάνει η εσωτερική αγορά-

- (6) ότι, εξάλλου, η ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας, καθώς και η συντονισμένη εισαγωγή νέων δικτύων τηλεπικοινωνιών στην Κοινότητα απαιτούν και διευκολύνουν τη διασυνοριακή κυκλοφορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα-
- (7) ότι οι διαφορές που υπάρχουν στα κράτη μέλη ως προς το επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι δυνατόν να εμποδίζουν τη διαβίβαση των δεδομένων αυτών από το έδαφος ενός στο έδαφος άλλου κράτους μέλους- ότι οι διαφορές αυτές ενδέχεται συνεπώς να φέρουν εμπόδια στην άσκηση πολλών οικονομικών δραστηριοτήτων σε κοινοτικό επίπεδο, να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και να δυσχεράνουν το έργο των διοικητικών αρχών στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου- ότι αυτές οι διαφορές προστασίας οφείλονται στις αποκλίσεις των εθνικών νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων-
- (8) ότι για την εξάλειψη των εμποδίων στην κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να υπάρχει ίσος βαθμός προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών σε όλα τα κράτη μέλη- ότι η υλοποίηση αυτού του στόχου που είναι ζωτικός για την εσωτερική αγορά, δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνον μέσω των ενεργειών των κρατών μελών, λαμβανομένων ιδίως υπόψη της έκτασης των υφιστάμενων αποκλίσεων μεταξύ των οικείων εθνικών νομοθεσιών καθώς και της ανάγκης συντονισμού των νομοθεσιών των κρατών μελών, προκειμένου η διασυνοριακή ροή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να ρυθμίζεται με συνέπεια και σύμφωνα με τον στόχο της εσωτερικής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 7Α της συνθήκης- ότι είναι, ως εκ τούτου, απαραίτητη η παρέμβαση της Κοινότητας ώστε να υπάρξει προσέγγιση των νομοθεσιών-
- (9) ότι, λόγω της ισοδύναμης προστασίας που θα προκύψει από την προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών, τα κράτη μέλη δεν θα μπορούν πλέον να εμποδίζουν την μεταξύ τους ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για λόγους προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων, και κυρίως της ιδιωτικής ζωής- ότι τα κράτη μέλη θα διαθέτουν περιθώριο χειρισμού το οποίο, στα πλαίσια της εφαρμογής της οδηγίας, θα μπορεί να χρησιμοποιείται επίσης από τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους- ότι θα μπορούν συνεπώς να προσδιορίζουν, στην εθνική τους νομοθεσία, τους γενικούς όρους θεμιτής επεξεργασίας των δεδομένων- ότι πράττοντας τούτο τα κράτη μέλη θα προσπαθήσουν να βελτιώσουν την προστασία που παρέχει η ισχύουσα νομοθεσία τους- ότι, εντός των ορίων του περιθωρίου και σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, ενδέχεται να προκύψουν διαφορές όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας, που θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις στην κυκλοφορία των δεδομένων τόσο στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους όσο και στην Κοινότητα-

(10)ότι στόχος των εθνικών νομοθεσιών όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι η διασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, όπως επίσης αναγνωρίζεται στο άρθρο 8 της ευρωπαϊκής σύμβασης περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών καθώς και στις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου- ότι, για το λόγο αυτό, η προσέγγιση των εν λόγω νομοθεσιών δεν πρέπει να οδηγήσει στην εξασθένηση της προστασίας που εξασφαλίζουν αλλά, αντιθέτως, πρέπει να έχει ως στόχο την κατοχύρωση υψηλού επιπέδου προστασίας στην Κοινότητα-

(11)ότι οι αρχές περί προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του ατόμου, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, που περιέχονται στην παρούσα οδηγία, διευκρινίζουν και επεκτείνουν τις αρχές που περιλαμβάνονται στη σύμβαση της 28ης Ιανουαρίου 1991 του Συμβουλίου της Ευρώπης περί προστασίας των προσώπων έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα-

(12)ότι οι αρχές περί προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εφόσον οι δραστηριότητες του υπευθύνου της επεξεργασίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου- ότι πρέπει να εξαιρούνται οι επεξεργασίες που εκτελούνται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων, όπως οι επεξεργασίες οι σχετικές με την αλληλογραφία και την τήρηση καταλόγων διευθύνσεων-

(13)ότι οι δραστηριότητες που αναφέρονται στους τίτλους V και VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την άμυνα, την ασφάλεια του κράτους ή οι δραστηριότητες του κράτους στον ποινικό τομέα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που βαρύνουν τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 56 παράγραφος 2 και του άρθρων 57 και 100 Α της συνθήκης- ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αναγκαία για την οικονομική ευημερία του κράτους, δεν εμπίπτει στην παρούσα οδηγία όταν αφορά ζητήματα κρατικής ασφάλειας-

(14)ότι, λόγω της σημασίας που έχει λάβει στα πλαίσια της κοινωνίας της πληροφόρησης η ανάπτυξη τεχνικών για τη συλλογή, τη διαβίβαση, το χειρισμό, την καταχώρηση, την αποθήκευση ή την ανακοίνωση δεδομένων ήχου και εικόνας που αφορούν φυσικά πρόσωπα, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στις επεξεργασίες των σχετικών δεδομένων-

(15)ότι οι επεξεργασίες των δεδομένων αυτών καλύπτονται από την παρούσα οδηγία μόνον εφόσον είναι αυτοματοποιημένες ή εφόσον τα δεδομένα περιλαμβάνονται ή προορίζονται να περιληφθούν σε αρχείο διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά, όσον αφορά τα πρόσωπα, κριτήρια, ώστε να είναι ευχερής η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα-

(16)ότι οι επεξεργασίες δεδομένων ήχου και εικόνας, όπως και της επιτήρησης μέσω βίντεο, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εφόσον εκτελούνται για λόγους δημόσιας ασφάλειας, άμυνας, ασφαλείας του κράτους ή για την άσκηση ποινικών αρμοδιοτήτων ή άλλων δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου-

(17)ότι όσον αφορά την επεξεργασία ήχου και εικόνας στα πλαίσια δημοσιογραφίας ή λογοτεχνικής ή καλλιτεχνικής έκφρασης, και ιδίως στον οπτικοακουστικό τομέα, οι αρχές της οδηγίας εφαρμόζονται περιοριστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9-

(18)ότι, προκειμένου να αποφευχθεί ο αποκλεισμός ενός προσώπου από την δύναμη της παρούσας οδηγίας προστασία, είναι απαραίτητο κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στην Κοινότητα να τηρεί τη νομοθεσία ενός από τα κράτη μέλη- ότι είναι σκόπιμο οι επεξεργασίες που εκτελούνται από πρόσωπα ενεργούντα υπό τον έλεγχο του υπευθύνου της επεξεργασίας ο οποίος είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος να υπόκεινται στη νομοθεσία του κράτους αυτού-

(19)ότι η εγκατάσταση στο έδαφος κράτους μέλους περιλαμβάνει την πραγματική άσκηση δραστηριότητας βάσει μονίμου καταστήματος- ότι η νομική μορφή ενός τέτοιου καταστήματος, είτε πρόκειται για απλό

υποκατάστημα είτε για θυγατρική με νομική προσωπικότητα, δεν συνιστά καθοριστικό παράγοντα εν προκειμένω- ότι, όταν ένας μόνον υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εγκατεστημένος στο έδαφος πλειόνων κρατών μελών, ιδίως μέσω θυγατρικής, πρέπει να εξασφαλίζει, κυρίως για να αποφεύγονται οι καταστρατηγήσεις, ότι κάθε κατάστημά του πληροί τις απαιτήσεις τις οποίες προβλέπει η οικεία εθνική νομοθεσία-

(20) ότι η εγκατάσταση σε τρίτη χώρα του υπευθύνου της επεξεργασίας δεν πρέπει να αποτελεί εμπόδιο στην προστασία των προσώπων που προβλέπεται από την παρούσα οδηγία- ότι, στην περίπτωση αυτή, ενδείκνυται οι εκτελούμενες επεξεργασίες να υπάγονται στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκονται τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία και να παρέχονται εγγυήσεις ώστε τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία να γίνονται πράγματι σεβαστά-

(21) ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει τους κανόνες της εδαφικότητας που ισχύουν στον τομέα του ποινικού δικαίου-

(22) ότι, ιδίως, τα κράτη μέλη θα προσδιορίσουν επακριβέστερα στη νομοθεσία τους ή κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογήν της παρούσας οδηγίας, τις γενικές προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες είναι θεμιτή η επεξεργασία- ότι ιδίως το άρθρο 5, σε συνδυασμό με τα άρθρα 7 και 8, επιτρέπει στα κράτη μέλη να προβλέπουν, πέραν των γενικών κανόνων, ειδικές προϋποθέσεις για την επεξεργασία δεδομένων σε συγκεκριμένους τομείς και για τις διάφορες κατηγορίες δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 8-

(23) ότι τα κράτη μέλη δύνανται να διασφαλίσουν την πραγμάτωση της προστασίας των προσώπων τόσο με γενικό νόμο περί προστασίας των προσώπων κατά της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όσο και με τομεακούς νόμους, όπως π.χ. οι νόμοι περί στατιστικής υπηρεσίας-

(24) ότι οι νομοθεσίες περί προστασίας των νομικών προσώπων κατά της επεξεργασίας δεδομένων που τα αφορούν δεν θίγονται από την παρούσα οδηγία-

(25) ότι οι αρχές της προστασίας δέον να εκφράζονται, αφενός, στις υποχρεώσεις τις οποίες υπέχουν πρόσωπα, δημόσιες αρχές, επιχειρήσεις ή άλλοι φορείς υπεύθυνοι για την επεξεργασία, όσον αφορά ιδίως την ποιότητα των δεδομένων, την ασφάλεια της τεχνικής, την κοινοποίηση στην αρχή ελέγχου, τις συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί να εκτελεσθεί η επεξεργασία και, αφετέρου, με τα δικαιώματα που παρέχονται στα πρόσωπα, τα δεδομένα των οποίων αποτελούν αντικείμενο της επεξεργασίας, προκειμένου να ενημερώνονται επί των δεδομένων, να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά, να ζητούν τη διόρθωσή τους ή ακόμη να αντιτάσσονται στην επεξεργασία τους-

(26) ότι οι αρχές της προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε πληροφορία του αφορά πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί- ότι, για να διαπιστωθεί αν η ταυτότητα ενός προσώπου μπορεί να εξακριβωθεί, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των μέσων που μπορούν ευλόγως να χρησιμοποιηθούν, είτε από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας, είτε από τρίτο, για να εξακριβωθεί η ταυτότητα του εν λόγω προσώπου- ότι οι αρχές της προστασίας δεν εφαρμόζονται σε δεδομένα που έχουν καταστεί ανώνυμα, κατά τρόπο ώστε να μην μπορεί να εξακριβωθεί πλέον η ταυτότητα του προσώπου στο οποίο αναφέρονται- ότι οι κώδικες δεοντολογίας κατά την έννοια του άρθρου 27 μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμο μέσο για την παροχή στοιχείων ως προς τον τρόπο κατά τον οποίο τα δεδομένα μπορούν να καταστούν ανώνυμα και να φυλάσσονται με μορφή που δεν επιτρέπει πλέον να εξακριβωθεί η ταυτότητα του προσώπου στο οποίο αναφέρονται-

(27) ότι η προστασία του ατόμου πρέπει να ισχύει τόσο για την αυτοματοποιημένη όσο και για την διά της χειρός επεξεργασία δεδομένων- ότι το πεδίο εφαρμογής της προστασίας αυτής δεν πρέπει πράγματι να εξαρτάται από τις χρησιμοποιούμενες τεχνικές, δεδομένου ότι αυτό θα δημιουργούσε σοβαρούς κινδύνους καταστρατήγησης- ότι, ωστόσο, όσον αφορά την διά χειρός επεξεργασία, καλύπτονται από την οδηγία μόνον τα αρχεία και όχι οι μη διαρθρωμένοι φάκελοι- ότι, ιδίως, το περιεχόμενο ενός αρχείου πρέπει να είναι διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά κριτήρια ώστε να επιτρέπεται η ευχερής πρόσβαση των ατόμων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα- ότι, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 στοιχείο γ), τα διάφορα κριτήρια για τον καθορισμό των στοιχείων ενός διαρθρωμένου συνόλου δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τα διάφορα κριτήρια που διέπουν την πρόσβαση στο σύνολο αυτό, μπορούν να θεσπίζονται από κάθε κράτος μέλος- ότι συνεπώς ένας φάκελος ή σύνολο φακέλων, καθώς και το εξώφυλλό τους, εφόσον δεν είναι διαρθρωμένοι σύμφωνα με ειδικά κριτήρια, δεν εμπίπτουν σε καμία περίπτωση στην παρούσα οδηγία-

(28)ότι οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να εκτελείται κατά τρόπο θεμιτό και σύννομο έναντι των ενδιαφερομένων προσώπων- ότι πρέπει ιδίως να αφορά δεδομένα κατάλληλα και συναφή προς τους επιδιωκόμενους στόχους και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται- ότι οι στόχοι αυτοί πρέπει να είναι σαφείς και νόμιμοι και να καθορίζονται κατά τη συλλογή των δεδομένων- ότι οι στόχοι των επεξεργασιών που έπονται της συλλογής δεν πρέπει να είναι ασυμβίβαστοι προς τους αρχικούς στόχους-

(29)ότι η περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς σκοπούς δεν πρέπει γενικά να θεωρείται ασυμβίβαστη με τους σκοπούς για τους οποίους έχουν προηγουμένως συλλεχθεί τα δεδομένα, εφόσον τα κράτη μέλη παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις- ότι οι εγγυήσεις αυτές πρέπει ιδίως να αποκλείουν τη χρήση των δεδομένων για τη λήψη μέτρων ή αποφάσεων που αφορούν συγκεκριμένο πρόσωπο-

(30)ότι, για να είναι νόμιμη η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει επιπλέον να διενεργείται με τη συναίνεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή να είναι αναγκαία για τη σύναψη ή την εκτέλεση σύμβασης που δεσμεύει το εν λόγω πρόσωπο ή την εκπλήρωση υποχρέωσης εκ του νόμου ή την εκτέλεση αποστολής δημοσίου συμφέροντος ή έργου εμπύκτοντος στην άσκηση δημόσιας εξουσίας ή ακόμη την πραγμάτωση εννόμου συμφέροντος φυσικού ή νομικού προσώπου, υπό τον όρο ότι δεν προέχουν το συμφέρον ή τα δικαιώματα και οι ελευθερίες του εν λόγω προσώπου- ότι, ειδικότερα, προκείμενου να εξασφαλιστεί η ισορροπία των εν λόγω συμφερόντων παράλληλα με τη διασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να χρησιμοποιούνται και να ανακοινώνονται σε τρίτους στα πλαίσια νόμιμης συνήθους δραστηριότητας στις επιχειρήσεις ή άλλους οργανισμούς- ότι επίσης μπορούν να προσδιορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να ανακοινώνονται σε τρίτους τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για εμπορικούς ή διαφημιστικούς σκοπούς που επιδιώκονται είτε από εμπορικούς φορείς είτε από φιλανθρωπικά σωματεία ή άλλες οργανώσεις ή ενώσεις, λ.χ. πολιτικού χαρακτήρα, με την επιφύλαξη των διατάξεων που επιτρέπουν στα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα να αντισταθούν χωρίς αιτιολόγηση και άνευ δαπάνης στην επεξεργασία των δεδομένων που τα αφορούν-

(31)ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να θεωρείται ως σύννομη όταν πραγματοποιείται με σκοπό την προστασία ουσιώδους βιοτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα-

(32)ότι εναπόκειται στις εθνικές νομοθεσίες να καθορίσουν εάν ο υπεύθυνος της επεξεργασίας στον οποίο έχει ανατεθεί αποστολή δημοσίου συμφέροντος ή εμπίπτουσα στην άσκηση δημοσίας εξουσίας πρέπει να είναι δημόσια διοικητική αρχή ή άλλο πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, όπως μια επαγγελματική ένωση-

(33)ότι, εξάλλου, τα δεδομένα που εκ φύσεως ενδέχεται να θίξουν τις θεμελιώδεις ελευθερίες ή την ιδιωτική ζωή δεν πρέπει να καθίστανται αντικείμενο επεξεργασίας, εκτός αν υπάρχει ρητή συναίνεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται- ότι, ωστόσο, πρέπει να προβλέπεται ρητά η δυνατότητα παρέκκλισης από αυτήν την απαγόρευση λόγω ειδικών αναγκών, ιδίως όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται για ορισμένους λόγους υγείας από άτομα υπέχοντα υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου ή για νόμιμες δραστηριότητες από ορισμένα σωματεία ή ιδρύματα, σκοπός των οποίων είναι να επιτρέπουν την άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών-

(34)ότι, για λόγους σημαντικού δημόσιου συμφέροντος, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από την απαγόρευση επεξεργασίας ευαίσθητων κατηγοριών δεδομένων σε τομείς όπως η δημόσια υγεία, η κοινωνική προστασία -ιδίως όσον αφορά τη διασφάλιση της ποιότητας και της οικονομικής αποτελεσματικότητας καθώς και των διαδικασιών που ακολουθούνται για να εξετάζονται οι αιτήσεις παροχών και υπηρεσιών στα πλαίσια του καθεστώτος ιατροφαρμακευτικής ασφάλισης- η επιστημονική έρευνα καθώς και η δημόσια στατιστική- ότι εναπόκειται, ωστόσο, στα κράτη μέλη να προβλέψουν ειδικές και πρόσφορες εγγυήσεις ώστε να προστατεύονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και η ιδιωτική ζωή των προσώπων-

(35)ότι, επιπλέον, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιες αρχές για σκοπούς που καθορίζονται στο συνταγματικό ή το δημόσιο διεθνές δίκαιο, επίσημα αναγνωρισμένων θρησκευτικών οργανώσεων εκτελείται για λόγους μείζονος δημοσίου συμφέροντος-

(36)ότι εφόσον, προκειμένου περί εκλογών, η λειτουργία του δημοκρατικού συστήματος απαιτεί από τα πολιτικά κόμματα να συλλέγουν δεδομένα σχετικά με τα πολιτικά φρονήματα διαφόρων προσώπων, η επεξεργασία τέτοιων δεδομένων δύναται να επιτραπεί για λόγους μείζονος δημοσίου συμφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι θεσπίζονται οι προσήκουσες εγγυήσεις-

(37) ότι ως προς την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για δημοσιογραφικούς σκοπούς καθώς και για καλλιτεχνική ή λογοτεχνική έκφραση, ιδίως στον οπτικοακουστικό τομέα, πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις και περιορισμοί από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας οι οποίοι είναι αναγκαίοι για το συμβιβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου με την ελευθερία της έκφρασης, και ιδίως την ελευθερία να λαμβάνει κανείς ή να παρέχει πληροφορίες, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της ευρωπαϊκής σύμβασης περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στα κράτη μέλη να θεσπίσουν, για την ιεράρχηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τις αναγκαίες εξαιρέσεις και περιορισμούς όσον αφορά τους εν γένει κανόνες νομιμότητας της επεξεργασίας των δεδομένων, τα μέτρα διαβίβασης των δεδομένων σε τρίτες χώρες, καθώς και τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών ελέγχου. Αυτό δεν θα πρέπει εντούτοις να παράσχει στα κράτη μέλη αφορμή για να προβλέπουν εξαιρέσεις από τα μέτρα που εγγυώνται την ασφάλεια της επεξεργασίας. Θα πρέπει ωσαύτως να μεταβιβαστούν εκ των υστέρων ορισμένες αρμοδιότητες τουλάχιστον στην αρμόδια επί του τομέα αρχή ελέγχου, όπως φερ' ειπείν η δημοσίευση εκθέσεων σε τακτά διαστήματα ή η προσφυγή στις δικαστικές αρχές-

(38) ότι η σύννομη επεξεργασία των δεδομένων προϋποθέτει ότι τα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα είναι σε θέση να πληροφορούνται την ύπαρξη της επεξεργασίας και, εφόσον τα δεδομένα συλλέγονται από αυτά, να έχουν πραγματική και ολοκληρωμένη ενημέρωση σχετικά με τις συνθήκες της συλλογής-

(39) ότι ορισμένες επεξεργασίες αφορούν δεδομένα τα οποία ο υπεύθυνος δεν συνέλεξε απευθείας από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται- ότι, εξάλλου, τα δεδομένα μπορούν να ανακοινωθούν νομίμως σε τρίτο, ακόμη και όταν η ανακοίνωση αυτή δεν είχε προβλεφθεί κατά τη συλλογή τους από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται- ότι, σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η ενημέρωση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα πρέπει να πραγματοποιείται κατά την καταγραφή των δεδομένων ή, το αργότερο, κατά την πρώτη ανακοίνωσή τους σε τρίτο-

(40) ότι, ωστόσο, δεν είναι ανάγκη να επιβληθεί η υποχρέωση αυτή εφόσον το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει ήδη ενημερωθεί- ότι η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται όταν η καταγραφή ή η ανακοίνωση προβλέπεται ρητώς από το νόμο όταν η ενημέρωση του εν λόγω προσώπου αποδεικνύεται αδύνατη ή συνεπάγεται δυσανάλογες προσπάθειες, όπως μπορεί να συμβεί με τις επεξεργασίες για ιστορικούς, στατιστικούς, ή επιστημονικούς σκοπούς- εν προκειμένω είναι δυνατόν να εξετάζονται ο αριθμός των

προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, η ηλικία των δεδομένων καθώς και τα αντισταθμιστικά μέτρα που μπορούν να ληφθούν-

(41) ότι κάθε πρόσωπο πρέπει να έχει δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα που το αφορούν και τα οποία αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, προκειμένου να βεβαιώνεται, ιδίως, για την ακρίβειά τους και τον σύννομο χαρακτήρα της επεξεργασίας τους- ότι, για τους ίδιους λόγους, κάθε πρόσωπο πρέπει να έχει επί πλέον το δικαίωμα να γνωρίζει τη λογική η οποία υπαγορεύει την αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων που το αφορούν, τουλάχιστον στην περίπτωση των αυτοματοποιημένων αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1- ότι το δικαίωμα αυτό δεν πρέπει να θίγει το επιχειρηματικό απόρρητο ούτε την πνευματική ιδιοκτησία, ιδίως το δικαίωμα του δημιουργού που προστατεύει το λογισμικό- ότι αυτό δεν πρέπει, ωστόσο, να καταλήγει στην άρνηση κάθε ενημέρωσης του ενδιαφερομένου προσώπου-

(42) ότι τα κράτη μέλη μπορούν, προς το συμφέρον του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή προκειμένου να προστατευθούν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες τρίτων, να περιορίζουν τα δικαιώματα πρόσβασης και πληροφόρησης- ότι μπορούν, για παράδειγμα, να διευκρινίζουν ότι η πρόσβαση σε δεδομένα ιατρικής φύσεως μπορεί να γίνεται μόνο μέσω επαγγελματικού στελέχους του κλάδου της υγείας-

(43) ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν περιορισμούς των δικαιωμάτων πρόσβασης και ενημέρωσης καθώς και ορισμένων υποχρεώσεων του υπευθύνου της επεξεργασίας εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της άμυνας, της δημόσιας ασφάλειας, σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους της Ένωσης καθώς και για την έρευνα και δίωξη ποινικών παραβάσεων και παραβάσεων δεοντολογίας των νομικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών- ότι πρέπει να απαριθμηθούν, ως εξαιρέσεις και περιορισμοί, οι αποστολές ελέγχου, επιθεώρησης ή ρύθμισης που είναι αναγκαίες στους τελευταίους τρεις προαναφερθέντες τομείς όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια, τα οικονομικά ή χρηματοοικονομικά συμφέροντα και την πρόληψη ποινικών αδικημάτων- ότι η απαρίθμηση έργων που αφορούν τους τρεις αυτούς τομείς δεν θίγει τη νομιμότητα εξαιρέσεων και περιορισμών για λόγους κρατικής ασφάλειας ή άμυνας-

(44)ότι τα κράτη μέλη ενδέχεται να υποχρεωθούν, βάσει κοινοτικής νομοθεσίας, να παρεκκλίνουν της παρούσας οδηγίας σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης, την ενημέρωση και την ποιότητα των δεδομένων, προκειμένου να επιτύχουν ορισμένους από τους ανωτέρω στόχους-

(45)ότι, στην περίπτωση που τα δεδομένα θα μπορούσαν να υποστούν σύννομη επεξεργασία λόγω δημοσίου συμφέροντος, της άσκησης δημόσιας εξουσίας ή έννομων συμφερόντων φυσικών ή νομικών προσώπων, κάθε πρόσωπο θα πρέπει να δικαιούται να αντιτάσσεται για υπέρτερους νόμιμους λόγους που ανάγονται στην ειδική του κατάσταση και να αποκλείει από την επεξεργασία τα δεδομένα που το αφορούν- ότι τα κράτη μέλη έχουν πάντως την ευχέρεια να θεσπίζουν αντίθετες εθνικές διατάξεις-

(46)ότι η προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα απαιτεί τη λήψη κατάλληλων τεχνικών μέτρων και οργάνωση κατά τη στιγμή τόσο του σχεδιασμού των τεχνικών επεξεργασίας όσο και της εκτέλεσης της επεξεργασίας, προκειμένου ιδίως να υπάρξουν εγγυήσεις για την ασφάλειά τους και να εμποδίζεται έτσι κάθε ανεπίτρεπτη επεξεργασία- ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να μεριμνούν για την τήρηση των μέτρων αυτών εκ μέρους των υπευθύνων της επεξεργασίας- ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν ενδεδειγμένο επίπεδο ασφάλειας, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της τεχνικής και το κόστος της εφαρμογής τους έναντι των κινδύνων που εμφανίζουν οι επεξεργασίες και της φύσης των προς προστασία δεδομένων-

(47)ότι όταν ένα μήνυμα που περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μεταβιβάζεται μέσω υπηρεσίας τηλεπικοινωνιών ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μοναδικός στόχος των οποίων είναι η μεταβίβαση μηνυμάτων αυτού του τύπου, ως υπεύθυνος για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στο μήνυμα θα θεωρείται το πρόσωπο από το οποίο προέρχεται το μήνυμα και όχι το πρόσωπο που παρέχει την υπηρεσία μεταβίβασης- ότι, πάντως, τα πρόσωπα που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες θα θεωρούνται κατά κανόνα ως υπεύθυνοι για την επεξεργασία πρόσθετων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της υπηρεσίας-

(48)ότι η κοινοποίηση στην αρχή ελέγχου αποβλέπει στη διασφάλιση της δημοσιότητας των σκοπών της επεξεργασίας καθώς και των κύριων χαρακτηριστικών της, με στόχο την εξακρίβωση εάν η επεξεργασία είναι σύμφωνη με τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας-

(49)ότι, προς αποφυγή απρόσφορων διοικητικών διατυπώσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέψουν εξαιρέσεις ή απλουστεύσεις κατά την κοινοποίηση των επεξεργασιών που δεν είναι ικανές να θίξουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, εφόσον οι επεξεργασίες αυτές είναι σύμφωνες με πράξη που έχει θεσπιστεί από κράτος μέλος ορίζουσα τα όριά τους- ότι εξαιρέσεις ή απλουστεύσεις μπορούν επίσης να προβλέπονται από τα κράτη μέλη όταν πρόσωπο που ορίζεται από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας βεβαιώνεται ότι οι πραγματοποιούμενες επεξεργασίες δεν είναι ικανές να θίξουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα- ότι το πρόσωπο που είναι επιφορτισμένο με την προστασία δεδομένων, είτε είναι υπάλληλος του υπευθύνου της επεξεργασίας είτε εξωτερικός συνεργάτης, πρέπει να ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη ανεξαρτησία-

(50)ότι η εξαίρεση ή η απλούστευση μπορούν να προβλέπονται ειδικότερα για τις επεξεργασίες μοναδικό αντικείμενο των οποίων είναι η τήρηση μητρώων τα οποία προορίζονται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, για την ενημέρωση του κοινού και είναι προσιτά στο κοινό ή σε οποιοδήποτε πρόσωπο που μπορεί να επικαλεσθεί έννομο συμφέρον-

(51)ότι, ωστόσο, η απλούστευση της υποχρέωσης κοινοποίησης ή η εξαίρεση από αυτήν δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο της επεξεργασίας από καμία άλλη υποχρέωση που απορρέει από την παρούσα οδηγία-

(52)ότι ο εκ των υστέρων έλεγχος εκ μέρους των αρμοδίων αρχών πρέπει γενικά να θεωρείται ως επαρκές μέτρο-

(53)ότι, πάντως, ορισμένες επεξεργασίες ενδέχεται να παρουσιάζουν ιδιαίτερους κινδύνους όσον αφορά τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, λόγω της φύσεως, της έκτασης ή του σκοπού τους, που μπορεί να είναι, π.χ. ο αποκλεισμός προσώπων από την απόλαυση δικαιώματος, παροχής ή συμβάσεως, ή λόγω της ιδιαίτερης χρήσης νέας τεχνολογίας- ότι τα κράτη μέλη, εάν το επιθυμούν, μπορούν να προσδιορίζουν στη νομοθεσία τους κινδύνους αυτούς-

(54)ότι, σε σχέση με το σύνολο των εκτελούμενων επεξεργασιών, ο αριθμός των επεξεργασιών που παρουσιάζουν ιδιαίτερους κινδύνους θα πρέπει να είναι πολύ περιορισμένος- ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν για τις επεξεργασίες αυτές έλεγχο από την αρχή ελέγχου ή από το πρόσωπο που είναι επιφορτισμένο με την προστασία των δεδομένων, σε συνεργασία με την αρχή ελέγχου, έλεγχο ο οποίος θα προηγείται της επεξεργασίας- ότι, μετά τον έλεγχο, η αρχή ελέγχου μπορεί, σύμφωνα με την εθνική της νομοθεσία, να εκφέρει γνώμη ή να εγκρίνει την επεξεργασία των δεδομένων- ότι αυτή η εξέταση μπορεί επίσης να διενεργηθεί στα πλαίσια της προπαρασκευής νομοθετικού μέτρου θεσπιζόμενου από το εθνικό κοινοβούλιο ή βάσει τέτοιου μέτρου, το οποίο καθορίζει τη φύση της επεξεργασίας και τις κατάλληλες εγγυήσεις-

(55)ότι, στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος της επεξεργασίας δεν σέβεται τα δικαιώματα των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, οι εθνικές νομοθεσίες πρέπει να προβλέπουν τη δυνατότητα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου- ότι οι ζημιές τις οποίες ενδέχεται να υποστούν τα πρόσωπα από αθέμιτη επεξεργασία πρέπει να αποκαθίστανται από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας, ο οποίος μπορεί να απαλλαγεί από την ευθύνη του μόνον αν αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για το ζημιογόνο γεγονός, ιδίως λόγω πταίσματος του ενδιαφερομένου ή ανωτέρας βίας- ότι πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις έναντι κάθε προσώπου, είτε ιδιωτικού είτε δημοσίου δικαίου, το οποίο δεν τηρεί τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας-

(56)ότι η διασυνοριακή ροή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη των διεθνών εμπορικών συναλλαγών- ότι η προστασία των προσώπων την οποία εγγυάται στην Κοινότητα η παρούσα οδηγία δεν αντιτίθεται στη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτες χώρες που παρέχουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας- ότι το ικανοποιητικό επίπεδο της προστασίας που παρέχεται από τρίτη χώρα πρέπει να κρίνεται υπό το φως όλων των περιστάσεων των σχετικών με μια διαβίβαση ή μια κατηγορία διαβιβάσεων-

(57)ότι, αντίθετα, όταν μια τρίτη χώρα δεν παρέχει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, η διαβίβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς την εν λόγω χώρα πρέπει να απαγορεύεται-

(58)ότι πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις από την απαγόρευση αυτή σε ορισμένες περιπτώσεις όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του ή όταν η διαβίβαση είναι απαραίτητη στο πλαίσιο

σύμβασης ή δικαστικής υπόθεσης ή για την προστασία δημοσίου συμφέροντος, π.χ. σε διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων μεταξύ φορολογικών ή τελωνειακών αρχών ή των αρμόδιων για θέματα κοινωνικής ασφάλειας υπηρεσιών, ή όταν η διαβίβαση γίνεται από μητρώο που έχει συσταθεί διά νόμου και προορίζεται για την παροχή πληροφοριών στο κοινό ή τα πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον- ότι η διαβίβαση αυτή δεν πρέπει να αφορά το σύνολο ή κατηγορίες των δεδομένων του σχετικού μητρώου- ότι, εφόσον ένα μητρώο προορίζεται για να παρέχει στοιχεία για έρευνες που διενεργούνται από πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον, η διαβίβαση πρέπει να είναι δυνατή μόνο κατ' αίτηση των προσώπων αυτών ή όταν παραλήπτες είναι τα εν λόγω πρόσωπα-

(59)ότι μπορούν να ληφθούν ειδικά μέτρα προκειμένου να καλυφθεί η ανεπάρκεια της προστασίας σε τρίτη χώρα, όταν ο υπεύθυνος της επεξεργασίας παρέχει τις κατάλληλες εγγυήσεις- ότι πρέπει, εξάλλου, να προβλέπονται διαδικασίες διαπραγματεύσεων μεταξύ Κοινότητας και των εν λόγω τρίτων χωρών-

(60)ότι, σε κάθε περίπτωση, οι διαβιβάσεις προς τρίτες χώρες μπορούν να πραγματοποιούνται μόνον εφόσον τηρούνται απολύτως οι διατάξεις που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και ιδίως του άρθρου 8-

(61)ότι τα κράτη μέλη και η Επιτροπή πρέπει, στους τομείς της αρμοδιότητάς τους, να ενθαρρύνουν τους επαγγελματικούς κύκλους να καταρτίσουν κοινοτικούς κώδικες δεοντολογίας, ώστε να διευκολυνθεί, λαμβανομένων υπόψη των ιδιομορφιών της επεξεργασίας σε ορισμένους τομείς, η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται προς το σκοπό αυτό-

(62)ότι η σύσταση σε κάθε κράτος μέλος ανεξαρτήτων αρχών ελέγχου αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα-

(63)ότι οι αρχές αυτές πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα μέσα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, μεταξύ των οποίων και εξουσίες διεξαγωγής έρευνας ή παρέμβασης, ειδικότερα σε περίπτωση ατομικών προσφυγών,

καθώς και την ικανότητα του παρίστασαι ενώπιον του δικαστηρίου- ότι οι εν λόγω αρχές πρέπει να συμβάλλουν στη διαφάνεια των επεξεργασιών που εκτελούνται στο κράτος μέλος στο οποίο υπάγονται-

(64) ότι οι αρχές των διαφόρων κρατών μελών καλούνται να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ώστε οι κανόνες προστασίας να τηρούνται πλήρως στην Ευρωπαϊκή Ένωση-

(65) ότι, σε κοινοτικό επίπεδο, πρέπει να συσταθεί ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία θα πρέπει να ασκεί τα καθήκοντά της με πλήρη ανεξαρτησία- ότι, λαμβανομένου υπόψη του ειδικού της χαρακτήρα, η ομάδα πρέπει να συμβουλεύει την Επιτροπή και να συμβάλλει κυρίως στην ομοιογενή εφαρμογή των εθνικών κανόνων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας-

(66) ότι, για τη διαβίβαση δεδομένων προς τρίτες χώρες, η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας προϋποθέτει την ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή και τη θέσπιση διαδικασίας σύμφωνα με τις διατυπώσεις που ορίζονται στην απόφαση 87/373/ΕΟΚ του Συμβουλίου (1)-

(67) ότι στις 20 Δεκεμβρίου 1994 επήλθε συμφωνία για το *modus vivendi*, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τα εκτελεστικά μέτρα των πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 189 Β της συνθήκης ΕΚ-

(68) ότι ο αρχές της παρούσας οδηγίας περί προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των προσώπων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να συμπληρώνονται ή να διευκρινίζονται, ιδίως για ορισμένους τομείς, με ειδικούς κανόνες που θα είναι σύμφωνοι προς τις αρχές αυτές-

(69)ότι είναι σκόπιμο να δοθεί στα κράτη μέλη προθεσμία, μη δυνάμενη να υπερβεί τα τρία έτη από της έναρξης ισχύος των εθνικών μέτρων για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να μπορέσουν να εφαρμόσουν σταδιακά, στο σύνολο των ήδη εκτελουμένων επεξεργασιών, τις εν λόγω νέες εθνικές διατάξεις- ότι, για να επιτευχθεί αποτελεσματική ως προς το κόστος εφαρμογή των διατάξεων αυτών, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν συμπληρωματική περίοδο, που θα λήγει δώδεκα έτη μετά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να συμμορφωθούν προς ορισμένες διατάξεις της οδηγίας τα χειρόγραφα αρχεία τα οποία θα υπάρχουν ήδη κατά την ημερομηνία αυτή- ότι, όταν τα δεδομένα που περιέχονται στα αρχεία αυτά αποτελούν αντικείμενο διά χειρός επεξεργασίας εντός της συμπληρωματικής μεταβατικής περιόδου, η συμμόρφωση προς τις προαναφερόμενες διατάξεις πρέπει να πραγματοποιείται κατά την εκτέλεση της επεξεργασίας-

(70)ότι δεν απαιτείται νέα συγκατάθεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα για να μπορεί ο υπεύθυνος να συνεχίσει, μετά την έναρξη ισχύος των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων που απαιτείται για την εκτέλεση συμβάσεως η οποία έχει συναφθεί με την ελεύθερη και εν γνώσει συναίνεση του εν λόγω προσώπου πριν από τη έναρξη ισχύος των εν λόγω διατάξεων-

(71)ότι η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει ένα κράτος μέλος να ρυθμίζει τις δραστηριότητες εμπορικής ή διαφημιστικής έρευνας που έχουν για προορισμό τους καταναλωτές οι οποίοι κατοικούν στο έδαφός του, εφόσον αυτή η ρύθμιση δεν αφορά την προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα-

(72)ότι η οδηγία επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή των κανόνων της η αρχή της πρόσβασης του κοινού σε επίσημα έγγραφα,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Στόχος της οδηγίας

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, την προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των κρατών μελών για λόγους συναφείς με την προστασία που εξασφαλίζεται δυνάμει της παραγράφου 1.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) <δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα>, κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί <το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα>- ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη-

β) <επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα> <επεξεργασία>, κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιούνται με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η τροποποίηση, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η ανακοίνωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η εναρμόνιση ή ο συνδυασμός, καθώς και το κλείδωμα, η διαγραφή ή η καταστροφή-

γ) <αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα> <αρχείο>, κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσιτών με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια, είτε το σύνολο αυτό είναι συγκεντρωμένο είτε αποκεντρωμένο είτε κατανεμημένο σε λειτουργική ή γεωγραφική βάση-

δ) <υπεύθυνος της επεξεργασίας>, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας που μόνος ή από κοινού με άλλους καθορίζει τους στόχους και τον τρόπο της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όταν οι στόχοι και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις, εθνικές ή κοινοτικές, ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον ορισμό του μπορούν να καθορίζονται από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο-

ε) <εκτελών την επεξεργασία>, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας που επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπευθύνου της επεξεργασίας-

στ) < τρίτοι >, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας, εκτός από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, ο εκτελών την επεξεργασία καθώς και τα πρόσωπα τα οποία, υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπευθύνου της επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα-

ζ) <αποδέκτης>, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα, είτε πρόκειται για τρίτο είτε όχι. Ωστόσο, οι αρχές στις οποίες ενδέχεται να ανακοινωθούν δεδομένα στα πλαίσια ειδικής ερευνητικής αποστολής δεν θεωρούνται ως αποδέκτες-

η) <συγκατάθεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα>, κάθε δήλωση βουλήσεως, ελευθέρως, ρητής και εν πλήρη επίγνωση, με την οποία το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

¶Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται στην αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, όπως οι δραστηριότητες που προβλέπονται στις διατάξεις των τίτλων V και VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και, εν πάση περιπτώσει, στην επεξεργασία δεδομένων που αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την εθνική άμυνα, την ασφάλεια του κράτους (συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής ευημερίας του, εφόσον η επεξεργασία αυτή συνδέεται με θέματα ασφάλειας του κράτους) και τις δραστηριότητες του κράτους σε τομείς του ποινικού δικαίου,

- η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων.

Εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο

1. Κάθε κράτος μέλος εφαρμόζει τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζει δυνάμει της παρούσας οδηγίας σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον:

α) η επεξεργασία εκτελείται στα πλαίσια των δραστηριοτήτων υπευθύνου εγκατεστημένου στο έδαφος του κράτους μέλους. Όταν ο ίδιος υπεύθυνος είναι εγκατεστημένος στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι κάθε εγκατάστασή του πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπει η εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία-

β) ο υπεύθυνος δεν είναι εγκατεστημένος στο έδαφος του κράτους μέλους, αλλά σε τόπο όπου εφαρμόζεται η εθνική του νομοθεσία δυνάμει του δημοσίου διεθνούς δικαίου-

γ) ο υπεύθυνος της επεξεργασίας δεν είναι εγκατεστημένος στο έδαφος της Κοινότητας και για τους σκοπούς της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσφεύγει σε μέσα, αυτοματοποιημένα ή όχι, ευρισκόμενα στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, εκτός εάν τα μέσα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο με σκοπό τη διέλευση από το έδαφος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), ο υπεύθυνος της επεξεργασίας πρέπει να υποδείξει έναν αντιπρόσωπο εγκατεστημένο στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους. Δεν τίθεται η τυχόν ανάληψη νομικών ενεργειών κατά του ιδίου του υπευθύνου της επεξεργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΜΙΤΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

¶Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη καθορίζουν, εντός των ορίων του παρόντος κεφαλαίου, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύννομη.

ΤΜΗΜΑ I

ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

¶Άρθρο 6

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει:

α) να υφίστανται σύννομη και θεμιτή επεξεργασία-

β) να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους να συμβιβάζεται με τους σκοπούς αυτούς. Η μεταγενέστερη επεξεργασία για ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασυμβίβαστη εφόσον τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες εγγυήσεις-

γ) να είναι κατάλληλα, συναφή προς το θέμα και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία-

δ) να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να ενημερώνονται- πρέπει να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα ώστε δεδομένα ανακριβή ή ελλιπή σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους έχουν συλλεγεί ή υφίστανται κατόπιν επεξεργασία, να διαγράφονται ή να διορθώνονται-

ε) να διατηρούνται με μορφή που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των προσώπων στα οποία αναφέρονται μόνο κατά τη διάρκεια περιόδου που δεν υπερβαίνει την απαιτούμενη για την επίτευξη των σκοπών για τους οποίους έχουν συλλεγεί ή για τους οποίους αργότερα υφίστανται επεξεργασία. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες εγγυήσεις για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διατηρούνται πέραν της περιόδου αυτής για σκοπούς ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς.

2. Εναπόκειται στον υπεύθυνο της επεξεργασίας να εξασφαλίσει την τήρηση της παραγράφου 1.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

¶Άρθρο 7

Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνεται μόνον εάν:

- α) το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του ή
- β) είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για την εκτέλεση προσυμβατικών μέτρων ληφθέντων αιτήσεως του ή
- γ) είναι απαραίτητη για την τήρηση εκ του νόμου υποχρέωσης του υπευθύνου της επεξεργασίας ή
- δ) είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή
- ε) είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση έργου δημοσίου συμφέροντος ή εμπύκτοντος στην άσκηση δημοσίας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας ή στον τρίτο στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα ή
- στ) είναι απαραίτητη για την επίτευξη του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα, υπό τον όρο ότι δεν προέχει το συμφέρον ή τα

θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα που χρήζουν προστασίας δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 8

Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν πληροφορίες για τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και την υγεία και τη σεξουαλική ζωή.

2. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει εφόσον:

α) το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει δώσει ρητά τη συγκατάθεσή του για την επεξεργασία, εκτός αν η νομοθεσία του κράτους μέλους ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση της παραγράφου 1 ή

β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη προκειμένου να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις και τα ειδικά δικαιώματα του υπευθύνου της επεξεργασίας στον τομέα του εργατικού δικαίου, στο βαθμό που το επιτρέπει η εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει επαρκείς εγγυήσεις ή

γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση ζωτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή άλλου προσώπου, αν ο ενδιαφερόμενος τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του ή

δ) η επεξεργασία πραγματοποιείται από ίδρυμα, σωματείο ή οποιονδήποτε άλλο μη κερδοσκοπικό φορέα ο οποίος επιδιώκει πολιτικούς, φιλοσοφικούς, θρησκευτικούς ή συνδικαλιστικούς σκοπούς, υπό τον όρο ότι η επεξεργασία αφορά μόνον τα μέλη του ή πρόσωπα με τα οποία το ίδρυμα, το σωματείο ή ο φορέας διατηρεί, ως εκ του σκοπού του, τακτικές επαφές, και τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους μόνον με τη συγκατάθεση των προσώπων στα οποία αναφέρονται ή

ε) η επεξεργασία αφορά δεδομένα τα οποία προδήλως δημοσιοποιούνται από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου.

3. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει εφόσον η επεξεργασία των δεδομένων είναι αναγκαία για την ιατρική πρόληψη ή διάγνωση, την παροχή ιατροφαρμακευτικής αγωγής ή τη διαχείριση των ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών, η δε επεξεργασία των δεδομένων αυτών εκτελείται από κατ' επάγγελμα θεράποντα της υγείας υποκείμενο στο επαγγελματικό απόρρητο το οποίο προβλέπει το εθνικό δίκαιο ή από άλλο πρόσωπο το οποίο ομοίως υπέχει αντίστοιχη υποχρέωση.

4. Εφόσον παρέχονται οι δέουσες εγγυήσεις, τα κράτη μέλη δύνανται, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, να θεσπίσουν και άλλες παρεκκλίσεις εκτός από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 2, είτε με εθνική

νομοθετική διάταξη είτε με απόφαση της αρχής ελέγχου.

5. Η επεξεργασία δεδομένων σχετικών με παραβάσεις, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας επιτρέπεται μόνον υπό τον έλεγχο της δημόσιας αρχής, ή εάν το εθνικό δίκαιο προβλέπει επαρκείς και ειδικές εγγυήσεις, με την επιφύλαξη ενδεχομένων παρεκκλίσεων τις οποίες ορίζει το κράτος μέλος επί τη βάσει εθνικών διατάξεων που παρέχουν τις ενδεδειγμένες και ειδικές προς τούτο εγγυήσεις. Πάντως, η τήρηση πλήρους ποινικού μητρώου επιτρέπεται μόνον υπό τον έλεγχο της δημόσιας αρχής.

Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι επεξεργασίες δεδομένων συναφών με διοικητικές ή δικαστικές αποφάσεις πρέπει ομοίως να εκτελούνται υπό τον έλεγχο της δημόσιας αρχής.

6. Οι παρεκκλίσεις από την παράγραφο 1 που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

7. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους υπό τους οποίους επιτρέπεται η επεξεργασία του εθνικού αναγνωριστικού αριθμού ταυτότητας ή άλλων γενικότερων αναγνωριστικών της ταυτότητας στοιχείων.

Άρθρο 9

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ελευθερία έκφρασης

Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, τα κράτη μέλη προβλέπουν τις εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, του κεφαλαίου IV και του κεφαλαίου VI μόνο

στο βαθμό που είναι αναγκαίες ώστε το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής να συμβιβάζεται με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία έκφρασης.

ΤΜΗΜΑ IV

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

¶ Άρθρο 10

Ενημέρωση σε περίπτωση συλλογής δεδομένων από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται

Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο εκπρόσωπός του πρέπει να παρέχει στο πρόσωπο από το οποίο συλλέγονται δεδομένα που το αφορούν τουλάχιστον τις πληροφορίες που απαριθμούνται κατωτέρω, εκτός εάν το πρόσωπο αυτό έχει ήδη ενημερωθεί σχετικά:

α) την ταυτότητα του υπευθύνου της επεξεργασίας και, ενδεχομένως, του εκπροσώπου του-

β) τους σκοπούς της επεξεργασίας για την οποία προορίζονται τα δεδομένα-

γ) οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία, όπως:

- τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων,
- το κατά πόσον η παροχή των δεδομένων είναι υποχρεωτική ή όχι, καθώς και τις ενδεχόμενες συνέπειες της άρνησης παροχής τους,
- την ύπαρξη δικαιώματος πρόσβασης στα συγκεκριμένα δεδομένα και δικαιώματος διόρθωσής τους,

εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι αναγκαίες, λόγω των ειδικών συνθηκών υπό τις οποίες συλλέγονται τα δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται η θεμιτή επεξεργασία έναντι του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

¶Άρθρο 11

Ενημέρωση σε περίπτωση συλλογής δεδομένων όχι από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται

1. Όταν τα δεδομένα δεν έχουν συλλεγεί από το πρόσωπο το οποίο αφορούν, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι, ευθύς ως καταχωρηθούν τα δεδομένα ή, εάν προβλέπεται ανακοίνωσή τους σε τρίτους, το αργότερο κατά την πρώτη ανακοίνωσή τους, ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο εκπρόσωπός του πρέπει να παρέχει στο πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα τις εξής πληροφορίες, εκτός εάν το πρόσωπο αυτό έχει ήδη ενημερωθεί:

α) την ταυτότητα του υπευθύνου της επεξεργασίας και, ενδεχομένως, του εκπροσώπου του-

β) τους σκοπούς της επεξεργασίας-

γ) οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία, όπως:

- τις κατηγορίες των σχετικών δεδομένων,

- τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών,

- την ύπαρξη δικαιώματος πρόσβασης στα δεδομένα που το αφορούν και δικαιώματος διόρθωσής τους,

εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι αναγκαίες, λόγω των ειδικών συνθηκών υπό τις οποίες συλλέγονται τα δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται θεμιτή επεξεργασία, έναντι του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται όταν, ιδίως όσον αφορά την επεξεργασία για σκοπούς στατιστικούς ή ιστορικής ή επιστημονικής έρευνας, η ενημέρωση του ενδιαφερομένου αποδεικνύεται αδύνατη ή προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες ή εάν η καταχώρηση ή η ανακοίνωση επιβάλλεται ρητώς από το νόμο. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες εγγυήσεις.

ΤΜΗΜΑ V

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Δικαίωμα πρόσβασης

Τα κράτη μέλη εγγυώνται στα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα το δικαίωμα να λαμβάνουν από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας:

α) ελεύθερα και απεριόριστα, σε εύλογα διαστήματα και χωρίς υπερβολική καθυστέρηση ή δαπάνη:

- την επιβεβαίωση ότι υπάρχει ή όχι επεξεργασία δεδομένων που τα αφορούν καθώς και πληροφορίες, σχετικά τουλάχιστον με τους σκοπούς της επεξεργασίας, τις κατηγορίες δεδομένων υπό επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στις οποίες ανακοινώνονται τα δεδομένα αυτά,

- τη γνωστοποίηση, με εύληπτο τρόπο, των δεδομένων υπό επεξεργασία καθώς και των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με την προέλευσή των,

- την ενημέρωση σχετικά με τη λογική στην οποία στηρίζεται κάθε αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων τα οποία αναφέρονται στα πρόσωπα αυτά, τουλάχιστον στην περίπτωση των αυτοματοποιημένων αποφάσεων του άρθρου 15 παράγραφος 1-

β) κατά περίπτωση, τη διόρθωση, τη διαγραφή ή το κλειδώμα των δεδομένων των οποίων η επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, ιδίως λόγω ελλιπούς ή ανακριβούς χαρακτήρα των δεδομένων-

γ) την κοινοποίηση σε τρίτους, στους οποίους έχουν ανακοινωθεί τα δεδομένα, κάθε διόρθωσης, διαγραφής ή κλειδώματος που διενεργείται σύμφωνα με το στοιχείο β), εφόσον τούτο δεν είναι αδύνατον ή δεν προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες.

ΤΜΗΜΑ VI

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 13

Εξαιρέσεις και περιορισμοί

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν με νομοθετικά μέτρα την εμβέλεια των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1, του άρθρου 10, του άρθρου 11 παράγραφος 1 και των άρθρων 12 και 21, όταν ο περιορισμός αυτός απαιτείται για τη διαφύλαξη:

α) της ασφάλειας του κράτους-

β) της άμυνας-

γ) της δημόσιας ασφάλειας-

δ) της πρόληψης, διερεύνησης, διαπίστωσης και δίωξης παραβάσεων του ποινικού νόμου ή της δεοντολογίας των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών-

ε) σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων-

στ) αποστολής ελέγχου, επιθεώρησης ή ρυθμιστικών καθηκόντων που συνδέονται, έστω και ευκαιριακά, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία γ), δ) και ε)-

ζ) της προστασίας του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων προσώπων.

2. Υπό την επιφύλαξη των προσφών νομικών εγγυήσεων, και ιδίως εκείνων που ορίζουν ότι τα δεδομένα δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για μέτρα ή αποφάσεις που ανάγονται σε συγκεκριμένα πρόσωπα, τα κράτη μέλη μπορούν, ιδίως στην περίπτωση που σαφώς ελλείπει κάθε κίνδυνος να θιγεί η ιδιωτική ζωή του προσώπου που αφορούν, να περιορίζουν νομοθετικώς τα δικαιώματα εκ του άρθρου 12 όταν η επεξεργασία δεδομένων γίνεται αποκλειστικά για επιστημονική έρευνα ή όταν αποθηκεύονται υπό μορφή στοιχείων προσωπικού χαρακτήρα επί διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο προς κατάρτιση στατιστικών και μόνο.

ΤΜΗΜΑ VII

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΝΤΙΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

¶Άρθρο 14

Δικαίωμα αντίταξης του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν στο πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα το δικαίωμα:

α) τουλάχιστον στις περιπτώσεις του άρθρου 7 στοιχεία ε) και στ), να αντιτάσσεται ανά πάσα στιγμή, για επιτακτικούς και νόμιμους λόγους σχετικούς με την προσωπική του κατάσταση, στην επεξεργασία των δεδομένων που το αφορούν, εκτός εάν στην εθνική νομοθεσία ορίζεται άλλως. Σε περίπτωση αιτιολογημένης αντίταξης, η επεξεργασία δεν μπορεί πλέον να αφορά τα δεδομένα αυτά-

β) να αντιτάσσεται, κατ' αίτησή του και δωρεάν, στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα την οποία προτίθεται να πραγματοποιήσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας με δραστηριότητες για την προώθηση προϊόντων- ή να ενημερώνεται πριν από την πρώτη ανακοίνωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτους ή τη χρησιμοποίησή τους για λογαριασμό τρίτων με σκοπό τη διεξαγωγή έρευνας μέσω του ταχυδρομείου και να του παρέχεται ρητά το δικαίωμα να αντισταχθεί δωρεάν πριν από την ανακοίνωση ή τη χρησιμοποίηση.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ενδιαφερόμενοι θα γνωρίζουν την ύπαρξη του δικαιώματος που αναφέρεται στο πρώτο τμήμα του παρόντος στοιχείου β).

¶Άρθρο 15

Αυτοματοποιημένες ατομικές αποφάσεις

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν σε κάθε πρόσωπο το δικαίωμα να μη συμμορφωθεί με απόφαση που παράγει νομικά αποτελέσματα έναντι αυτού ή το θίγει σημαντικά εφόσον η εν λόγω απόφαση βασίζεται αποκλειστικώς σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία που αξιολογεί ορισμένες πτυχές της προσωπικότητάς του, όπως η απόδοσή του στην εργασία, η φερεγγυότητά, η αξιοπιστία, η διαγωγή του κ.λπ.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν, με την επιφύλαξη άλλων άρθρων της παρούσας οδηγίας, ότι ένα πρόσωπο μπορεί να υποχρεωθεί να συμμορφωθεί με μία από τις αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εάν η εν λόγω απόφαση:

α) έχει ληφθεί στο πλαίσιο της σύναψης ή της εκτέλεσης σύμβασης, εφόσον το αίτημα σύναψης ή εκτέλεσης της σύμβασης του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει ικανοποιηθεί ή πρόσφορα μέτρα, στα οποία περιλαμβάνεται η δυνατότητα να προβάλει την άποψή του, κατοχυρώνουν το έννομο συμφέρον του ή

β) επιτρέπεται από νομοθετική διάταξη που καθορίζει τα μέτρα τα οποία κατοχυρώνουν το έννομο συμφέρον του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

ΤΜΗΜΑ VIII

ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

¶Άρθρο 16

Απόρρητο της επεξεργασίας

Κάθε πρόσωπο που ενεργεί υπό την εποπτεία του υπευθύνου της επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, περιλαμβανομένου του ιδίου του εκτελούντος την επεξεργασία, και έχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, μπορεί να τα επεξεργασθεί μόνο κατ' εντολή του υπευθύνου της επεξεργασίας, εκτός εάν

υποχρεούται προς τούτο από το νόμο.

¶Άρθρο 17

Ασφάλεια της επεξεργασίας

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία από τυχαία ή παράνομη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση, ιδίως εάν η επεξεργασία συμπεριλαμβάνει και διαβίβαση των δεδομένων μέσω δικτύου, και από κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Τα μέτρα αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν, λαμβανομένης υπόψη της τεχνολογικής εξέλιξης και του κόστους εφαρμογής τους, επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που απορρέουν από την επεξεργασία και τη φύση των δεδομένων που απολαμβάνουν προστασίας.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας οφείλει, σε περίπτωση επεξεργασίας για λογαριασμό του, να επιλέγει προς εκτέλεση της επεξεργασίας πρόσωπο το οποίο παρέχει επαρκείς εγγυήσεις όσον αφορά τα μέτρα τεχνικής ασφάλειας και οργάνωσης της επεξεργασίας και να εξασφαλίζει την τήρηση των μέτρων αυτών.

3. Η εκτέλεση επεξεργασίας μέσω άλλου προσώπου πρέπει να διέπεται από σύμβαση ή δικαιοπραξία που συνδέει τον εκτελούντα με τον υπεύθυνο της επεξεργασίας και προβλέπει ιδίως:

- ότι ο εκτελών την επεξεργασία ενεργεί μόνον κατ'εντολήν του υπευθύνου της επεξεργασίας,

- ότι οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1, όπως ορίζονται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο εκτελών την επεξεργασία, βαρύνουν και τον εκτελούντα την επεξεργασία.

ΚΕΙΜΕΝΟ2 : 4. Για αποδεικτικούς λόγους, τα τμήματα της σύμβασης ή δικαιοπραξίας που αφορούν την προστασία των δεδομένων και τις απαιτήσεις σχετικά με τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 καταρτίζονται εγγράφως ή σε άλλη ανάλογη μορφή.

ΤΜΗΜΑ IX

¶Άρθρο 18

Η υποχρέωση κοινοποίησης προς την αρχή ελέγχου KEIMENO3 : 1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η κοινοποίηση πραγματοποιείται από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας ή από τον τυχόν εκπρόσωπό του προς την αρχή ελέγχου του άρθρου 28, πριν από την εκτέλεση μιας επεξεργασίας ή συνόλου επεξεργασιών, αυτοματοποιημένων εν όλω ή εν μέρει, με στόχο την επίτευξη ενός ή περισσότερων συναφών σκοπών.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η κοινοποίηση απλουστεύεται ή αποτελεί αντικείμενο εξαιρέσεως μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις και υπό τους ακόλουθους όρους:

- εφόσον, για κατηγορίες επεξεργασιών οι οποίες, λαμβανομένων υπόψη των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία, δεν δύνανται να θίξουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, καθορίζουν τους σκοπούς της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες των δεδομένων υπό επεξεργασία, την ή τις κατηγορίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, τον αποδέκτη ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους πρόκειται να ανακοινωθούν τα δεδομένα και τη διάρκεια αποθήκευσης των

δεδομένων ή/και

- εφόσον ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ορίζει, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο στο οποίο υπόκειται, έναν υπεύθυνο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο οποίος έχει κυρίως ως αποστολή:

- να διασφαλίζει, κατ' ανεξάρτητο τρόπο, την εσωτερική εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας,

- να τηρεί μητρώο των επεξεργασιών που εκτελούνται από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας, όπου περιλαμβάνονται οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2,

ώστε να εξασφαλίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο ότι η επεξεργασία δεν δύναται να θίξει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία με μοναδικό αντικείμενο την τήρηση μητρώου το οποίο προορίζεται βάσει νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για την παροχή πληροφοριών στο κοινό και είναι προσιτό για έρευνες είτε στο κοινό γενικά είτε σε οποιοδήποτε πρόσωπο που μπορεί να αποδείξει έννομο συμφέρον.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από την υποχρέωση κοινοποίησης ή να απλουστεύουν την κοινοποίηση όταν πρόκειται για τις επεξεργασίες που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι για τις μη αυτοματοποιημένες επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ή ορισμένες εξ αυτών, ισχύει ενδεχομένως η απλουστευμένη κοινοποίηση.

¶Άρθρο 19

Περιεχόμενο της κοινοποίησης

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στην κοινοποίηση. Αυτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α) το όνομα και τη διεύθυνση του υπευθύνου της επεξεργασίας και, ενδεχομένως, του εκπροσώπου του-

β) το σκοπό ή τους σκοπούς της επεξεργασίας-

γ) περιγραφή της κατηγορίας ή των κατηγοριών των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και των δεδομένων ή των κατηγοριών δεδομένων που αφορούν τα πρόσωπα αυτά-

δ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους ενδέχεται να ανακοινωθούν τα δεδομένα-

ε) την προβλεπόμενη διαβίβαση δεδομένων προς τρίτες χώρες-

στ) γενική περιγραφή που επιτρέπει να εκτιμηθεί προκαταρκτικά η σκοπιμότητα των μέτρων που έχουν ληφθεί ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια της επεξεργασίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 17.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις διαδικασίες με τις οποίες κοινοποιούνται στην αρχή ελέγχου οι μεταβολές που επηρεάζουν τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 πληροφορίες.

Άρθρο 20

Προηγούμενοι έλεγχοι

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις επεξεργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ενδιαφερομένων και μεριμνούν ώστε οι επεξεργασίες να ελέγχονται πριν από την εφαρμογή τους.

2. Οι προηγούμενοι αυτοί έλεγχοι διενεργούνται από την ελέγχουσα αρχή μετά την παραλαβή της σχετικής κοινοποίησης του υπευθύνου της επεξεργασίας ή του υπευθύνου για την προστασία των δεδομένων, οι οποίοι, σε περίπτωση αμφιβολίας, πρέπει να συμβουλευούνται την αρχή αυτή.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να διενεργούν τον έλεγχο αυτό στα πλαίσια της προπαρασκευής νομοθετικού μέτρου του Κοινοβουλίου ή μέτρου βασιζομένου επ' αυτού, το οποίο καθορίζει τη φύση της επεξεργασίας και τις

κατάλληλες εγγυήσεις.

Άρθρο 21

Δημοσιότητα των επεξεργασιών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα που διασφαλίζουν τη δημοσιότητα των επεξεργασιών.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η αρχή ελέγχου τηρεί το μητρώο των επεξεργασιών που κοινοποιούνται δυνάμει του άρθρου 18.

Το μητρώο περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε).

Οποιοσδήποτε μπορεί να συμβουλευέται το μητρώο.

3. Τα κράτη μέλη προβλέπουν, όσον αφορά τις επεξεργασίες που δεν υπόκεινται σε κοινοποίηση, ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή άλλος φορέας οριζόμενος από τα κράτη μέλη κοινοποιεί καταλλήλως τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε), σε όποιο πρόσωπο το ζητήσει.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται στις επεξεργασίες που έχουν ως μοναδικό αντικείμενο την τήρηση μητρώου το οποίο προορίζεται βάσει νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για

την παροχή πληροφοριών στο κοινό και είναι προσιτό είτε στο κοινό γενικά είτε σε οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να αποδείξει έννομο συμφέρον.

¶Άρθρο 22

Προσφυγή

Με την επιφύλαξη ενδεχόμενης άσκησης διοικητικής, ιδίως ενώπιον της αρχής ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 28, προτού επιληφθεί δικαστική αρχή, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να προσφύγει ενώπιον δικαστηρίου σε περίπτωση παραβίασεως δικαιωμάτων κατοχυρωμένων από την εθνική νομοθεσία που εφαρμόζεται στη σχετική επεξεργασία.

¶Άρθρο 23

Ευθύνη

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι κάθε πρόσωπο θιγόμενο από αθέμιτη επεξεργασία ή κάθε άλλη ενέργεια που δεν συμβιβάζεται με τις εθνικές διατάξεις εφαρμογής της παρούσας οδηγίας έχει δικαίωμα αποκατάστασης της επελθούσας ζημίας από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας.

2. Ο υπεύθυνος της επεξεργασίας μπορεί να απαλλαγεί της ευθύνης αυτής, εν μέρει ή εν όλω, εάν αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για το ζημιογόνο γεγονός.

Άρθρο 24

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και προβλέπουν ιδίως κυρώσεις για παράβαση των διατάξεων εφαρμογής της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο 25

Βασικές αρχές

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η διαβίβαση προς τρίτη χώρα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που έχουν υποστεί επεξεργασία ή πρόκειται να υποστούν επεξεργασία μετά τη διαβίβασή τους, επιτρέπεται μόνον εάν, τηρουμένων των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις της παρούσας οδηγίας, η εν λόγω τρίτη χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας.

2. Η επάρκεια της προστασίας που παρέχεται από τρίτη χώρα σταθμίζεται λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων που επηρεάζουν μια διαβίβαση ή κατηγορία διαβιβάσεων δεδομένων- ειδικότερα, εξετάζονται η φύση των δεδομένων, οι σκοποί και η διάρκειά της ή των προβλεπόμενων επεξεργασιών, η χώρα προέλευσης και τελικού προορισμού, οι γενικοί ή τομεακοί κανόνες δικαίου, οι επαγγελματικοί κανόνες και τα μέτρα ασφαλείας που ισχύουν στην εν λόγω Τρίτη χώρα.

3. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή ενημερώνονται αμοιβαία οσάκις θεωρούν ότι μια τρίτη χώρα δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια της παραγράφου 2.

4. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2, ότι μια τρίτη χώρα δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε διαβίβαση τέτοιου είδους δεδομένων προς την εν λόγω τρίτη χώρα.

5. Η Επιτροπή αρχίζει την κατάλληλη στιγμή διαπραγματεύσεις ώστε να επανορθωθεί η κατάσταση που προκύπτει από τη διαπίστωση που έχει γίνει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4.

6. Η Επιτροπή μπορεί να αποφανθεί, με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2, ότι μια τρίτη χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, λόγω της εσωτερικής της νομοθεσίας ή των διεθνών δεσμεύσεων που έχει αναλάβει, ιδίως κατόπιν των διαπραγματεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 5, ώστε να εξασφαλίζει την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των προσώπων.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την απόφαση της Επιτροπής.

Παρεκκλίσεις

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 25, και με την επιφύλαξη αντιθέτων διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας που διέπουν κατ' ιδίαν περιπτώσεις, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτη χώρα που δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 25 παράγραφος 2, μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον:

α) το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει συναινέσει ρητώς στη διαβίβαση ή

β) η διαβίβαση είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης μεταξύ του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του υπευθύνου επεξεργασίας ή για την εκτέλεση προσυμβατικών μέτρων ληφθέντων κατ' αίτηση του προσώπου αυτού ή

γ) η διαβίβαση είναι αναγκαία για τη συνομολόγηση ή την εκτέλεση σύμβασης που έχει συναφθεί ή πρόκειται να συναφθεί μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας και τρίτου προς το συμφέρον του προσώπου στο οποίο αναφέρονται

τα δεδομένα ή

δ) η διαβίβαση είναι αναγκαία ή απαιτείται εκ του νόμου για τη διασφάλιση σημαντικού δημοσίου συμφέροντος ή για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση ενός δικαιώματος ενώπιον του δικαστηρίου ή

ε) η διαβίβαση είναι αναγκαία για τη διασφάλιση ζωτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή

στ) η διαβίβαση πραγματοποιείται από δημόσιο μητρώο το οποίο προορίζεται βάσει νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για την παροχή πληροφοριών στο κοινό και είναι προσιτό είτε στο κοινό γενικά είτε σε οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να αποδείξει έννομο συμφέρον, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση πληρούνται οι σχετικές νόμιμες προϋποθέσεις.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, ένα κράτος μέλος μπορεί να επιτρέπεται μία ή περισσότερες διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτη χώρα η οποία δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 25 παράγραφος 2 εφόσον ο υπεύθυνος της επεξεργασίας παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των προσώπων καθώς και την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων- οι εγγυήσεις μπορούν ιδίως να απορρέουν από κατάλληλες συμβατικές

ρήτρες.

3. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τις άδειες που χορηγεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2.

Εάν διατυπωθεί από άλλο κράτος μέλος ή την Επιτροπή ένσταση δεόντως αιτιολογημένη όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των προσώπων, η Επιτροπή θεσπίζει τα κατάλληλα μέτρα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την απόφαση της Επιτροπής.

4. Εάν η Επιτροπή αποφανθεί, με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2, ότι ορισμένες τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες παρέχουν τις επαρκείς εγγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν προς την απόφαση της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V ΚΩΔΙΚΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

¶Άρθρο 27

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή ενθαρρύνουν την εκπόνηση κωδίκων δεοντολογίας που αποσκοπούν να συμβάλουν, ανάλογα με τις τομεακές ιδιομορφίες, στην ορθή εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που θεσπίζουν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα επαγγελματικά σωματεία και οι λοιπές οργανώσεις, οι οποίες εκπροσωπούν άλλες κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας που έχουν εκπονήσει σχέδια εθνικών κωδίκων ή προτίθενται να τροποποιήσουν ή να παρατείνουν ισχύοντες εθνικούς κώδικες, μπορούν να τους υποβάλουν προς εξέταση στην εθνική αρχή.

Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η αρχή αυτή ελέγχει, μεταξύ άλλων, εάν τα υποβαλλόμενα σχέδια είναι σύμφωνα προς τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Εφόσον το κρίνει σκόπιμο, η εν λόγω αρχή συγκεντρώνει τις παρατηρήσεις προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, ή των εκπροσώπων τους.

3. Τα σχέδια κοινοτικών κωδίκων καθώς και οι τροποποιήσεις ή παρατάσεις ισχυόντων κοινοτικών κωδίκων μπορούν να υποβάλλονται στην ομάδα που αναφέρεται στο άρθρο 29. Η ομάδα αυτή αποφασίζει, μεταξύ άλλων, κατά

πόσον τα υποβαλλόμενα σχέδια είναι σύμφωνα προς τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγία. Εφόσον το κρίνει σκόπιμο, συγκεντρώνει τις παρατηρήσεις των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, ή των εκπροσώπων τους. Η Επιτροπή μπορεί να εξασφαλίσει τη δέουσα δημοσιότητα

στους κώδικες που έχουν εγκριθεί από την ομάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

¶Άρθρο 28

Αρχή ελέγχου

1. Κάθε κράτος μέλος προβλέπει ότι μία ή περισσότερες δημόσιες αρχές επιφορτίζονται με τον έλεγχο της εφαρμογής, στο έδαφός του, των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί από τα κράτη μέλη, κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Οι εν λόγω αρχές ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται με πλήρη ανεξαρτησία.

2. Κάθε κράτος μέλος προβλέπει ότι ζητείται η γνώμη των αρχών ελέγχου κατά την εκπόνηση των διοικητικών ή κανονιστικών μέτρων που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των προσώπων έναντι της

επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Κάθε αρχή ελέγχου διαθέτει συγκεκριμένα:

- μέσα για τη διεξαγωγή έρευνας, όπως το δικαίωμα να έχει πρόσβαση στα δεδομένα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και το δικαίωμα να συλλέγει κάθε αναγκαία πληροφορία για την εκπλήρωση της αποστολής ελέγχου,

- αποτελεσματικές εξουσίες παρέμβασης, όπως για παράδειγμα την εξουσία να διατυπώνει γνώμες πριν από την εκτέλεση των επεξεργασιών, σύμφωνα με το άρθρο 20, και να διασφαλίζει την κατάλληλη δημοσιότητα των γνώμών αυτών, την εξουσία να επιτάσσει τη δέσμευση, διαγραφή ή την καταστροφή δεδομένων, να απαγορεύει επίσης προσωρινά ή οριστικά την επεξεργασία, να απευθύνει προειδοποίηση ή επίπληξη προς τον υπεύθυνο για την επεξεργασία ή να προσφεύγει στα εθνικά κοινοβούλια ή άλλα εθνικά πολιτικά όργανα,

- την εξουσία να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ή να επισημαίνει τις παραβάσεις αυτές στις δικαστικές αρχές.

Κατά των αποφάσεων της αρχής ελέγχου μπορούν να ασκηθούν ένδικα μέσα.

4. Κάθε πρόσωπο ή κάθε ένωση που το εκπροσωπεί μπορεί να υποβάλει σε κάθε αρχή ελέγχου αίτηση σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών του έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο αιτών ενημερώνεται σχετικά με τη συνέχεια που δίδεται στην αίτησή του.

Κάθε πρόσωπο μπορεί ιδίως να υποβάλει σε κάθε αρχή ελέγχου αίτηση εξακρίβωσης της νομιμότητας μιας επεξεργασίας, εφόσον εφαρμόζονται οι εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί δυνάμει του άρθρου 13 της παρούσας οδηγίας. Ο αιτών ενημερώνεται εν πάση περιπτώσει για τη διενέργεια ελέγχου.

5. Κάθε αρχή ελέγχου υποβάλλει σε τακτά διαστήματα έκθεση δραστηριοτήτων η οποία δημοσιεύεται.

6. Κάθε αρχή ελέγχου είναι αρμόδια, ανεξάρτητα από την εθνική νομοθεσία που εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη επεξεργασία, για την άσκηση, στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο υπάγεται, των εξουσιών που διαθέτει σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Κάθε αρχή μπορεί να κληθεί να ασκήσει τις εξουσίες της από αρχή άλλου κράτους μέλους.

Οι αρχές ελέγχου διατηρούν μεταξύ τους την αναγκαία συνεργασία για την εκπλήρωση της αποστολής τους, ιδίως με την ανταλλαγή όλων των χρήσιμων πληροφοριών.

7. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα μέλη και οι υπάλληλοι των αρχών ελέγχου δεσμεύονται ακόμα και μετά την παύση των δραστηριοτήτων τους από το επαγγελματικό απόρρητο, όσον αφορά τις εμπιστευτικές πληροφορίες στις οποίες έχουν πρόσβαση.

¶Άρθρο 29

Ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Συνιστάται ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ονομαζόμενη εφεξής <η ομάδα>.

Η ομάδα αυτή έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και είναι ανεξάρτητη.

2. Η ομάδα απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο της αρχής ή των αρχών ελέγχου που έχει ορίσει κάθε κράτος μέλος, έναν αντιπρόσωπο της αρχής ή των αρχών που έχουν συσταθεί για τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας καθώς και έναν αντιπρόσωπο της Επιτροπής.

Κάθε μέλος της ομάδας ορίζεται από το θεσμικό όργανο, την αρχή ή τις αρχές που εκπροσωπεί. Όταν ένα κράτος μέλος ορίζει πλείονες αρχές ελέγχου, αυτές διορίζουν κοινό αντιπρόσωπο. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά τις αρχές που

έχουν συσταθεί για τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας.

3. Η ομάδα λαμβάνει τις αποφάσεις της με απλή πλειοψηφία των αντιπροσώπων των αρχών ελέγχου.

4. Η ομάδα εκλέγει τον πρόεδρό της. Η διάρκεια της θητείας του προέδρου είναι διετής. Η θητεία είναι ανανεώσιμη.

5. Τη γραμματεία της ομάδας αναλαμβάνει η Επιτροπή.

6. Η ομάδα καταρτίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

7. Η ομάδα εξετάζει τα θέματα που εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη από τον πρόεδρό της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας του είτε κατόπιν αιτήσεως αντιπροσώπου των αρχών ελέγχου ή της Επιτροπής.

¶Άρθρο 30

1. Η ομάδα έχει ως αποστολή:

α) να εξετάζει οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ώστε να συμβάλλει στην ομοιόμορφη εφαρμογή τους-

β) να παρέχει στην Επιτροπή τη γνώμη της σχετικά με το επίπεδο προστασίας στην Κοινότητα και στις τρίτες χώρες-

γ) να συμβουλεύει την Επιτροπή για κάθε σχέδιο τροποποιήσεως της παρούσας οδηγίας, κάθε σχέδιο συμπληρωματικών ή ειδικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και για κάθε άλλο σχέδιο κοινοτικών μέτρων που έχουν επιπτώσεις επί αυτών των δικαιωμάτων και ελευθεριών-

δ) να γνωμοδοτεί επί των κωδίκων δεοντολογίας που εκπονούνται σε κοινοτικό επίπεδο.

2. Αν η ομάδα διαπιστώσει αποκλίσεις μεταξύ της νομοθεσίας ή της πρακτικής των κρατών μελών, οι οποίες μπορεί ενδεχομένως να αποβούν επιζήμιες για την ισοδύναμη προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Κοινότητα, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

3. Η ομάδα μπορεί να εκδίδει με δική της πρωτοβουλία συστάσεις για κάθε θέμα που αφορά την προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Κοινότητα.

4. Οι γνώμες και οι συστάσεις της ομάδας διαβιβάζονται στην Επιτροπή και στη συμβουλευτική επιτροπή του άρθρου 31.

5. Η Επιτροπή ενημερώνει την ομάδα σχετικά με τη συνέχεια που δίδεται στις γνώμες και συστάσεις. Συντάσσει για το σκοπό αυτό έκθεση που διαβιβάζεται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η έκθεση αυτή δημοσιεύεται.

6. Η ομάδα συντάσσει ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση όσον αφορά τη προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Κοινότητα και στις τρίτες χώρες, την οποία κοινοποιεί στην Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η έκθεση αυτή δημοσιεύεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

¶Άρθρο 31

Η επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από τον αντιπρόσωπο της Επιτροπής.

2. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο των ληπτέων μέτρων. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με το επείγον του θέματος.

Η γνώμη εγκρίνεται με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης. Κατά τις ψηφοφορίες στα πλαίσια της επιτροπής, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται όπως ορίζεται στο προαναφερόμενο άρθρο. Ο πρόεδρος δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία.

Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα τα οποία εφαρμόζονται αμέσως. Ωστόσο, εάν τα μέτρα αυτά δεν συμφωνούν με τη γνώμη της επιτροπής, ανακοινώνονται πάραυτα από την Επιτροπή στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή:

- η Επιτροπή αναβάλλει την εφαρμογή των μέτρων που αποφάσισε για μια περίοδο τριών μηνών από την ημερομηνία της ανακοίνωσης,

- το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να λάβει διαφορετική απόφαση μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο.

¶Άρθρο 32

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο εντός τριών ετών από την έκδοσή της.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από σχετική αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομέρειες της αναφοράς αυτής καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι επεξεργασίες που είχαν αρχίσει ήδη κατά την ημερομηνία της έναρξης ισχύος των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα συμμορφωθούν προς τις διατάξεις αυτές εντός τριών ετών από την ημερομηνία αυτή.

Κατά παρέκκλιση από το προηγούμενο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι οι επεξεργασίες δεδομένων που περιέχονται ήδη σε χειρόγραφα αρχεία κατά την ημερομηνία της έναρξης ισχύος των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πρέπει να συμμορφωθούν προς τα άρθρα 6, 7 και 8 της παρούσας οδηγίας εντός δώδεκα ετών από την ημερομηνία έκδοσής της. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν εν πάση περιπτώσει στο πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα να επιτυγχάνει, κατόπιν αιτήσεώς του, τη διόρθωση, τη διαγραφή ή το κλείδωμα των ελλিপών ή ανακριβών δεδομένων ή των δεδομένων που έχουν αποθηκευθεί κατά τρόπο ασυμβίβαστο προς τους νόμιμους σκοπούς τους οποίους επιδιώκει ο υπεύθυνος της επεξεργασίας.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν, με την επιφύλαξη κατάλληλων εγγυήσεων, ότι τα δεδομένα που αποθηκεύονται αποκλειστικά προς το σκοπό της ιστορικής έρευνας δεν χρειάζεται να εναρμονισθούν σύμφωνα με τα άρθρα 6, 7 και 8 της παρούσας οδηγίας.

4. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα κείμενα των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

¶Άρθρο 33

Περιοδικώς και για πρώτη φορά τρία το πολύ χρόνια μετά το χρονικό σημείο που ορίζει το άρθρο 32 παράγραφος 1, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, η οποία συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από τις δέουσες προτάσεις τροποποιήσεων. Η έκθεση αυτή δημοσιεύεται.

Η Επιτροπή εξετάζει ιδίως την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στις επεξεργασίες δεδομένων ήχου και εικόνας που αφορούν φυσικά πρόσωπα και θα υποβάλλει ενδεχομένως της δέουσες προτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις της πληροφορικής και το στάδιο των εργασιών για την πραγμάτωση της κοινωνίας των πληροφοριών.

¶Άρθρο 34

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 24 Οκτωβρίου 1995.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

K. HANSCH

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

L. ATIENZA SERNA

(1) ΕΕ αριθ. C 277 της 5. 11. 1990, σ. 3 και ΕΕ αριθ. C 311 της 27. 11.1992, σ. 30.

(3) ΕΕ αριθ. C 159 της 17. 6. 1991, σ. 38.

(3) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Μαρτίου 1992 (ΕΕ αριθ. C 94 της 13. 4. 1992, σ. 198), που επιβεβαιώθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 1993 (ΕΕ αριθ. C 342 της 20. 12. 1993, σ. 30). Κοινή θέση του Συμβουλίου της 20ής Φεβρουαρίου 1995 (ΕΕ αριθ. C 93 της 13. 4. 1995, σ. 1) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Ιουνίου 1995 (ΕΕ αριθ. C 166 της 3. 7. 1995).

(1) ΕΕ αριθ. L 197 της 18. 7. 1987, σ. 33.

Παράρτημα Γ – Social Media TimeLine

Παράρτημα Δ – Ερωτηματολόγιο

Adobe Acrobat
Document

Παράρτημα Ε - Απαντήσεις Ερωτηματολογίου

Microsoft Excel
Worksheet

Βιβλιογραφία

Al-garadi, M. A., Khan, M. S., Varathan, K. D., & Mujtaba, G. (2016). Using online social networks to track a pandemic: A systematic review. *Journal of Biomedical Informatics*, 62, 1-11.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jbi.2016.05.005>

Boyd, D., & Ellison, N. (2007). Social Network Sites: Definition, History and Scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 21.

epic.org. (n.d.). *Deep Packet Inspection and Privacy*. Ανάκτηση από electronic privacy information center:
<https://epic.org/privacy/dpi/#foia>

epic.org. (n.d.). *The Right to Be Forgotten (Google v. Spain)*. Ανάκτηση από Electronic Privacy Information Center: <https://epic.org/privacy/right-to-be-forgotten/>

European Commission,. (2012, January 25). Commission proposes a comprehensive reform of data protection rules to increase users' control of their data and to cut costs for businesses. Brussels.

Harris Interactive. (2012). *2012 Consumer Privacy Infographic – Q1*. Ανάκτηση από Truste: <https://www.truste.com/resources/privacy-research/consumer-privacy-index-Q1-2012/>

James, A., Efstratiou, C., & Bai, L. (2016). OSN mood tracking: exploring the use of online social network activity as an indicator of mood changes. *Proceedings of the 2016 ACM International Joint Conference on Pervasive and Ubiquitous Computing* (σσ. 1171-1179). Heidelberg: ACM.

Kannan, S., Menezes, G., & McKechnie, D. S. (2010). *Social networking sites in the UAE emerging market: in pursuit of knowledge about users*. Dubai: University of Wollongong.

McCormick, M. (2003). New Privacy Legislation. Ανάκτηση January 21, 2017, από <https://www.highbeam.com/doc/1P3-531245111.html>

Nahari , H., & Krutz, R. (2011). *Web Commerce Security: Design and Development*. Wiley.

Nikiforakis, N., Kapravelos, A., Joosen, W., Kruegel, C., Piessens, F., & Vigna, G. (2013). Cookieless Monster: Exploring the Ecosystem of Web-Based Device Fingerprinting. *SP '13 Proceedings of the 2013 IEEE Symposium on Security and Privacy*, (σσ. 541-555). Washington. doi:10.1109/SP.2013.43

OECD. (2013, April 2). *EXPLORING THE ECONOMICS OF PERSONAL DATA: A SURVEY OF METHODOLOGIES FOR MEASURING MONETARY VALUE*. Ανάκτηση από OECD Digital Economy Papers: http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/exploring-the-economics-of-personal-data_5k486qtxldmq-en

O'Hara, K., Shadbolt, N., & Hall, W. (2016). A pragmatic Approach to the Right to be Forgotten. *Global Commision on Internet Governance*.

Searcher. (1997, October 1). *Magic Cookies: Not Just Mrs. Fields Amd the Cookie Monster Anymore*. Ανάκτηση από HighBeam Site: <https://www.highbeam.com/doc/1G1-19966712.html>

Shah, R., & Kesan, J. (2011). Recipes for cookies: How institutions shape communication technologies. *New Media and Society*, 315-336. doi:10.1177/1461444808101614

skytales. (2014, April 4). Ασφαλής πλοήγηση στον παγκόσμιο ιστό. Ανάκτηση από SKYTALES: https://skytal.es/wiki/%CE%91%CF%83%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%AE%CF%82_%CF%80%CE%BB%CE%BF%CE%AE%CE%B3%CE%B7%CF%83%CE%B7_%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BD_%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%BA%CF%8C%CF%83%CE%BC%CE%B9%CE%BF_%CE%B9%CF%83%CF%84%CF%8C

Tor. (n.d.). *Tor: Overview*. Ανάκτηση από [torproject.org: https://www.torproject.org/about/overview.html.en](https://www.torproject.org/about/overview.html.en)

Tun-Min, J., & King, N. (2015). Privacy versus reward: Do loyalty programs increase consumers' willingness to share personal information with third-party advertisers and data brokers? *Journal of Retailing and Consumer Services*, 296-303.

Wenning, R. (2007, November 20). *Platform for Privacy Preferences (P3P) Project*. Ανάκτηση από <https://www.w3.org/P3P/>

Αναστασιάδη, Γ., & Γκρέμου, Μ. (2013). Η διαφήμιση μέσω των social media & η οικονομική πρόοδος των επιχειρήσεων. Πειραιάς: ΤΕΙ Πειραιά.

ΑΠΔΠΧ. (n.d.). *Θεματική ενότητα: Schengen*. Ανάκτηση από Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα: http://www.dpa.gr/portal/page?_pageid=33,21014&_dad=portal&_schema=PORTAL

Αρχή Προστασίας Δεδομένων. (n.d.). *Η χρήση cookies στο διαδίκτυο*. Ανάκτηση από ιστοσελίδα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα: http://www.dpa.gr/portal/page?_pageid=33,146950&_dad=portal&_schema=PORTAL

Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. (2010). *Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών*. Στρασβούργο.

Μανιφάβα, Δ. (2011, Μάιος 14). *kathimerini.gr*. Ανάκτηση από kathimerini:
<http://www.kathimerini.gr/426410/article/oikonomia/epixeirhseis/kerdizei-edafos-h-prow8hsh-proiontwn-mesw-facebook>

Μαυρωνά, Ε. (2012). *Μελέτη Προστασίας Ιδιωτικότητας*. Αθήνα: Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας .

Μήτρου, Λ. (2007, Ιούνιος 1). *Βήμα Ιδεών - Κοινωνία*. Ανάκτηση από Βήμα Ιδεών:
http://www.vimaideon.gr/MS_269.html

Μήτρου, Λ. (n.d.). Η προστασία της Ιδιωτικότητας στην Πληροφορική και τις επικοινωνίες. Η νομική διάσταση.

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. (2014). *Εγχειρίδιο σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων*. Belgium: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.